

Hrvatska agencija za
poljoprivrednu i hrani

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

PLAN RADA
ZA
2019. GODINU

Osijek, svibanj 2019.

Sadržaj:

1	UVOD	1
1.1	Plan rada Agencije za 2019.....	1
2	POLAZIŠTA	2
2.1	Povijest Agencije	2
2.2	Pravni okvir.....	2
2.3	Ustroj Agencije	3
2.4	Glavne djelatnosti Agencije.....	6
2.5	Analiza stanja.....	11
2.5.1	Ljudski potencijali	11
2.5.2	Infrastruktura	11
2.5.3	Publikacije.....	12
2.5.4	Finansijska analiza	16
3	VIZIJA AGENCIJE.....	16
4	MISIJA AGENCIJE	17
5	STRATEŠKI CILJEVI.....	17
5.1	OPĆI CILJ 1 Znanstveno-stručna djelatnost.....	17
5.1.1	POSEBNI CILJ 1.1 Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja od nacionalnog interesa u području poljoprivrede i sigurnosti hrane	17
5.1.2	POSEBNI CILJ 1.2 Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja u području poljoprivrede i sigurnosti hrane u europskom kontekstu	17
5.1.3	POSEBNI CILJ 1.3 Poticati izdavačku djelatnost.....	17
5.1.4	POSEBNI CILJ 1.4 Organizacija i suorganizacija znanstveno-stručnih skupova i savjetovanja	17
5.2	OPĆI CILJ 2 Proizvodno-komercijalna djelatnost.....	17
5.2.1	POSEBNI CILJ 2.1 Racionalizacija troškova	17
5.3	OPĆI CILJ 3 Edukacija i javnost	
5.3.1	POSEBNI CILJ 3.1 Sustavna uključenost Agencije u obrazovne i društvene procese	17
5.3.2	POSEBNI CILJ 3.2 Podizanje prepoznatljivosti Agencije u javnom sektoru	17
5.4	OPĆI CILJ 4 Poljoprivredna politika.....	17
5.4.1	POSEBNI CILJ 4.1 Sustavna uključenost Agencije u kreiranju i provođenju nacionalne poljoprivredne politike (razvojni programi)	17
5.4.2	POSEBNI CILJ 4.2 Aktivnosti vezane za sjemenarstvo i rasadničarstvo	18
5.4.3	POSEBNI CILJ 4.3 Aktivnosti vezane za zaštitu bilja.....	18
5.4.4	POSEBNI CILJ 4.4 Aktinost vezano za tlo	18
5.4.5	POSEBNI CILJ 4.5 Aktivnosti vezane za sigurnost hrane.....	18
5.4.6	POSEBNI CILJ 4.6 Aktivnosti vezane za stočarstvo	18
5.4.7	POSEBNI CILJ 4.7 Aktivnosti vezane za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda	18
5.4.8	POSEBNI CILJ 4.8 Aktivnosti vezane za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo	18

5.4.9	POSEBNI CILJ 4.9 Aktivnosti vezane za voćarstvo i povrćarstvo.....	18
5.4.10	POSEBNI CILJ 4.10 Sustavno izvještavanje Ministarstva poljoprivrede o opasnostima i rizicima koji se javljaju u poljoprivrednoj proizvodnji	18
5.5	OPĆI CILJ 5 Legislativa	18
5.5.1	POSEBNI CILJ 5.1 Pružanje stručnu i znanstvenu potpore Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga	18
5.5.2	POSEBNI CILJ 5.2 Funkcioniranje poljoprivredne proizvodnje	18
5.6	OPĆI CILJ 6 Promocija hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	18
5.6.1	POSEBNI CILJ 6.1 Aktivnosti vezane za neobvezni sustav označavanja.....	18
5.6.2	POSEBNI CILJ 6.2 Organiziranje i sudjelovanje u manifestacijama s ciljem promocije hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	18
5.6.3	POSEBNI CILJ 6.3 Prodaja hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez ostvarivanja dobiti.....	18
5.7	OPĆI CILJ 7 Poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture	18
5.7.1	POSEBNI CILJ 7.1 Poboljšanje kadrovske strukture	18
5.7.2	POSEBNI CILJ 7.2 Unaprjeđenje infrastrukture	18
6	PRIJEDLOG PLANA RADA U 2019.....	18
6.1	Aktivnosti za unaprjeđenje znanstveno-stručne djelatnosti.....	19
6.1.1	POSEBNI CILJ 1.1 Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja od nacionalnog interesa u području poljoprivrede i sigurnosti hrane	19
6.1.2	POSEBNI CILJ 1.2 Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja u području poljoprivrede i sigurnosti hrane u europskom kontekstu	20
6.1.3	POSEBNI CILJ 1.3 Poticati izdavačku djelatnost.....	21
6.1.4	POSEBNI CILJ 1.4 Organizacija i suorganizacija znanstveno-stručih skupova i savjetovanja	22
6.2	Aktivnosti za unaprjeđenje proizvodno-komercijalne djelatnosti	22
6.2.1	POSEBNI CILJ 2.1 Racionalizacija troškova	22
6.3	Aktivnosti za unaprjeđenje edukacije i javnosti	23
6.3.1	POSEBNI CILJ 3.1 Sustavna uključenost Agencije u obrazovne i društvene procese	23
6.3.2	POSEBNI CILJ 3.2 Podizanje prepoznatljivosti Agencije u javnom sektorу	24
6.4	Aktivnosti vezane za poljoprivrednu politiku	25
6.4.1	POSEBNI CILJ 4.1 Sustavna uključenost Agencije u kreiranju i provođenju nacionalne poljoprivredne politike uključujući i sigurnost hrane.....	25
6.4.2	POSEBNI CILJ 4.2 Aktivnosti vezane za sjemenarstvo i rasadničarstvo	27
6.4.3	POSEBNI CILJ 4.3 Aktivnosti vezane za zaštitu bilja	40
6.4.4	POSEBNI CILJ 4.4 Aktivnosti vezane za tlo	61
6.4.5	POSEBNI CILJ 4.5 Aktivnosti vezane za sigurost hrane	65
6.4.6	POSEBNI CILJ 4.6 Aktivnosti vezane za stočarstvo.....	67
6.4.7	POSEBNI CILJ 4.7 Aktivnosti vezane za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda.....	75
6.4.8	POSEBNI CILJ 4.8 Aktivnosti vezane za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo	82
6.4.9	POSEBNI CILJ 4.9 Aktivnosti vezane za voćarstvo i povrćarstvo	98

6.4.10 POSEBNI CILJ 4.10 Aktivnosti vezane za Sustavno izvještavanje Ministarstva poljoprivrede o opasnostima i rizicima koji se pojavljuju u poljoprivrednoj proizvodnji	106
6.5 Aktivnosti vezane za legislativu	106
6.5.1 POSEBNI CILJ 5.1 Pružanje stručnu i znanstvenu potpore Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga	106
6.5.2 POSEBNI CILJ 5.2 Funkcioniranje poljoprivredne proizvodnje.....	109
6.6 Aktivnosti vezane za promociju hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	109
6.6.1 POSEBNI CILJ 6.1 Aktivnosti vezane za neobvezni sustav označavanja (Nacionalne oznake)	109
6.6.2 POSEBNI CILJ 6.2 Organiziranje i sudjelovanje u manifestacijama s ciljem promocije hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	110
6.6.3 POSEBNI CILJ 6.3 Prodaja hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez ostvarivanja dobiti.....	110
6.6.4 POSEBNI CILJ 6.4 Izdavanje promotivnih materijala, planiranje i organizacija događanja u organizaciji Agencije s ciljem promocije.....	110
6.7 Aktivnosti vezane za poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture	111
6.7.1 POSEBNI CILJ 7.1 Poboljšanje kadrovske strukture	111
6.7.2 POSEBNI CILJ 7.2 Unaprjeđenje infrastrukture	111
7 ZAKLJUČAK.....	113

1 UVOD

Osnivač Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (u dalnjem tekstu: Agencija) je Republika Hrvatska na temelju Zakona o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu („Narodne novine“ 111/18 - u dalnjem tekstu: Zakon), a prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo poljoprivrede.

Agencija objedinjuje različite, složene i specifične poslove za koje su potrebna posebna znanja i specijalnosti te obavlja mnogobrojne djelatnosti za koje nitko drugi nije sposoban i ovlašten u zemlji. Potrebno je napomenuti da se poslovi koje obavlja Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu ne preklapaju s poslovima koje obavljaju druge ustanove iz oblasti poljoprivrede i sigurnosti hrane.

Djelatnosti Agencije propisane su Zakonom o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu i drugim specijalističkim propisima (više od 19 Zakona, više od 200 Pravilnika, Uredbi i Naredbi), a obuhvaćaju istraživanja u polju poljoprivrede i srodnim poljima, zaštiti bilja, zaštiti tla, sjemenarstvu i rasadničarstvu, vinogradarstvu, vinarstvu, uljarstvu, voćarstvu, povrćarstvu, stočarstvu, kontroli kvalitete stočarskih proizvoda i sigurnosti hrane.

Stručnjaci Agencije također pružaju stručnu i znanstvenu potporu Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenju laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju. Djelatnosti se zbog njihove specifičnosti obavljaju na području cijele Republike Hrvatske.

Agencija ima ulogu u diseminaciji znanja, istraživanja i razvoja te pronalaženja inovativnih rješenja u području poljoprivrede. Sve aktivnosti Agencije u funkciji su unaprjeđenja domaće poljoprivredne proizvodnje i podrške Ministarstvu poljoprivrede, a kroz to, društvenog i gospodarskog razvoja Republike Hrvatske.

U provođenju svojih aktivnosti Agencija prepoznaje značaj europskog konteksta u provođenju zajedničke poljoprivredne politike Europske Unije definirane zakonskim aktima.

1.1 Plan rada Agencije za 2019.

Ciljevi obavljanja djelatnosti Agencije su određeni Zakonom i čine osnovu plana rada Agencije za 2019.

To su: razvijanje istraživačkog rada, prenošenje znanja iz područja poljoprivrede korisnicima; provođenje analitičkih i dijagnostičkih poslova, praćenje te davanje preporuka i prognoza proizvođačima, izdavanje dokumenata u područjima zaštite bilja, vinogradarstva, vinarstva, uljarstva, maslinarstva, voćarstva, povrćarstva, sjemenarstva, sadnog materijala, stočarstava, kontrole kvalitete stočarskih proizvoda, sigurnosti hrane; istraživanje u području poljoprivredne proizvodnje, novih proizvodnih programa u poljoprivredi; suradnja s gospodarstvom u području primjene rezultata znanstvenih i stručnih istraživanja; suradnja s resornim ministarstvom između ostalog i u području analize dijela najvažnijeg zakonodavstva koje ovlašćuje Agenciju za provođenje svojih djelatnosti. Ovi zacrtani ciljevi ostvarivat će se u skladu s financijskim, kadrovskim i tehničkim potencijalom raspoloživim u Agenciji.

2 POLAZIŠTA

2.1 Povijest Agencije

Na temelju članka 16. stavka 2. Zakona osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo (NN 25/09) i Odluke o pripajanju, postojeće institucije: Zavod za voćarstvo (osnovan 2001. godine), Zavod za tlo (osnovan 2001. godine), Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske (osnovan 1909. godine), Hrvatski zavod za vinogradarstvo i vinarstvo (osnovan 1996. godine) te ustanova Stanica za južne kulture Dubrovnik (koja djeluje od 1908. godine) prestale su poslovati kao samostalne pravne osobe s 30. lipnjem 2009. i nastavile su s radom s 1. srpnjem 2009. kao ustrojstvene jedinice Centra.

Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (osnovan 1998. godine) pripojen je Hrvatskom centru za poljoprivredu, hranu i selo 1. prosinca 2010. godine temeljem čl. 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu (NN 124/10) i selo i Odluke o pripajanju koju je donijelo Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Zakonom o dopuni Zakona o osnivanju Sveučilišta u Dubrovniku (NN 80/11) iz Centra je s 1. rujnom 2011. izdvojen Zavod za maslinarstvo i južne kulture s 28 djelatnika te pripojen Sveučilištu u Dubrovniku, dok je Zakonom o poljoprivrednom zemljишtu (NN 39/13) iz Centra 23. srpnja 2013. izdvojen Zavod za tlo s 22 djelatnika te pripojen Agenciji za poljoprivredno zemljишte.

Zakonom o poljoprivrednom zemljишtu (NN 20/18) iz ožujka 2018. godine, Agencija za poljoprivredno zemljишte prestaje sa radom, a Zavod za tlo ponovno djeluje kao ustrojstvena jedinica Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo.

Na temelju članka 13. stavka 1. Zakona koji je stupio na snagu 1.siječnja 2019., Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo nastavlja s radom pod nazivom: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu sa sjedištem u Osijeku.

Hrvatsku agenciju za hranu (osnovanu 2003. godine) na temelju članka 14. stavka 5. Zakona preuzima Agencija, te sada djeluje kao ustrojstvena jedinica – Centar za sigurnost hrane.

Hrvatsku poljoprivrednu agenciju (osnovanu 1994. godine) na temelju članka 15. stavka 5. Zakona, Agencija preuzima u dijelu koji se odnosi na područne ustrojstvene jedinice te na ustrojstvene jedinice zadužene za poslove kontrole kvalitete svježeg sirovog mlijeka, meda i stočne hrane, te sada djeluju u sklopu Agencije kao ustrojstvene jednice – Centar za stočarstvo i Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda.

U 5 navrata se provodila reorganizacija, tako da danas u sklopu Agencije posluju Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo sa sjedištem u Osijeku, Centar za zaštitu bilja sa sjedištem u Zagrebu, Centar za tlo sa sjedištem u Osijeku, Centar za sigurnost hrane sa sjedištem u Osijeku, Centar za stočarstvo sa sjedištem u Osijeku, Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda sa sjedištem u Križevcima, Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo sa sjedištem u Zagrebu i Centar za voćarstvo i povrćarstvo sa sjedištem u Zagrebu.

2.2 Pravni okvir

Osim Statuta i Zakona o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (NN 111/18), osnovni zakonski akti po kojima Agencija posluje su sljedeći:

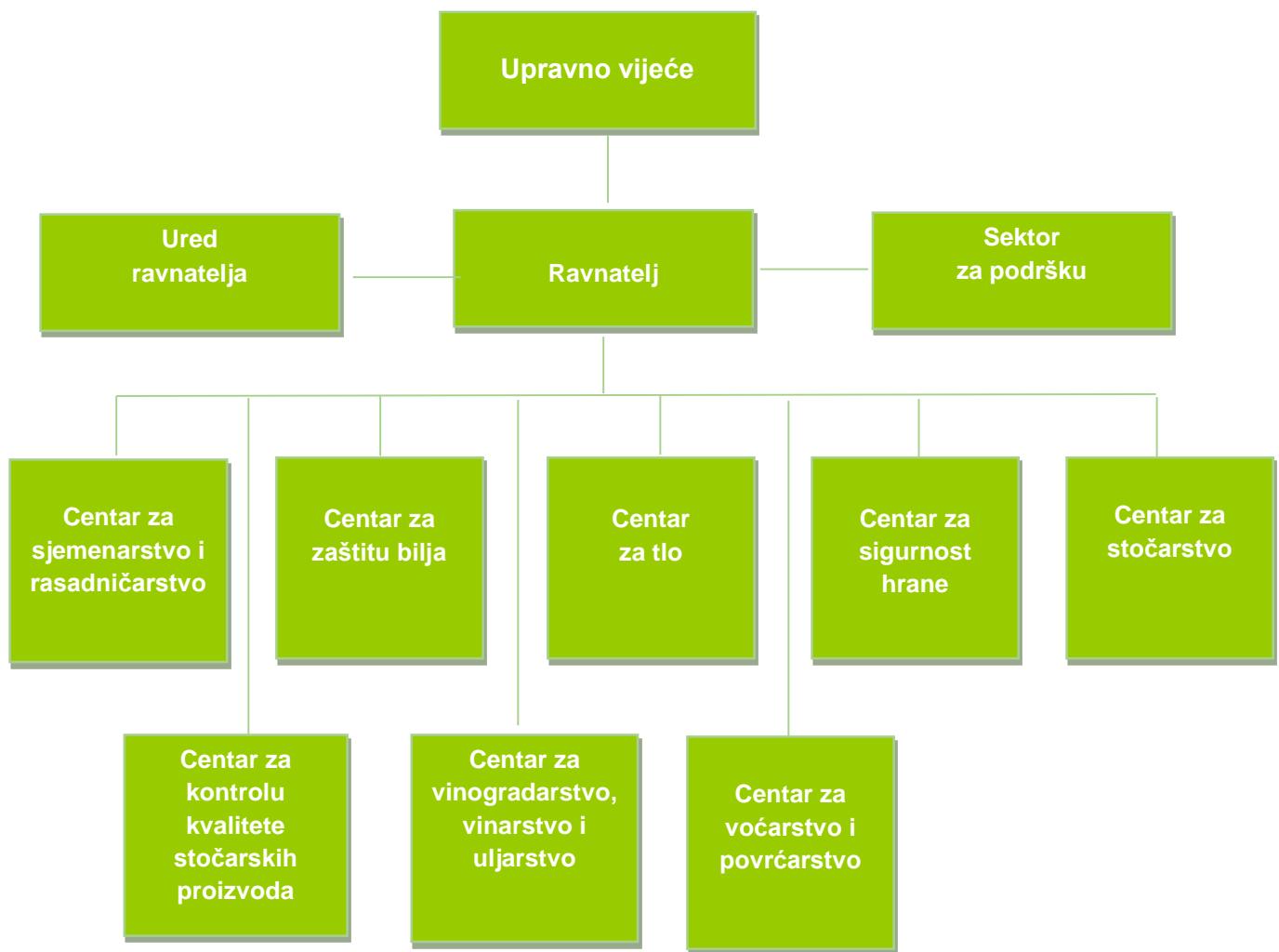
- Zakon o biljnem zdravstvu (NN 75/05, 25/09, 55/11, 115/18);
- Zakon od održivoj uporabi pesticida (NN 14/14, 115/18);
- Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja (NN 80/13);

- Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla (NN 80/13, 115/18)
- Zakon o zaštiti biljnih sorti (NN 131/97, 62/00, 67/08, 124/10, 124/11, 111/18);
- Zakon o vinu (NN 32/19);
- Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 25/09, 124/10, 55/11, 14/14, 115/18);
- Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (NN 149/09, 22/11, 120/12);
- Zakon o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (NN 82/13, 14/14, 30/15);
- Zakon o genetski modificiranim organizmima (NN 70/05, 137/09, 28/13, 47/14, 115/18);
- Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje i Uredbe (EZ) br. 1830/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ (NN 18/13, 47/14, 114/18);
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18, 115/18);
- Zakon o uzgoju domaćih životinja (NN 115/18);
- Zakon o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13, 115/18);
- Zakon o poljoprivredi (NN 118/18)
- Zakon o hrani (NN 81/13, 14/14, 30/15, 115/18);
- Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN 81/13, 115/18);
- Zakon o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (NN 81/13, 14/14, 56/15, 32/19).

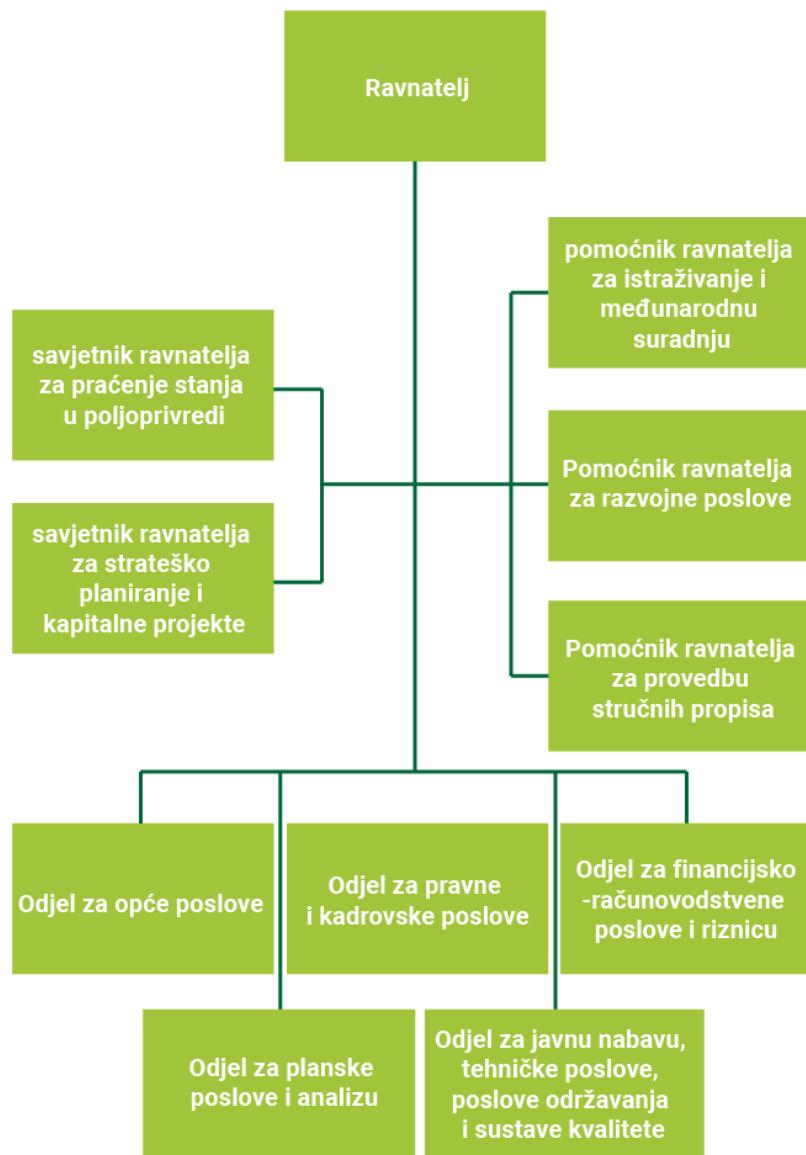
2.3 Ustroj Agencije

Ustrojstvene jedinice Agencije su:

- Ured ravnatelja sa sjedištem u Osijeku
- Sektor za podršku poslovnih procesa sa sjedištem u Osijeku
- Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo sa sjedištem u Osijeku
- Centar za zaštitu bilja sa sjedištem u Zagrebu
- Centar za tlo sa sjedištem u Osijeku
- Centar za sigurnost hrane sa sjedištem u Osijeku
- Centar za stočarstvo sa sjedištem u Osijeku
- Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda sa sjedištem u Križevcima
- Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo sa sjedištem u Zagrebu
- Centar za voćarstvo i povrćarstvo sa sjedištem u Zagrebu.

Slika 1. Shema unutarnjeg ustrojstva Agencije

Slika 2. Shema ustrojstva Ureda ravnatelja

Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo svoje djelatnosti provodi kroz:

- Ured predstojnika
- Odjel za biljne sorte
- Odjel za nadzor sjemenskih usjeva i izdavanje certifikata
- Laboratorij za ispitivanje sjemena
- Odjel za biotehnološke analize, mikotoksine i rezidue pesticida
- Odjel za rasadničarstvo
- Odjel za pokušališta, tehničke poslove i održavanje

Centar za zaštitu bilja provodi svoje djelatnosti kroz:

- Ured predstojnika
- Odjel za biljno zdravstvo
- Odjel za sredstva za zaštitu bilja i biocide
- Odjel za dijagnostiku i analitiku
- Odjel za istraživanje i primjenu SIT tehnike

Centar za tlo provodi svoje djelatnosti kroz:

- Ured predstojnika
- Odjel za zaštitu poljoprivrednog zemljišta
- Odjel laboratorija

Centar za sigurnost hrane provodi djelatnosti kroz:

- Ured predstojnika
- Odjel za procjenu rizika
- Odjel za upravljanje podacima i prehranu

Centar za stočarstvo provodi djelatnosti kroz:

- Upravu Centra
- Sektor za uzgoj i testiranje domaćih životinja
 - Ured voditelja
 - Odjel za uzgoj domaćih životinja
 - Odjel za testiranje rasta i razvoja domaćih životinja
 - Odjel za razvoj i koordinaciju rada uzgojnih udruženja
- Sektor za podršku poslovnih procesa
 - Kontrola proizvodnosti
 - Označavanje i registracija domaćih životinja i farmi

Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda provodi djelatnosti kroz:

- Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka (Odjel)
- Služba za kontrolu kvalitete meda i stočne hrane

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo provodi svoje djelatnosti kroz:

- Ured predstojnika
- Odjel za vinogradarstvo
- Odjel za obradu zahtjeva prometa proizvoda
- Laboratorij za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja (Odjel)
- Laboratorij za senzorna ispitivanja (Odjel)
- Odjel za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo u Osijeku

Centar za voćarstvo i povrćarsvo provodi svoje djelatnosti:

- Ured predstojnika
- Odjel za proizvodnju, održavanje i tehnološka istraživanja u voćarstvu
- Odjel za biljne sorte
- Odjel za post-kontrolu sadnog materijala
- Odjel za povrćarstvo

2.4 Glavne djelatnosti Agencije

Agencija je objedinila različite pravne subjekte koji obavljaju potpuno različite složene i specifične poslove za koje su potrebna posebna znanja i specijalnosti. U Agenciji se obavljaju mnogobrojne djelatnosti za koje nitko drugi u RH nije osposobljen niti ovlašten.

Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo obavlja poslove iz područja sjemenarstva, rasadničarstva, priznavanja sorti poljoprivrednog bilja i dodjeljivanja oplemenjivačkog prava,

te očuvanja biljnih genetskih izvora, a temeljem Zakona o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hrani, Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja, Zakona o zaštiti biljnih sorti, Zakona o genetski modificiranim organizmima, Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje i Uredbe (EZ) br. 1830/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ (NN 18/13, 47/14, 114/18), Zakona o akreditaciji, međunarodnim propisima OECD-a (Organisation for Economic, Co-operation and Development), ISTA (International Seed Testing Association), UPOV-a (International Union for the Protection of New Varieties of Plants), CPVO-a (Community Plant Variety Office), CGRFA (FAO Komisija za genetske izvore za hrani i poljoprivredu), ITPGRFA (Međunarodni ugovor o biljnim genetskim resursima za hrani i poljoprivredu), ECPGR (Europski kooperativni program za biljne genetske izvore). Centar obavlja poslove ispitivanja novih biljnih sorti za potrebe stavljanja sorti na sortnu listu. Ova ispitivanja sastoje se od ispitivanja gospodarske vrijednosti (VCU) i ispitivanja različitosti, ujednačenosti i stabilnosti (DUS). DUS ispitivanja sorti nekih biljnih vrsta obavljaju se i za potrebe zaštite biljnih sorti. Centar obavlja poslove certificiranja (nadzor proizvodnje, dorade, pakiranja, plombiranja, označavanja pred i post kontrole) sjemena krmnog bilja, žitarica, repa, povrća, krumpira, uljarica, predivog bilja i duhana, te sadnog materijala voćnih vrsta i vinove loze. Centar obavlja poslove ispitivanja kvalitete sjemena, analize uzorka na NIR uređaju, nadzora nad radom ovlaštenih laboratorijskih, nadzora nad radom ovlaštenih uzorkivača, nadzora nad radom ovlaštenih održivača sorti, očuvanja biljnih genetskih izvora, za hrani i poljoprivredu, provjere postojanja uvjeta za upis u upisnike dobavljača, laboratorijskih i uzorkivača sjemena. Centar obavlja poslove kontrole i praćenja genetski modificiranih organizama u sjemenu, hrani i hrani za životinje, Centar odobrava dobavljaču obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom.

Centar za zaštitu bilja obavlja poslove sukladno odredbama Zakona o biljnom zdravstvu, Zakona o održivoj uporabi pesticida, Zakona o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržiste sredstava za zaštitu bilja, Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla, Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hrani te drugim pozitivnim propisima iz tog područja. Centar obavlja poslove istraživanja u području biotehničkih znanosti - zaštite bilja. Centar obavlja poslove suradnje s poljoprivrednim proizvođačima u području zaštite bilja, bavi se sustavnim praćenjem zdravstvenog stanja bilja, otkrivanjem štetnih organizama i predlaganjem mjera zaštite bilja kako za karantenske, tako i za gospodarski važne štetne organizme bilja, dijagnosticiranjem karantenskih i gospodarski važnih štetnih organizama bilja (entomologija, virologija, bakteriologija, mikologija, nematologija, herbologija), provedbom programa posebnih nadzora te ocjenom dokumentacije u svrhu registracije sredstava za zaštitu bilja i njihovom kontrolom u prometu.

Centar za tlo obavlja poslove sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hrani te drugim pozitivnim propisima iz tog područja. Centar obavlja poslove zemljišne politike, istraživanja u području zaštite tla, uređenja zemljišta, očuvanja i unapređenja okoliša, utvrđivanje stanja oštećenja poljoprivrednog zemljišta (inventarizacija), trajno praćenje stanja (monitoring) poljoprivrednog zemljišta kojim se trajno prati stanje svih promjena u poljoprivrednom zemljištu (fizikalnih, kemijskih i bioloških), svih oštećenja u smislu: degradacija u intenzivnoj proizvodnji (fizikalnih, kemijskih i bioloških značajki); onečišćenja štetnim tvarima i organizmima (teški metali, potencijalno toksični elementi, pesticidi, organske onečišćujuće tvari i patogeni organizmi); premještanja (erozija

vodom i vjetrom, odnošenje plodinama, posudište, prekrivanje otpadom ili drugim tlom); prenamjene (izgradnja urbanih područja, industrijskih, energetskih objekata, prometnica, hidroakumulacija te eksploracija kamena, šljunka i drugih građevinskih materijala), te osmišljavanje programa za sprečavanje, ublažavanje ili popravljanje narušenog stanja poljoprivrednog zemljišta, kao i programa zaštite poljoprivrednog zemljišta. Centar provodi praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta u smislu ispitivanja plodnosti tla te kontrolu provedbe po službenoj dužnosti (na terenu i u laboratoriju) kao referentni laboratorijski. Centar uspostavlja informacijski sustav za zaštitu poljoprivrednog zemljišta, prikuplja podatke o oštećenju poljoprivrednog zemljišta i rezultate svih laboratorijskih analiza od drugih ovlaštenih laboratorijskih institucija. Centar obavlja kemijske i fizikalne analize tla, kemijske analize organskih i mineralnih gnojiva, supstrata i poboljšivača tla, biljnog materijala i drugih medija. Centar sudjeluje u osmišljavanju i postavljanju višegodišnjih poljskih pokusa u području ishrane bilja i izradi preporuka prihvatljive gnojidbe u ratarskoj proizvodnji, povrtlarstvu i višegodišnjim nasadima u konvencionalnoj i ekološkoj poljoprivredi kroz suradnju s drugim stručnim i znanstvenim institucijama. Centar obavlja poslove suradnje s poljoprivrednim proizvođačima u području zaštite tala i poljoprivrednog zemljišta.

Centar za sigurnost hrane obavlja poslove sukladno odredbama Zakona o hrani, Zakona o higiji hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu, Zakon o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu te drugim pozitivnim propisima iz tog područja. Centar obavlja poslove znanstvene procjena rizika, izrade znanstvenih i stručnih mišljenja te pružanje znanstvene i tehničke pomoći na zahtjev Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva nadležnog za zdravstvo, Državnog inspektorata i trećih zainteresiranih strana u području sigurnosti, kvalitete i sljedivosti hrane i hrane za životinje, genetski modificirane hrane i hrane za životinje, u pitanjima vezanim uz prehranu, zdravlje i dobrobit životinja. Centar obavlja poslove izrade znanstvenih studija i istraživanja u području sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje te prehrambenih navika. Centar prikuplja i analizira rezultate službenih kontrola i ostalih podataka, u svrhu karakteriziranja i praćenja rizika koji imaju izravan ili neizravan utjecaj na sigurnost, kvalitetu i sljedivost hrane i hrane za životinje. Centar obavlja poslove identifikacije i karakterizacije rizika u nastajanju te poslove uspostave i koordiniranja nacionalne mreže institucija prema Pravilniku o pravilima uspostave nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (»Narodne novine«, br. 43/2010.) te uspostave i koordiniranje baze znanstvenika u području sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje te prehrane. Centar obavlja poslove s ciljem razvoja i primjena jedinstvene metodologije procjene rizika u području sigurnosti hrane i hrane za životinje. Centar provodi edukacije zainteresiranih strana i izdavanje edukativnih materijala vezano za opasnosti i rizike koji potječu od hrane i hrane za životinje te obavještavanje javnosti o pitanjima u okviru djelatnosti Centra. Centar sudjeluje u pružanju znanstvene i tehničke pomoći u područjima nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske, prehrambene sigurnosti i bacanja hrane, u okviru djelatnosti Centra. Centar obavlja poslove procjene pozitivnog učinka hrane te uspostave i upravljanje nacionalnim centralnim repozitorijem podataka rezultata službenih kontrola i monitoringa hrane i hrane za životinje.

Centra za stočarstvo obavlja poslove sukladno odredbama Zakona o uzgoju domaćih životinja, Zakon o veterinarstvu, Zakon o poljoprivredi, Nacionalnom programu očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj, Zakonu o zaštiti životinja, Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu te drugim pozitivnim propisima iz tog područja. Centar obavlja poslove iz područja označavanja, registracije, uzgoja i testiranja domaćih životinja. Centar temeljem pravilnika o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS

mjera ruralnog razvoja pruža potporu poljoprivrednim proizvođačima pri administriranju i podnošenju zahtjeva za potpore. Centar pruža kontinuiranu stručnu i tehničku podršku radu uzgojnih udruženja, s naglaskom na razvoj središnjih uzgajivačkih saveza. Centar obavlja poslove promocije uzgoja domaćih životinja i stočarske proizvodnje općenito, pri čemu se posebno ističu stočarske izložbe i smotre, te izložbe poljoprivrednih proizvoda.

Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda obavlja poslove sukladno odredbama Zakona o uzgoju domaćih životinja, Zakon o veterinarstvu, Zakon o poljoprivredi, Zakonu o zaštiti životinja, Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu te drugim pozitivnim propisima iz tog područja. Centar obavlja poslove iz područja područja kontrole kvalitete mlijeka, meda i stočne hrane. Centar ispituje i uzorke mlijeka uzete u sklopu kontrole mlijječnosti pojedinih grla, koja se obavlja kao sastavni dio provedbe uzgojnih programa. Centar obavlja ispitivanja temeljem 11 akreditiranih analitičkih metoda. Centar obavlja ispitivanja kvalitete meda i stočne hrane temeljem Pravilnika o medu (NN 53/2015 i 47/2017), Pravilnika o kakvoći uniflornog meda (NN 122/2009 i 141/2013), Pravilnika o sigurnosti hrane za životinje (NN 102/2016) te Pravilnika o najvećim dopuštenim količinama određenih kontaminanata u hrani (146/2012). Centar provodi kontrolu stočne hrane na mikotoksine u sklopu Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Ministarstva poljoprivrede. Centar sudjeluje u provedbi projekata Med hrvatskih pčelinjaka i Nacionalna staklenka za med u suradnji s Hrvatskim pčelarskim savezom i Ministarstvom poljoprivrede. Centar surađuje i s pčelarskim udrugama za potrebe ocjenjivanja meda i s pčelarima u području pružanja usluge ispitivanja kvalitete meda u svrhu osiguranja potvrde o vrijednosti njihova proizvoda, a potrošačima potvrđuje kvalitetu i sigurnost u proizvod. Centar surađuje s znanstveno-istraživačkim ustanovama te obavlja i poslove primjene novih tehnologija u području kontrole kvalitete meda i stočne hrane. Centar provodi i test utvrđivanja steonosti krava iz uzorka mlijeka, koji su prikupljeni tijekom službene kontrole mlijječnosti, s ciljem utvrđivanja nesteonih krava i uspostave programa upravljanja reprodukcijom na farmi. Centar je akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025 i ovlašten pri Ministarstvu poljoprivrede za provođenje službenih kontrola meda, stočne hrane i mlijeka (aflatoksin M1).

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo obavlja poslove sukladno odredbama Zakona o vinu, Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda, Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda, Zakona o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga, Zakona o poljoprivredi, Zakona o hrani, Zakona o normizaciji, Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, Zakona o općem upravnom postupku, Zakona o trošarinama, Zakona o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu te pripadajućim podzakonskim propisima koji su usklađeni s pravnom stečevinom EU, Uredbama EU ili zakonskim i podzakonskim propisima kojima se propisuje provedba određenih Uredbi EU te nacionalnim propisima. U Centru se obavljaju poslovi vezani za uljarstvo, sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske i propisima EU. Centar obavlja poslove izdavanja rješenja o stavljanju u promet grožđa, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina, provodi postupak izrade prijedloga izdavanja rješenja za označavanje vina oznakom kontroliranog zemljopisnog podrijetla te se vodi evidencija vina s oznakom kontroliranog zemljopisnog podrijetla. Centar obavlja poslove vezane uz praćenje sukladnosti proizvoda prema specifikaciji za zaštićene oznake izvornosti. Centar vodi Evidenciju proizvođača voćnih vina. Centar je nadležan za uzorkovanje grožđa za proizvodnju autentičnih vina, proizvodnju te provedbu analiza određenih parametara u autentičnim vinima kao i ažuriranje Europske baze podataka o autentičnim vinima. Centar surađuje s Ministarstvom poljoprivrede u području provedbe

propisa, ali i drugih projekata i aktivnosti, poglavito u području kakvoće proizvoda i zaštite nacionalne proizvodnje u području vinogradarstva, vinarstva i uljarstva. Centar surađuje s inspekциjom u području inspekcijskog nadzora sukladno EU i nacionalnoj legislativi. Centar surađuje s poljoprivrednim proizvođačima, udrugama proizvođača i drugim institucijama u području vinogradarstva, vinarstva i uljarstva. Centar provodi istraživanja u području vinogradarstva, vinarstva i uljarstva.

Centar za voćarstvo i povrćarstvo obavlja poslove sukladno odredbama Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu. Centar na pokušalištima u Donjoj Zelini i Kaštelama provodi introdukciju sorti voćnih vrsta i voćnih podloga u suradnji s oplemenjivačkim tvrtkama i institucijama te poslove vezano za provođenje proizvodnih procesa u inkubatoru za razvoj i jačanje sektora proizvodnje i prerade povrća u cilju povećanja kompetencija i infrastrukture podrške razvoju sektora proizvodnje i prerade povrća. Centar radi na poslovima osnivanja i održavanja matičnjaka reproduksijskog sadnog materijala, post-kontrole sadnog materijala voćnih vrsta, podizanje i održavanje pokusnih voćnjaka te referentne kolekcije sorti i podloga voćnih vrsta. Centar obavlja poslove priznavanja sorti voćnih vrsta te izrade prijedloga za Opisnu sortnu listu sorti voćnih vrsta sukladno Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja i Pravilniku o postupku utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti voćnih vrsta u svrhu priznavanja sorti. Centar sudjeluje u Nacionalnom programu očuvanja biljnih genetskih resursa s ciljem uvrštenja kolekcije kontinentalnih voćnih vrsta u Nacionalnu banku biljnih gena sukladno Pravilniku o očuvanju i održivoj uporabi biljnih genetskih izvora. Centar obavlja poslove vođenja statističkih analiza i objedinjavanje svih rezultata istraživanja u voćarstvu. Centar obavlja fizikalno - kemijske i senzorne analize voća i voćnih prerađevina, istraživanja i analize života ploda nakon berbe (post-harvest) i identifikaciju sorti voćnih vrsta. Centar obavlja poslove suradnje s poljoprivrednim proizvođačima u području voćarstva, sudjeluje u predlaganju stručnih mišljenja u području voćarstva, sudjeluje u znanstveno-istraživačkom radu u području voćarstva kao i u organiziranju znanstvenih i stručnih savjetovanja, prati i analizira stanje u području voćarstva u svijetu i kod nas. Centar obavlja poslove vezano za istraživanja u povrćarstvu u inkubatoru za razvoj i jačanje sektora proizvodnje i prerade povrća.

Agencija je kroz svoje ustrojstvene jedinice stručna i znanstvena potpora Ministarstvu poljoprivrede.

2.5 Analiza stanja

2.5.1 Ljudski potencijali

Na dan 1. siječnja 2019. godine u Agenciji je zaposleno 400 djelatnika, od toga 205 djelatnika visoke stručne spreme, 57 djelatnika više stručne spreme, 127 djelatnika srednje stručne spreme i 11 djelatnik je ostale spreme. Od ukupnog broja djelatnika visokog stručnog obrazovanja zaposleno je 40 doktora znanosti i 11 magistara znanosti te 154 s visokom stručnom spremom.

Tablica 1. Broj i struktura zaposlenih HAPIH (1.siječnja 2019. godine)

stručna sprema	broj	doktor znanosti	magistar znanosti	visoka stručna sprema
visoka stručna sprema	205	40	11	154
viša stručna sprema	57			
srednja stručna sprema	127			
ostala sprema VKV	2			
ostala sprema KV	7			
ostala sprema NKV	2			
ukupno	400	40	11	154

2.5.2 Infrastruktura

Laboratorijski

Laboratorij za ispitivanje sjemena (CSR)

Laboratorij (odjel) za biotehnološke analize, mikotoksine i rezidue pesticida (CSR)

Laboratorij za bakteriologiju (CZB)

Laboratorij za herbologiju (CZB)

Laboratorij za mikologiju (CZB)

Laboratorij za nematologiju (CZB)

Laboratorij za virologiju (CZB)

Laboratorij za zoologiju (CZB)

Laboratorij (odsjek) za molekularnu biologiju (CZB)

Laboratorij za kontrolu sredstava za zaštitu bilja (CZB)

Laboratorij (CZT): odsjek za kemiju i mikrobiologiju, odsjek za fizikalne analize

Laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka (CKKSP)

Laboratorij za kontrolu kvalitete meda i stočne hrane (CKKSP)

Laboratorij (odjel) za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja (CVVU)

Laboratorij za senzorna ispitivanja (CVVU)

Laboratorij za fizikalno kemijske i senzorne analize (CVP)

Proizvodno pokusni objekti

Proizvodno pokusni objekt Donja Zelina

Proizvodno pokusni objekt u Kaštelama

Proizvodno pokusni objekt u Osijeku

Proizvodno pokusni objekt u dolini Neretve

Građevinski objekti

Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo u Osijeku
 Centar za tlo u Osijeku
 Centar za sigurnost hrane u Osijeku
 Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda u Križevcima
 Centar za zaštitu bilja i Centar za voćarstvo i povrćarstvo u Zagrebu
 Ispostava Centra za zaštitu bilja u Solinu
 Ured Ravnatelja u Zagrebu

2.5.3 Publikacije

Tablica 2. Popis publikacija Hrvatske agencije za poljoprivrodu i hranu

Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo		
Redni broj	Naziv publikacije	Učestalost objavljivanja
1.	Službeno glasilo	četiri puta godišnje
2.	Vodič za zaštitu novih biljnih sorti	jednom
3.	Izvješće o proizvodnji loznih cijepova	jednom godišnje
4.	Izvješće o proizvodnji voćnih sadnica	jednom godišnje
5.	Izvješće o stručnom nadzoru sjemenskih usjeva	jednom godišnje
6.	Pregled proizvodnje loznih cijepova po sortama i popis proizvođača	jednom godišnje
7.	Pregled proizvodnje voćnih sadnica po vrstama i sortama i popis proizvođača	jednom godišnje
8.	Deklarirane količine sjemena i sadnog materijala po sortama	jednom godišnje
9.	Postregistracijski pokusi strnih žitarica	jednom godišnje
10.	Sortna lista Republike Hrvatske	više puta godišnje

Centar za zaštitu bilja		
Redni broj	Naziv publikacije	Učestalost objavljivanja
1.	Monografija povodom 100 godina Zavoda za zaštitu bilja 1909.-2009.	jednom
2.	Azijska strizibuba – Anoplophora chinensis (Forster, 1771)	jednom
3.	Zlatna žutica vinove loze – Flavescence dorée	jednom
4.	Crvena palmina pipa – Rhynchophorus ferrugineus (Olivier, 1790) i palmin drvotoč – Paysandisia archon (Burmeister, 1880)	jednom
5.	Virus pjegavosti i venuća rajčice (Tomato spotted wilt virus – TSWV) i virus nekrotične pjegavosti vodenike (Impatiens necrotic spot virus – INSV) – biljni virusi koji prijete proizvodnji povrća, ukrasnog i industrijskog bilja	jednom
6.	Octena mušica ploda – Drosophila suzukii (Matsumura, 1931)	jednom
7.	Smeđa trulež koštičavih voćaka – Monilinia fructicola (G. Winter) Honey	jednom
8.	Narančin trnoviti štitasti moljac Aleurocanthus spiniferus (Quaintance 1903) (Hemiptera, Aleyrodidae, Aleyrodinae)	jednom
9.	Brošura Rhynchophorus ferrugineus (Olivier, 1790) – crvena palmina pipa	jednom
10.	Krumpirovi buhači – Epitrix cucumeris (Harris, 1851), Epitrix similaris (Gentner, 1944), Epitrix tuberis (Gentner, 1944)	jednom
11.	Ralstonia solanacearum (Smith) Yabuuchi et al. – uzročnik smeđe truleži gomolja krumpira i bakterijskog venuća rajčice	jednom
12.	Južnoamerički moljac rajčice – Tuta absoluta Povolny, 1994 (Lepidoptera: Gelechiidae)	jednom

13.	Rak krumpira – <i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilbersky) Percival	jednom
14.	Venuće i sušenje drvenastog bilja – <i>Phytophthora ramorum</i> Werres, de Cock & Man in 't Veld	jednom
15.	Smolasti rak bora – <i>Gibberella circinata</i> Nirenberg & O'Donnell	jednom
16.	Invazivne strane korovne vrste u Republici Hrvatskoj	jednom
17.	Zlatnožuta krumpirova cistolika nematoda – <i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber, 1923) i bijedožuta krumpirova cistolika nematoda – <i>Globodera pallida</i> (Stone, 1973)	jednom
18.	Propadanje kruške	jednom
19.	Gospodarski značajni virusi vinove loze	jednom
20.	Proliferacija jabuke	jednom
21.	Brzo sušenje masline	jednom
22.	Bakterijski rak kivija	jednom
23.	Brošura Japanski cvjetni trips – <i>Thrips setosus</i> Moulton, 1928 (Thysanoptera: Thripidae)	jednom

Centar za tlo

Redni broj	Naziv publikacije	Učestalost objavlјivanja
1.	Službeno glasilo	jednom godišnje

Centar za sigurnost hrane

Redni broj	Naziv publikacije	Učestalost objavlјivanja
1.	Smjernice za procjenu mikrobiološke sigurnosti hrane spremne za konzumaciju ("ready-to-eat" hrane) na tržištu (priručnik)	jednom
2.	Kemijske i fizikalne opasnosti u hrani (priručnik)	jednom
3.	Biološke opasnosti u hrani (priručnik)	jednom
4.	Smjernice za prevenciju i smanjenje kontaminacije patulinom u sokovima od jabuka i sastojcima sokova od jabuka u drugim pićima (brošura)	jednom
5.	Razumijevanje informacija na hrani i stav potrošača o bacanju hrane (brošura)	jednom
6.	Manje soli-više zdravlja (brošura)	jednom
7.	Vodič za komunikaciju o riziku (brošura)	jednom
8.	Osnovne upute za higijensku proizvodnju hrane (brošura)	jednom
9.	Alergije podrijetlom iz hrane (brošura)	jednom
10.	Aditivi, hrana i potrošači (brošura)	jednom
11.	HAH petogodišnjak	jednom
12.	HAH desetogodišnjak	jednom
13.	Knjiga sažetaka - hrvatska konferencija o procjeni rizika porijeklom iz hrane	svake dvije godine
14.	Godišnje izvješće o rezultatima laboratorijskih analiza službenih uzoraka	jednom godišnje
15.	Godišnje izvješće o zoonozama	jednom godišnje
16.	Izvješće Kontakt točke Hrvatska agencija za hranu u sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje RH za 2017. godinu	jednom

17.	Rječnik pojmove koji se koriste u procjeni rizika u području sigurnosti hrane (on-line izdanje) https://www.hah.hr/rjecnik-pojmova-koji-se-koriste-u-procjeni-rizika-u-podrucju-sigurnosti-hrane/	Jednom (po potrebi se nadopunjuje)
Centar za stočarstvo		
Redni broj	Naziv publikacije	Učestalost objavljivanja
1.	Službeno glasilo (e-glasilo)	jednom mjesечно
2.	Podlistak HAPIH-a u Mlječarskom listu	jednom mjesечно
3.	ICAR Upute za djelatnike HAPIH-a i uzbudjivače (označavanje, kontrola proizvodnosti, laboratorijska analitika, vođenje matičnih knjiga, obrada podataka i procjena uzgojnih vrijednosti)	u godini certificiranja od strane ICAR-a (svakih 6 godina)
4.	Godišnje izvješće	jednom godišnje
Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda		
Redni broj	Naziv publikacije	Učestalost objavljivanja
1.	Godišnje izvješće CKKSP	jednom godišnje
Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo		
Redni broj	Naziv publikacije	Učestalost objavljivanja
1.	Brošura povodom 15 godina vinogradarstva i vinarstva i 10 godina voćarstva	jednom
2.	Godišnjak ZVVU-a (CVVU-a)	jednom godišnje
Centar za voćarstvo i povrćarstvo		
Redni broj	Naziv publikacije	Učestalost objavljivanja
1.	Stručni rječnik: „Hrvatsko-engleski/englesko-hrvatski rječnik s latinskim indeksom: Voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo“.	jednom
2.	‘Sorte voćnih vrsta – Pokušalište Donja Zelina (jabuka, kruška)’ s opisima sorti jabuke i kruške koje se nalaze u introducijskim i proizvodnim pokusima na Pokušalištu Donja Zelina.	jednom
3.	Brošura povodom 15 godina vinogradarstva i vinarstva i 10 godina voćarstva	jednom

Tablica 3. Popis internih akata Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu

Pravilnici		
Redni broj	Naziv Pravilnika	Usvojen (UV) /u izradi
1.	Pravilnik o sigurnosti informacijskog sustava	11.02.2019.
2.	Pravilnik o ostvarivanju prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija	11.02.2019.
3.	Poslovnik o radu Upravnog vijeća HAPIH-a	11.02.2019.
4.	Statut HAPIH-a	11.02.2019.
5.	Pravilnik o visini naknada troškova za obavljanje usluga HAPIHA-a – CS i CKKSP	30.03.2019.

6.	Pravilnik o zaštiti i čuvanju javnog arhivskog i dokumentarnog gradiva/Poseban popis gradiva sa rokovima čuvanja	08.04.2019.
7.	Pravilnik o tajnosti podataka	Gotov/pregled ravnatelja
8.	Pravilnik o finansijskom poslovanju i računovodstvu	Gotov/na pregledu kod I. Žugaj
9.	Pravilnik o provedbi postupka javne nabave	Gotov/pregled ravnatelja
10.	Pravilnik o službenim vozilima	Gotov/pregled ravnatelja
11.	Pravilnik o plaćama	Gotov/pregled ravnatelja
12.	Pravilnik o zaštiti na radu, zaštiti od požara i zaštiti čovjekova okoliša	U izradu
13.	Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesata	u izradi
14.	Pravilnik o plaćama i naknadama	u izradi
15.	Etički kodeks	u izradi
16.	Pravilnik o radu	u izradi

Upute

Redni broj	Naziv publikacije	Usvojena /u izradi
1.	Uputa o postupanju pri administrativno-tehničkoj obradi akata u HAPIH-u	01.04.2019.
2.	Uputa za provedbu postupka jednostavne nabave	01.04.2019.
3.	Uputa o postupanju pri podnošenju zahtjeva za prijavu projekata i sudjelovanje na projektima	01.04.2019.
4.	Uputa o postupanju kod komunikacije djelatnika sa Hrvatskim saborom i Vladom te ministarstvom, kod dostavljanja dokumenata prema državnim i javnim tijelima, dostavljanja priopćenja prema državnim i javnim tijelima i komunikacija sa medijima, dostavljanja informacija javnosti, dostavljanja odgovora na upite za tumačenje stručnih propisa i dostavljanje dokumenata prema gospodarstvu	19.02.2019.
5.	Uputa o postupanju kod odabira članova za sudjelovanje u radu povjerenstva, postupanje imenovanih članova u radu povjerenstva i sastancima europskih tijela, organizacija, vijeća i komisije EU	20.03.2019.
6.	Uputa o pisanju izvješća	Gotova/pregled ravnatelja
7.	Odluka o proceduri popisa imovine i obveza	Gotova/ na pregledu
8.	Odluka o proceduri ugovornih obveza	Gotova/pregled ravnatelja
9.	Uputa o postupanju pri provedbi urudžbiranja u HAPIH-u	U izradi
10.	Odluka o proceduri donošenja finansijskog plana u HAPIH-u	U izradi
11.	Odluka o proceduri praćenja i naplate prihoda i primitaka	U izradi
12.	Odluka o proceduri zaprimanja računa, njihove provjere i pravovremenog plaćanja	U izradi

2.5.4 Financijska analiza

Vrijednosno najznačajniji prihodi Agencije su prihodi državnog proračuna 57,05%, drugi po značaju su vlastiti i namjenski prihodi koji čine 38,36% ukupno ostvarenih prihoda (2019. godina), dok ostali prihodi čine 4,60% ukupnih prihoda. U Tablici 4. je pregled plana proračuna po izvorima financiranja za 2019. godinu.

Tablica 4. Struktura proračuna Agencije po izvorima financiranja za 2019. godinu

2019. godina		
Opći prihodi i primici	74.582.810	57,05%
Sredstva učešća za pomoći	740.900	0,57%
Vlastiti prihodi	4.076.880	3,12%
Namjenski prihodi	46.070.500	35,24%
Pomoći EU	130.000	0,10%
Ostale pomoći	3.523.450	2,69%
Ostale refundacije iz sredstava EU	1.619.080	1,24%
Ukupno proračun za 2019.	130.743.620	100,00%

3 VIZIJA AGENCIJE

U sljedećih 10 godina postati vodeća razvojna institucija u poljoprivredi u Panonskoj regiji Europske Unije.

Objedinjavanjem laboratorijskih, ljudskih i ostalih resursa omogućiti profiliranje Agencije kao edukacijskog centra koji će krajnjim korisnicima, proizvođačima biti najbolja moguća razina razvoja poljoprivrede kao i podloga za kreiranje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja.

Provedbom aktivnosti reguliranih zakonskim aktima omogućiti funkcioniranje poljoprivredne proizvodnja na temeljima održive i konkurentne poljoprivrede uz visoke standarde očuvanja okoliša.

Ostvarivanje Vizije Agencije uključuje stvaranje ljudskih i infrastrukturnih kapaciteta neophodnih za ostvarenje Misije Agencije.

4 MISIJA AGENCIJE

Djelatnosti Agencije propisane su Zakonom o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu i drugim specijalističkim propisima (više od 19 Zakona, više od 200 Pravilnika, Uredbi i Naputaka), a obuhvaćaju istraživanja u polju agronomije i srodnim poljima, zaštite bilja, sjemenarstva i rasadničarstva, vinogradarstva, vinarstva, uljarstva, voćarstva, povrćarstva, poljoprivrednog zemljišta, stočarstva, kontrole kvalitete svježeg sirovog mlijeka, meda i stočne hrane i sigurnosti hrane.

Agencija ostvaruje programe od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku te u suradnji sa znanstvenim institucijama uspostavlja infrastrukturu od interesa za cjelokupni sustav poljoprivrede Republike Hrvatske.

Agencija treba osigurati i razvijati **izvrsnost u tehnologiskim i razvojnim istraživanjima iz područja poljoprivrede i sigurnosti hrane** i time unaprijediti proizvodnju hrane i bioenergije, prateći industriju i gospodarenje prirodnim izvorima u nacionalnom, regionalnom i europskom kontekstu s posebnim naglaskom na razvoj održive i konkurentne nacionalne poljoprivrede.

Stručnjaci Agencije također **pružaju stručnu i znanstvenu potporu** Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenjem laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju.

Djelatnosti se zbog njihove specifičnosti obavljaju na području cijele Republike Hrvatske.

5 STRATEŠKI CILJEVI

5.1 OPĆI CILJ 1 Znanstveno-stručna djelatnost

- 5.1.1 **POSEBNI CILJ 1.1** Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja od nacionalnog interesa u području poljoprivrede i sigurnosti hrane
- 5.1.2 **POSEBNI CILJ 1.2** Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja u području poljoprivrede i sigurnosti hrane u europskom kontekstu
- 5.1.3 **POSEBNI CILJ 1.3** Poticati izdavačku djelatnost
- 5.1.4 **POSEBNI CILJ 1.4** Organizacija i suorganizacija znanstveno-stručnih skupova i savjetovanja

5.2 OPĆI CILJ 2 Proizvodno-komercijalna djelatnost

- 5.2.1 **POSEBNI CILJ 2.1** Racionalizacija troškova

5.3 OPĆI CILJ 3 Edukacija i javnost

- 5.3.1 **POSEBNI CILJ 3.1** Sustavna uključenost Agencije u obrazovne i društvene procese
- 5.3.2 **POSEBNI CILJ 3.2** Podizanje prepoznatljivosti Agencije u javnom sektoru

5.4 OPĆI CILJ 4 Poljoprivredna politika

- 5.4.1 **POSEBNI CILJ 4.1** Sustavna uključenost Agencije u kreiranju i provođenju nacionalne poljoprivredne politike (razvojni programi)

- 5.4.2 POSEBNI CILJ 4.2 Aktivnosti vezane za sjemenarstvo i rasadničarstvo
- 5.4.3 POSEBNI CILJ 4.3 Aktivnosti vezane za zaštitu bilja
- 5.4.4 POSEBNI CILJ 4.4 Aktinost vezano za tlo
- 5.4.5 POSEBNI CILJ 4.5 Aktivnosti vezane za sigurnost hrane
- 5.4.6 POSEBNI CILJ 4.6 Aktivnosti vezane za stočarstvo
- 5.4.7 POSEBNI CILJ 4.7 Aktivnosti vezane za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda
- 5.4.8 POSEBNI CILJ 4.8 Aktivnosti vezane za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo
- 5.4.9 POSEBNI CILJ 4.9 Aktivnosti vezane za voćarstvo i povrćarstvo
- 5.4.10 POSEBNI CILJ 4.10 Sustavno izvještavanje Ministarstva poljoprivrede o opasnostima i rizicima koji se javljaju u poljoprivrednoj proizvodnji

5.5 OPĆI CILJ 5 Legislativa

- 5.5.1 POSEBNI CILJ 5.1 Pružanje stručnu i znanstvenu potpore Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga
- 5.5.2 POSEBNI CILJ 5.2 Funtcioniranje poljoprivredne proizvodnje

5.6 OPĆI CILJ 6 Promocija hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

- 5.6.1 POSEBNI CILJ 6.1 Aktivnosti vezane za neobvezni sustav označavanja (Nacionalne oznake)
- 5.6.2 POSEBNI CILJ 6.2 Organiziranje i sudjelovanje u manifestacijama s ciljem promocije hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda
- 5.6.3 POSEBNI CILJ 6.3 Prodaja hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez ostvarivanja dobiti
- 5.6.4 **POSEBNI CILJ 6.4** Izdavanje promotivnih materijala, planiranje i organizacija događanja u organizaciji Agencije s ciljem promocije

5.7 OPĆI CILJ 7 Poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture

- 5.7.1 POSEBNI CILJ 7.1 Poboljšanje kadrovske strukture
- 5.7.2 POSEBNI CILJ 7.2 Unaprjeđenje infrastrukture

6 PRIJEDLOG PLANA RADA U 2019.

Plan rada i razvoja Agencije definira okvir rada i djelovanja Agencije u 2019. godini kroz postavljene ciljeve i aktivnosti za njihovu realizaciju. Definirane aktivnosti temelje se na Polazištu, Misiji i Viziji.

Program rada izrađen je sa ciljem profiliranja Agencije u vodeću regionalnu i nacionalnu razvojnu ustanovu u području poljoprivrede i sigurnosti hrane. Strateškim planiranjem osigurat će se uvjeti da Agencija u svojoj djelatnosti primjenjuje međunarodne standarde kvalitete što će biti temelj prepoznatljivosti Agencije i podizanja njenog ugleda na lokalnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini kao i globalnoj razini.

Program rada određen je postavljenim strateškim ciljevima koji su realni i mjerljivi. S obzirom na okolinu koja nas okružuje te specifičnosti ustroja i lokacijske raširenosti potrebno je uspostaviti jasnou komunikaciju i protočnost informacija u procesu planiranja i ostvarivanja ciljeva.

Plan rada prikazan je uz svaki definirani cilj prikazom aktivnosti koje dovode do realizacije:

1. Aktivnosti vezane za unaprjeđenje znanstveno-stručne djelatnosti
2. Aktivnosti vezane unaprjeđenje proizvodno-komercijalne djelatnosti
3. Aktivnosti vezane za unaprjeđenje edukacije i javnosti
4. Aktivnosti vezane za poljoprivrednu politiku
5. Aktivnosti vezane za legislativu
6. Aktivnosti vezane za promociju hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda
7. Aktivnosti vezane za poboljšanje kadrovske službe i unaprjeđenje infrastrukture

6.1 Aktivnosti za unaprjeđenje znanstveno-stručne djelatnosti

OPĆI CILJ 1 Znanstveno-stručna djelatnost

- 6.1.1 POSEBNI CILJ 1.1 Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja od nacionalnog interesa u području poljoprivrede i sigurnosti hrane

AKTIVNOSTI

- Aktivno poticati uključivanje i rad znanstvenika Agencije u sustave financiranja znanstveno-istraživačkih projekata;
- Završetak istraživačkog projekta „Procjena adaptibilnosti hrvatskog sortimenta kukuruza i soje u funkciji oplemenjivanja za tolerantnost na sušu (ADA)“, PKP-2016-06-8290;
- Nastavno na provedbu podmjere 16.1. » Potpora za osnivanje i rad operativnih skupina Europskog partnerstva za inovacije (EIP) za poljoprivrednu produktivnost i održivost « – provedba tipa operacije 16.1.1. »Potpora za osnivanje operativnih skupina «, prijava projekta na tip operacije 16.1.2. - Projekt: „Prilagodba proizvodnje soje na sušni stres i formiranje preporučenog sortimenta za proizvodna područja kontinentalne hrvatske“; Projekt: „Održivo gospodarenje tlom, vodom i gnojivima u skladu s klimatskim promjenama u višegodišnjim nasadima jabuka“; Projekt: „Prilagodba vinogradarsko vinarske proizvodnje klimatskim promjenama“;
- Prijava na provedbu mjere 10. „Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene“, podmjere 10.2. „Potpora za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih izvora u poljoprivredi“- Projekt: Očuvanje biljnih genetskih izvora;
- Nastavak sudjelovanja na projektu „Monitoring rezistenstnosti štetnih organizama na sredstva za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj (2018.-2020.)“;
- Poticati povezivanje istraživačkih timova kroz pozitivnu selekciju prijedloga projekata iz različitih znanstvenih polja i grana u svrhu postizanja multidisciplinarnog pristupa istraživanju;
- Prijedlog projekta „Revizija vinogradarskih zona“;
- Istraživanje - Povećanje konkurentnosti hrvatskih vina na tržištu kroz parametre vrednovanja kakvoće utemeljeni na specifičnim fizikalno kemijskim i senzornim deskriptorima:
 - „Deskriptivne senzorne metode i deskriptori vina na primjeru Malvasije dubrovačke“
- Istraživanje - Tradicionalni izrazi kao čimbenik prepoznatljivosti kakvoće vina na tržištu:
 - „Značenje tradicionalnih izraza u promociji vina i dodatni parametri kakvoće“
- Inicirati i poticati interne projekte od važnosti za razvoj poljoprivrede RH:
- Identifikacija autentičnih vina i ulja s ciljem stvaranja nacionalne baze autentičnih vina i ulja;
- Potpora Zagrebačkoj županiji u projektu Unaprjeđenje tehnologija proizvodnje i skladištenja jabuka na području Zagrebačke županije;

- Provođenje projekta Inkubatora u odjelu povrća;
- Nastavak provođenja projekta Istraživanje i razvoj u sektoru voća na tri lokacije voćnjaka u Slavoniji;
- Potpora Zagrebačkoj županiji u projektu Unaprjeđenje tehnologija proizvodnje i skladištenja jabuka na području Zagrebačke županije;
- Provođenje projekta Inkubatora u odjelu povrća;
- Nastavak provođenja projekta Istraživanje i razvoj u sektoru voća na tri lokacije voćnjaka u Slavoniji;
- Provođenje projekta Inkubatora u Odjelu povrća ZVP-a;
- Promicati nove tehnologije u poljoprivredi na nacionalnoj i regionalnoj razini uz uvažavanje regionalne specifičnosti;
- Potpora Zagrebačkoj županiji u projektu Unaprjeđenje tehnologija proizvodnje i skladištenja jabuka na području Zagrebačke županije;
- Nastavak istraživanja od nacionalnog interesa iz područja sigurnosti hrane.

6.1.2 POSEBNI CILJ 1.2 Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja u području poljoprivrede i sigurnosti hrane u europskom kontekstu

AKTIVNOSTI

- Poticati i ojačati uključivanje znanstvenika u europske znanstveno-istraživačke i stručne projekte;
- Nastavak sudjelovanja u Euphresco (EU mreže nacionalnih institucija iz područja biljnog zdravstva) projektu „Modelling the epidemiology of Flavescence dorée in relation to its alternate host plants and vectors“;
- Poticati i ojačati prilagođavanje i uključivanje znanstvenika u europski program Obzor 2020:
- Nastavak sudjelovanja u projektu H2020 – RUSTWATCH;
- Poticati razvoj i unaprjeđenje suradnje s inozemnim znanstveno-istraživačkim timovima;
- Nastavak provedbe Programa posebnog nadzora štetnih organizana financiran od strane Europske komisije;
- Prijava projekta - Regional Technical Cooperation Project „Supporting exotic fruit fly management in the Balkans and Mediterranean“ sa IAEA za 2020/2021 kroz uključivanje Centra za zaštitu bilja u aktivnost suzbijanja mediteranske voćne muhe u okviru koje se definira nabavka sterilnih kukuljica *Ceratitis capitata* a što je vezano uz akcijski plan R.Hrvatske u suzbijanju mediteranske voćne muhe za proizvodno područje okolice Nerete;
- Prijava prijedloga projekta „Mediterranean Fruit Grover Net“ INTERREG IPA CBC CROATIA-BIH-MONTE NEGRO;
- Prijava prijedloga projekta „WINE TOUR ACROSS BORDERS - UNIQUE WINE TOURISM DESTINATION“ INTERREG IPA CBC CROATIA-HUNGARY;
- Prijava prijedloga projekta iz područja zaštite okoliša na Europski fond za ruralni razvoj – Mjera 16.1.1. i 16.1.2.;
- Pripremne aktivnosti za pokretanje projekta (OECD) u sklopu „Prekograničnog program između Hrvatske i Bosne i Hercegovine“ u suradnji s Upravom za zaštitu zdravlja bilja Bosne i Hercegovine na području Promicanja i poboljšanja zaštite okoliša i prirode putem zaštite prirodnih resursa i sustava upravljanja za sprječavanje rizika;

- Osiguravanje znanstveno-stručnog osposobljavanja i kontinuiranog usavršavanja djelatnika Agencije kroz sudjelovanja na radionicama (OECD, ESCA, CPVO, UPOV, ECPGR, ISTA ...);
- EFSA projekt – Nacionalno istraživanje o prehrambenim navikama djece dobi od 3 mjeseca do 9 godina“ – EFSA EU Menu metodologija;
- EFSA projekt – Nacionalno istraživanje o prehrambenim navikama odrasle populacije od 10-75 i više godina – EFSA EU Menu metodologija;
- EFSA projekt Partnering grant IDRisk – informatizacija dijela procesa planiranja i uzorkovanja hrane i hrane za životinje u okviru službenih kontrola veterinarsko-medicinskih proizvoda;
- Inicirati dolaske i boravak inozemnih znanstvenika i stručnjaka u Agenciji sa svrhom prenošenja novih znanja i tehnologija;
- Uspostavljati osobne i institucionalne kontakte sa međunarodnim znanstvenim i stručnim institucijama u Europi i svijetu iz djelokruga rada Agencije;
- Poticati i razvijati Program očuvanja biljnih genetskih izvora;
- Nastavak sudjelovanja u radu Europskog kooperativnog programa za biljne genetske izvore (ECPGR).

6.1.3 POSEBNI CILJ 1.3 Poticati izdavačku djelatnost

AKTIVNOSTI

- Aktivnosti vezane za izdavanje stručnih publikacija: brošura za štetne organizme (novonađene i one od velikog značaja za trenutnu situaciju u sektoru zaštite bilja), bilten za 110. godišnjicu Centra za zaštitu bilja s ciljem plasiranja u javnost i prema zainteresiranim stranama, Biltena CVVU u svrhu pružanja informacija o vinogradarstvu i vinarstvu RH zainteresiranoj javnosti, publikacija izvješća o nadzoru sjemenskih usjeva, publikacija izvješća o nadzoru rasadničarske proizvodnje, publikacija izvješća o deklariranim količinama sjemena i sadnog materijala, publikacija rezultata postregistracijskih pokusa strnih žitarica (pšenice i ječma), knjiga rezultata za priznavanje (radne grupe i povjerenstvo u MP); publikacija sortne liste RH, publikacija popisa sorti voćnih vrsta i sortne liste vinove loze, publikacija brošure ZVP temeljem preuzetih obveza po završetku VIP projekta;
- Aktivnosti vezane za izdavanje službenih glasila: objava službenog glasila Agencije (informacije vezane za podnesene zahtjeve, priznavanje sorti, brisanje sorti, denominaciju, zaštitu novih biljnih sorti i drugih podataka) i uvođenje službenog glasila koji će objavljivati Agencija - Centar za tlo jednom godišnje s podacima iz Informacijskog sustava, a sukladno Pravilniku o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta;
- Aktivnosti vezane za izdavanje: godišnjeg izvješća o zoonozama u Republici Hrvatskoj, godišnjeg izvješća o rezultatima laboratorijskih analiza službenih uzoraka;
- Aktivnosti vezane za izradu: stručnih materijala, priručnika, letaka, brošura, za sigurno rukovanje s hranom namijenjene posrednicima u sustavu doniranja hrane.

6.1.4. POSEBNI CILJ 1.4 Organizacija i suorganizacija znanstveno-stručih skupova i savjetovanja

- Agencija u 2019.godini sudjeluje u organizaciji i suorganizaciji sljedećih znanstveno stručnih skupova i savjetovanje:
 - SAVJETOVANJE GOVEDARA, Plitvice – 30-31.01.2019., organizator sa MP i uzgojnim savezima;
 - SEMINAR BILJNE ZAŠTITE, Opatija – 05-08.02.2019. suorganizator;
 - SIMPOZIJ AGRONOMA, Vodice – 17-22.02.2019., suorganizator;
 - NOĆNJAK 2019, Split-Neum – 21-24.03.2019., suorganizator;
 - SAVJETOVANJE KONJOGOJACA, Kutina – 15.03.2019., organizator;
 - SAVJETOVANJE SVINJOGOJACA – travanj/svibanj 2019., organizator sa uzgojnim savezim;
 - BRAŠNO –KRUH 2019, Osijek – 14-16.06.2019., suorganizator;
 - SAVJETOVANJE OVČARA I KOZARA – listopad 2019., organizator sa MP i uzgojnim savezima;
 - NACIONALNO OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA HRANE i 3.KONFERENCIJA O PROCJENI RIZIKA PODRIJETLOM IZ HRANE, Osijek – 16-17.10.2019., organizator;
 - 12. međunarodnom znanstveno-stručnom skup HRANOM DO ZDRAVLJA, Osijek - 24-25.10.2019. – suorganizator;
 - 12. MEĐUNARODNI KONGRES OPLEMENJIVANJE BILJA, SJEMENARSTVO I RASADNIČARSTVO – 1 tjedan studeni 2019., suorganizator;
 - 29. MEĐUNARODNI SUSRET VINOGRADARA I VINARA, Sabatina 2019 – studeni 2019., suorganizator;
 - 14. ZNANSTVENO STRUČNO SAVJETOVANJE HRVATSKIH VOĆARA – studeni 2019., organizator sa Hrvatskom voćarskom zajednicom;
 - HRVATSKO POVRĆE seminar – studeni 2019., suorganizator.

6.2 Aktivnosti za unaprjeđenje proizvodno-komercijalne djelatnosti OPĆI CILJ 2 Proizvodno-komercijalna djelatnost

6.2.1 POSEBNI CILJ 2.1 Racionalizacija troškova

AKTIVNOSTI

- Opremanje kroz dogradnju IT infrastrukture - završetak aplikacije za bazu podataka u Centru za sjemenarstvo i rasadničarstvo, razvoj on-line aplikacija prema korisnicima CSR i CVVU, dogradnja baze podataka u Centru za zaštitu bilja, razvoj i implementacija Informacijskog sustav podataka za zaštitu poljoprivrednog zemljišta koji će na razini RH prikupljati podatke od svih ovlaštenih laboratorijskih razvojnih, implementacijskih i nadogradnji aplikacija u sektoru za podršku poslovnih procesa;
- Efikasnost i organizacija poslovanja Agencije kroz izradu novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjeseta te Pravilnika o praćenju i izvršenju radnih zadataka te nagrađivanju;
- Smanjiti troškove poslovanja Agencije uvođenjem nove opreme u radne procese;
- Donijeti plan racionalizacije i mjera štednje;
- Ustrojiti Povjerenstvo za krizna plaćanja i pravna postupanja radi potpunog eliminiranja osobnog, subjektivnog i posebice preferencijalnog načina odlučivanja o istim;

- Brinuti o uspješnosti finansijskog poslovanja Agencije, materijalnoj sigurnosti i standardu uposlenika Agencije putem promišljene racionalizacije troškova s ciljem ostvarivanja veće sigurnosti poslovanja u budućem razdoblju;
- Procjeniti opravdanost pokušališta i definirati strukturu istraživačkih i proizvodno-komercijalnih proizvodnji s ciljem jačanja proizvodnih kapaciteta na principima konkurentne i održive proizvodnje;
- Korištenje finansijskih sredstava dobivenih putem EFSA Focal Point ugovora vezano za edukacije zaposlenika i unapređenje poslovnih procesa.

6.3 Aktivnosti za unaprjeđenje edukacije i javnosti

OPĆI CILJ 3 Edukacija i javnost

6.3.1 POSEBNI CILJ 3.1 Sustavna uključenost Agencije u obrazovne i društvene procese

AKTIVNOSTI

- Nastavak usavršavanja djelatnika na poslijediplomskim doktorskim i specijalističkim studijima (21 djelatnik Agencije);
- Upis tri djelatnika Agencije na poslijediplomske studije;
- Sustavna nadogradnja znanja u području uvođenja novih metoda i akreditacije te područja ocjene Sredstava za zaštitu bilja s posebnim naglaskom na edukaciju novozaposlenih;
- Pohađanje seminara (prema programu organizatora, CROLAB i HMD i CTT- Centar za transfer tehnologije) koji uključuju teme održavanja i poboljšanja sustava kvalitete prema normi HRN EN ISO/IEC 17025, u svrhu održavanja i proširenja akreditacije u Laboratoriju za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja i Laboratoriju za senzorna ispitivanja;
- Pohađanje seminara (prema programu organizatora, ADRIA norma, CROLAB i HMD i CTT- Centar za transfer tehnologije), edukacije u svrhu održavanja i poboljšavnja sustava kvalitete prema normi ISO 9001, HRN EN ISO/IEC 17025 i HRN EN ISO/IEC 17065;
- Pohađanje seminara, edukacija za prelazak na novu verziju norme HRN EN ISO/IEC 17025 u ispitnim laboratorijima, u svrhu održavanja i kontinuiteta akreditacije laboratorijsa;
- Pohađanje stručnih seminara i tečajeva sukladno proširenju poslovanja, te uvođenju novih metoda za fizikalno kemijska i senzorna ispitivanja ulja (maslinovog ulja);
- Pohađanje seminara za provođenja postupka stvaljanja proizvoda u promet (ZUP u praksi) u organizaciji Državne škole za javnu upravu, osvježavanje znanja u provođenju postupka, te saznanja o mogućim novostima;
- Usavršavanje djelatnika određivanje sadržaja proteine po Kjeldahlu i mikotoksina;
- Obuka UPOV DL205 i DL305 (sustav zaštite biljnih sorti) – on line obuka;
- Obuka za statističke obrade podataka na Agronomskom fakultetu u Zagrebu;
- Obuka za DUS ispitivanje (GEVES, NEBIH ili AGES);
- Obuka djelatnika za uzorkivače poljoprivrednog sjemena za potrebe uzorkovanja sjemena za izvoz (ISTA) i potrebe nadzora ovlaštenih uzorkivača kroz postupak kontrolnog uzorkovanja;
- Obuka djelatnika za nadzor sjemenske proizvodnje povrća i krmnog bilja (Bc institut d.d.);
- Edukacija djelatnika o sistematizaciji tala prema hrvatskoj klasifikaciji i svjetskoj referentnoj osnovci za tlo (World Reference Base for Soil Resources – WRB). (FAZOS)

- Obuka djelatnika za rad na uređajima za određivanje teških metala, potencijalno toksičnih elemenata i pesticida u tlu (AAS – atomski apsorpcijski spektrofotometar, HPLC - tekućinska kromatografija visoke djelotvornosti, GC – plinska kromatografija, HIC – ionska kromatografija);
- Edukacija djelatnika za ispitivanje mikrobiologije i biologije tla;
- Edukacija djelatnika za ispitivanje fizike tla;
- Edukacija djelatnika za fizikalno kemijsku analizu vina;
- Nastavak sudjelovanja djelatnika Agencije na nacionalnim i međunarodnim znanstveno-stručnim skupovima;
- Organiziranje radionica i otvorenih vrata po ustrojstvenim jedinicama;
- Podizanje prepoznatljivosti Agencije u javnom sektoru;
- Nastavak organiziranja susreta i suradnje Agencije sa proizvođačima, udrugama proizvođača, obiteljskim gospodarstvima, poljoprivrednim poduzećima i pratećom industrijom. Ovim putem Agencija može direktno utjecati na razvoj gospodarstva RH kroz povećanje nacionalnog dohotka.
- Organiziranje susreta: „Dani otvorenih vrata“ HAPIH - CVVU - regionalni susreti sa proizvođačima vina (na 4 lokacije), Radionica u organizaciji Agencije / CVVU - senzorna ocjenjivanja vina i voćnih vina, „Dani otvorenih vrata“ HAPIH - CZB posjet studenata Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u sklopu terenske nastave na predmetu „Biljna karantena“ diplomskog studija Fitomedicina - planirane aktivnosti odnose se na prezentaciju poslova CZB vezanih na domenu karantene, održavanje godišnjeg sastanka s predstvincima/zastupnicima proizvodača CZB i biocida te djelatnicima nadležne Uprave Ministarstva poljoprivrede koji za cilj ima prezentaciju i raspravu o statusu ocjena CZB i biocida u kalendarskoj godini s osvrtom predstavnika CROCPA-e na dosadašnju suradnju;
- Sustavno pohađanje obuke HR PRES 2020 u sklopu priprema za predsjednje Republike Hrvatske vijećem EU u provoju polovici 2020. godine;
- Organiziranje „Dana polja“ za sektor sjemenarstva (nadzornici žitarica - svibanj, nadzornici soje - srpanj, nadzornici kukuruza kolovoz, dorađivača lipanj, postregistracijski pokusa pšenice i ječma – lipanj te „Dane polja“ za sektor voćarstva i povrćarstva);
- Educiranje specijalizanata iz područja javnozdravstvene medicine sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Pravilniku o specijalističkom usavršavanju doktora medicine. Izrada Programa edukacije specijalizanata iz područja javnozdravstvene medicine;
- Radionice o sprječavanju bacanja i doniranju hrane;
- Nadopuna terminološkog rječnika analize rizika;
- Stjecanje novih znanja kao i primjena i širenje stečenog znanja djelatnika putem Programa financiranog iz sredstava EU pod nazivom „Bolja izobrazba za sigurniju hranu“ (BTSF - Better Training for Safer Food);
- Daljna formalizacija odnosa suradnje između Agencije i drugih institucija.

6.3.2 POSEBNI CILJ 3.2 Podizanje prepoznatljivosti Agencije u javnom sektoru

AKTIVNOSTI

- Poboljšati dostupnost informacija o znanstvenim i stručnim djelatnostima Agencije putem tiskanih medija i internetske stranice Agencije;
- Intenziviranje prisutnosti Agencije u medijima javnog informiranja;
- Sudjelovanje u organizaciji i suorganizaciji stručnih skupova i okruglih stolova iz područja djelatnosti Agencije, ali i zakonodavstva kojim se ista reguliraju;

- Podizanje razine pristupačnosti, informiranosti i razumljivosti godišnjih izvještaja Agencije za širu javnost i gospodarske subjekte;
- Definiranje unutarnjih pravila istupanja zaposlenika u javnim medijima;
- Recite DA doniranju - kampanja u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede koja obuhvaća 4 radionice tijekom 2019.godine, sukladno Planu za sprečavanje i smanjenje otpada od hrane MP-a;
- Suradnja u provođenju kampanje o redukciji soli u prehrani;
- Nastavak edukacije potrošača kroz kampanju „Pravilno rukovanje hranom“;
- Izrada stručnih materijala kao rezultata procjene rizika;
- Objava vijesti putem web stranice;
- Prezentacija rezultata istraživanja na seminarima i kongresima.

6.4 Aktivnosti vezane za poljoprivrednu politiku OPĆI CILJ 4 Poljoprivredna politika

6.4.1 POSEBNI CILJ 4.1 Sustavna uključenost Agencije u kreiranju i provođenju nacionalne poljoprivredne politike uključujući i sigurnost hrane

AKTIVNOSTI

- Uključivanje djelatnika Agencije u izradu strategija;
- Praćenje stanja poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj;
- U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede sudjeluje u promociji hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te kupovini i prodaji istih u svrhu promocije koje se ne mogu obavljati radi stjecanja dobiti te će Agencija kroz tu djelatnost sudjelovati u razvoju Hrvatske poljoprivrede i na taj način dati dodatni poticaj njenom razvoju i rastu;
- Redoviti izvještavati nadležne institucije o stanju i rizicima u sektoru poljoprivrede;
- Predlagati smjernice za unaprjeđenje poljoprivrede u Republici Hrvatskoj;
- Izraditi uvjete za korištenje požetog materijala necertificiranoga sjemena poljoprivrednog bilja na vlastitom poljoprivrednom imanju, te biljne vrste za koje poljoprivredni proizvođači smiju koristiti požeti materijal sa vlastitog imanja u svrhu reprodukcije na vlastitom imanju;
- Spriječiti širenje i iskorjenjivanje smrdljive snijeti – *Tilletia spp.* (strne žitarice), osigurati GMO-free proizvodnju (soje), podignuti razinu sigurnosti, stabilnosti i profitabilnosti proizvodnje (smanjenje velike varijacije prinosa i kvalitete), a što je u interesu proizvođača, organizatora proizvodnje i otkupljavača merkantilnih roba te napose oplemenjivača (zbog ugrožavanja potencijala uroda sorata i statusa sorata na tržištu te radi gubitka značajnih finansijskih sredstva vezanih uz naplatu oplemenjivačkih prava);
- Kreiranje znanstvene i stručne podloge te stvaranje preduvjeta za provedbu istraživanja učinkovitosti SZB u okviru IPP poslova u voćarstvu na terenu te provedbu istih sukladno mogućnostima korištenja trenutnog kapaciteta stručnjaka Agencije - Centra za zaštitu bilja (kreiranje i razrada pilot projekta);
- Proširenje područja senzorne analize vina i voćnih vina regionalno: provođenje senzornog ispitivanja ugovorno u Institutu za poljoprivredu i turizam u Poreču, Institutu za jadranske kulture i melioraciju krša, Split, u Zavodu za mediteranske kulture (Sveučilište u Dubrovniku), na Veleučilištu u Požegi;
- Proširenje provođenja senzornog ispitivanja u regionalnim uredima Agencije: u Kutjevu, Iluku, Janjini i Varaždinu;
- Temeljem proširenja djelatnosti Agencije i CVVU na područje uljarstva planira se:

- Uvođenje (i akreditacija) fizikalno kemijskih analiza maslinovog ulja, ulja komine, te ulja i masti životinjskog i biljnog podrijetla,
 - Metode koje se planiraju uvesti za fizikalno kemijsku analizu maslinovog ulja, ulja komine, te ulja i masti životinjskog i biljnog podrijetla: određivanje slobodnih masnih kiselina - hladna metoda, određivanje peroksidnog broja, spektrofotometrijsko ispitivanje u ultraljubičastom području, određivanje udjela voskova, metilnih estera masnih kiselina i etilnih estera masnih kiselina kapilarnom plinskom kromatografijom,
 - Proširenje područja senzorne analize na maslinova ulja;
- Temeljem (novog Zakona o vinu, NN 32/19) planira se proširenje i reorganizacija poslovanja:
 - Proširenje i regionalizacija poslovanja odnosi se na provođenje službenih kontrola na terenu, te se planira:
 - Otvaranje regionalnih ureda Agencije
 - Zapošljavanje 20 djelatnika (vinogradarsko-vinarskih nadzornika) u regionalnim uredima u Osijeku 2 djelatnika, Ilok 1 djelatnik, Kutjevo 1 djelatnik, Požega 1 djelatnik, Zagreb 2 djelatnika, Varaždin 1 djelatnik, Pazin 3 djelatnika, Hvar 1 djelatnik, Pelješac 1 djelatnik, Split 2 djelatnika, te 6 djelatnika (vinogradarsko vinarskih nadzornika) u sklopu APPRRR u Đakovu, Virovitici, Čakovcu, Rijeci, Zadru i Dubrovniku.
 - Službene kontrole koje provode nadzornici na terenu obuhvaćaju:
 - Utvrđivanje činjenica i okolnosti važnih za izdavanje rješenje o stavljanju vina u promet i postupcima prema *članku 84. stavcima 1., 2. i 4. ovoga Zakona*, te provođenje službenih kontrola povezanih s ispunjavanjem uvjeta za označavanje vina zaštićenim oznakama i izrazima iz Odjeljka 6. Zakona o vinu i kontrolu obveznih izjava
 - Nadzornici provode provjere podataka o upisu u Vinogradarski registar i točnosti podataka koji se vode u Vinogradarskom registru te provjere ispravnosti i sukladnosti izdanih pratećih dokumenta na temelju ovoga Zakona i propisa Europske unije
 - Nadzornik kao službena osoba po zakonu obavlja kontrolu na terenu i ima ovlasti za obavljanje određenih radnji u tom postupku, a koje prema potrebi uključuju i uzimanje uzoraka i slanje uzoraka na laboratorijsku analizu
 - Nadzornici provode provjere sukladnosti u proizvodnji vina, uključujući sortna vina, te vina sa zaštićenim oznakama i tradicionalnim izrazima sa zahtjevima iz specifikacija proizvoda, u kontroli na terenu
 - Provode kontrolu i nadzor berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina
 - Provode prikupljanje uzoraka grožđa za proizvodnju autentičnih vina
 - Provode prikupljanje maslina za proizvodnju autentičnih maslinovih ulja;
- Proširenje područja rada u ustrojstvenoj jedinici – Centra za voćarstvo i povrćarstvo uvođenjem Odjela za povrće;
- Provodenje Programa preporučene sortne liste odnosno opisne sortne liste;
- Provodenje Programa postkontrole sadnog materijala;
- Osnivanje DNA laboratorija za analizu voćnih vrsta i sorata na molekularnoj razini;
- Novim Zakonom o poljoprivrednom zemljištu kroz javne ovlasti pokreće se provedba nacionalnog Programa trajnog praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta (monitoring), zatim prikupljanje podataka o stanju plodnosti tla kroz formiranje Referentnog laboratorija za tlo koji će na razini RH prikupljati podatke od svih ovlaštenih laboratorija, a podaci će

biti smješteni u Informacijski sustav podataka za zaštitu poljoprivrednog zemljišta čija se izrada očekuje tijekom 2019. godine;

- Implementacija novog alata MCRA9 i metodologije za procjenu rizika u svrhu unaprijeđena procjene rizika;
- Uključiti se u mjere tehničke pomoći Programa ruralnog razvoja RH 2014-2020.

6.4.2 **POSEBNI CILJ 4.2** Aktivnosti vezane za sjemenarstvo i rasadničarstvo

AKTIVNOSTI

Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo planira obavljanje poslova sukladno zakonskim aktima koji se odnose na priznavanje i zaštitu novih biljnih sorti, proizvodnju i certifikaciju reproduksijskog materijala poljoprivrednog bilja te drugih poslova određenih normativnim dokumentima Agencije.

- Razvoj i održavanje sustava kvalitete - nastavlja se s dalnjim razvijanjem i održavanjem sustava upravljanja sukladno normi ISO 9001:2015 na razini svih organizacijskih jedinica Centra, provođenje razvoja i održavanja sustava kvalitete temeljem Zakona prema normi HRN EN ISO/IEC 17025:2007 i ISTA akreditacijskom standardu, Provođenje redovitog godišnjeg nadzora HAA (osposobljenost Laboratorija) prema normi HRN EN ISO/IEC 17025:2017, planira stjecanja statusa referentnog laboratorija za ispitivanje kvalitete sjemena, zadržavanje entrustmenta za pšenicu i ječam i povećanje referentne kolekcije kukuruza.
- Nastavlja se s izradom i uvođenjem u rad nove baze podataka CSR.
- Ispitivanje i priznavanje novih biljnih sorti temeljem Pravilnika o priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“, br. 99/08, 100/09, 109/10, 77/13 i 57/18). To će se obavljati obradom zahtjeva za priznavanje sorti poljoprivrednog bilja.
- Upis sorti u sortnu listu temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“, br. 140/05, 35/08, 124/10, 55/11, 14/14, 115/18) i Pravilnika o upisu sorti u Sortnu listu („Narodne novine“, br. 45/08, 84/08, 77/13, 136/15 i 57/17). To će se obaviti upisom novih priznatih sorti, obnovom upisa sorti na Sortnoj listi i brisanjem sorti sa Sortne liste. Nastavit će se i rad na provedbi Postregistracijske sortne liste.
- Priprema baze podataka za dostavu u CPVO (Ured Europske unije za zaštitu novih biljnih sorti). Sukladno obvezama prema Uniji i predlošku CPVO Ureda pripremit će se podaci o priznavanju i zaštiti biljnih sorti i dostaviti CPVO Uredu.
- Priprema i ažuriranje popisa priznatih novih sorti za EU Zajedničku sortnu listu i OECD listu, a pripremljeni popisi dostaviti će se u Ministarstvo poljoprivrede i u OECD.
- Provođenje postupka dodjeljivanja oplemenjivačkog prava temeljem Zakona o zaštiti biljnih sorti („Narodne novine“, br. 131/97, 62/00, 67/08, 124/11, 111/18).
- Vođenje upisnika u obavljanju poslova zaštite biljnih sorti sukladno Pravilniku o upisu u upisnike u obavljanju poslova zaštite biljnih sorti („Narodne novine“, br. 58/11) i unošenje podataka u Upisnik Zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.
- Organiziranje i provođenje edukacija i korisničkih sustava zaštite novih biljnih sorti i priznavanja sorti temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja i Zakona o zaštiti biljnih sorti.

Tablica 5. a) Usporedba brojčanih pokazatelja o zahtjevima za dodjelu oplemenjivačkog prava u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

biljna vrsta	broj zaprimljenih zahtjeva za dodjelu oplemenjivačkog prava				u postupku			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
pšenica	1	12	0	4	5	1	12	12
ječam	4	1	0	2	4	2	1	1
soja	1	0	0	0	1	0	0	0
ukupno	6	13	0	0	10	3	13	13

Tablica 5. b) Usporedba brojčanih pokazatelja o zahtjevima za dodjelu oplemenjivačkog prava u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

biljna vrsta	broj dodijeljenih oplemenjivačkih prava			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
pšenica	5	1	7	7
ječam	4	2	1	1
soja	1	0	0	0
ukupno	10	3	8	8

- Ispitivanje i priznavanje novih biljnih sorti temeljem Pravilnika o priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“, br. 99/08, 100/09, 109/10, 77/13 i 57/18). To će se obaviti ispitivanjem sorti krmnog bilja, žitarica, repa, povrća, krumpira, uljarica i predivog bilja u pokusnom polju i laboratoriju putem određivanja gospodarske vrijednosti sorti (VCU ispitivanje) i određivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti sorti (DUS ispitivanje).
- Provođenje odredbi Pravilnika o postupku određivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti novih biljnih sorti u svrhu dodjeljivanja oplemenjivačkog prava i priznavanja sorti („Narodne novine“, br. 61/11).
- U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede nastavlja se sa radom na programu preporučene sortne liste kuruza i soje koje su certificirane u RH.
- Na osnovi Protokola postregistracijskih pokusa strnih žitarica obaviti će se izvođenje pokusa.

Tablica 6.a) Usporedba brojčanih pokazatelja o zahtjevima za izvođenje postregistracijskih pokusa u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

biljna vrsta	broj zaprimljenih zahtjeva za postregistracijske pokuse				broj prijavljivača			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
pšenica	0	0	32	32	0	0	6	6

Tablica 6. b) Usporedba brojčanih pokazatelja o zahtjevima za izvođenje postregistracijskih pokusa u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

biljna vrsta	broj parcelica (2 lokacije x 3repeticije)			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
pšenica	0	0	192	192

Tablica 7. Usporedba brojčanih pokazatelja o VCU pokusima za određivanje gospodarske vrijednosti u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

biljna vrsta	broj sorti u ispitivanju / broj lokacija				ukupni broj parcelica			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
ozima uljana repica	15/4	10 / 4	20/4	20/4	272	176	336	336
ozima pšenica	28/4	38 / 4	47/4	47/4	544	752	896	896
Durum (tvrdna) pšenica			2/4	2/4	0		48	48
ozimi ječam	10/4	23 / 4	30/4	30/4	192	400	528	528
ozima pšenoraž			2/4	2/4	0		48	48
zob	1/4	1 / 4	1/4	1/4	32	32	32	32
jari ječam	1/4	2 / 4	2 / 4	2 / 4	48	64	96	96
kukuruz	51/3-5	43 / 3-5	50 / 3-5	50 / 3-5	1.432	1.164	1.320	1.320
suncokret	7/4	5 / 4	5 / 4	5 / 4	160	160	160	160
soja			7/4	7/4			144	144
šećerna repa	13/4	13 / 4	12 / 4	12 / 4	240	240	240	240
stočni grašak	1/2				16			
crvena djetelina	1/2	2 / 2	2/2	2/2	16	32	32	32
lucerna	1/2	2 / 2	2/2	2/2	16	32	32	32
duhan	1/2	2 / 2			24	32		
ukupno	130	141	182	182	2.992	3.084	3.912	3.912

Tablica 8. a) Usporedba brojčanih pokazatelja o DUS pokusima za određivanje različitosti, ujednačenosti i postojanosti u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu (broj sorti kandidata)

biljna vrsta	broj sorti kandidata			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
ozima pšenica	19	19	34	34
ozimi ječam	8	12	13	13
jari ječam	1	2	1	1
Kukuruz	85	84	104	104
Ukupno	113	117	152	152

Tablica 8. b) Usporedba brojčanih pokazatelja o DUS pokusima za određivanje različitosti, ujednačenosti i postojanosti u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu (broj sorti u referentnoj kolekciji, broj sorti u referentnoj kolekciji - Gaia)

biljna vrsta	broj sorti u ref. kolekciji				broj sorti u ref. kolekciji u bazi – Gaia			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
ozima pšenica	269	270	540	540	997	997	1.419	1.419
ozimi ječam	172	152	271	271	243	243	500	500
jari ječam	101	158	159	159	213	213	370	370
Kukuruz	126	100	171	171	1.031	1.068	1.224	1.224
Ukupno	668	680	1.141	1.141	2.484	2.521	3.513	3.513

Tablica 8. c) Usporedba brojčanih pokazatelja o DUS pokusima za određivanje različitosti, ujednačenosti i postojanosti u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu (ukupni broj parcelica – uključene dvije lokacije)

biljna vrsta	ukupni broj parcelica			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
ozima pšenica	5.264	5.208	7.682	7.682
ozimi ječam	2.296	3.232	3.717	3.717
jari ječam	444	972	562	562
kukuruz	1.388	1.100	1.680	1.680
ukupno	9.392	10.512	13.641	13.641

- Nastavak izvođenja uslužnih makro i mikro pokusa za potrebe poslovnih partnera

Tablica 9. Usporedba brojčanih pokazatelja uslužnog ispitivanja sorti na zahtjev stranke za 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Uslužno ispitivanje	Broj parcelica ili ha			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
Uslužni mikro pokusi	987	2.684	2.759	1.759
Uslužni makro pokusi (ha)	5.6 ha	3.5 ha	6.5 ha	3.5 ha

- Na razini Odsjeka izvoditi će se pokusi za potrebe genbanke

Tablica 10. Usporedba brojčanih pokazatelja pokusa za potrebe genbanke za 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Pokus za potrebe genbanke	Broj parcelica			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
Mikro pokusi strne žitarice	0	10	78	78

- Skrb o biljnim genetskim izvorima u skladu s Člankom 63. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja, Pravilnikom o očuvanju i održivoj uporabi biljnih genetskih izvora te načinu rada i uređenju banke biljnih gena poljoprivrednog bilja („Narodne novine“, br. 89/09, 4/14, 115/18) te Nacionalnim

programom očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine. Nastavlja se uključivanje uzoraka sjemena sorata koje će biti povučene sa Sortne liste Republike Hrvatske u kolekciju banke gena.

- Provedba pokusa za morfološku karakterizaciju primki pšenice uključenih u kolekciju banke gena.
- Pohrana sigurnosnih uzoraka primki koje se u obliku sjemena čuvaju u drugim institucijama uključenim u Nacionalni program.
- Sudjelovanje u radu Povjerenstva za biljne genetske izvore i Radne grupe za kontrolu stanja kolekcija i opreme u okviru Nacionalne banke biljnih gena.
- Predstavljanje Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama iz područja očuvanja biljnih genetskih izvora (FAO Komisija za genetske izvore za hranu i poljoprivredu; Međunarodni ugovor o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu; Europski kooperativni program za biljne genetske izvore; Radna skupina za biljne genetske izvore pri Europskoj komisiji te pri Vijeću EU).
- Zaprimanje, registracija, čuvanje i izдавanje uzoraka sjemena za pokuse u okviru nadležnosti Odjela (VCU, DUS, referentni uzorci).
- U Odjelu se planiraju aktivnosti u svezi s provedbom sustava kvalitete Odjela vezano za Entrustment odjela (godišnji interni audit, ocjena uprave i dr.).
- Stručni nadzor sjemenskih usjeva temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica („Narodne novine“, br. 83/09, 31/16, 118/18), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja („Narodne novine“, br. 126/07, 20/13, 123/16/16), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa („Narodne novine“, br. 72/07, 25/17), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja („Narodne novine“, br. 129/07, 78/10, 31/13, 23/17, 112/18), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća („Narodne novine“, br. 129/07, 78/10, 43/13, 29/14, 36/15, 84/16), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krumpira („Narodne novine“, br. 129/07, 103/15, 23/17), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena duhana („Narodne novine“, br. 61/14) i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena čuvanih sorti („Narodne novine“ 43/13, 40/14). Službeni nadzor sjemenskih usjeva provodi se obradom prijava, izborom i sklapanjem ugovorne obveze s nadzornikom, službenim nadzorom proizvodnje, super kontrolom rada nadzornika, vođenjem evidencije o proizvedenim količinama, sastavljanjem izvješća o nadzoru nad sjemenskom proizvodnjom i podnošenjem istoga Ministarstvu poljoprivrede.
- Organiziranje edukacija (godišnje radionice) za nadzornike sjemenskih usjeva, odgovornih osoba i nadzornika za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom koje ovlašćuje Centar temeljem Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reproduksijskog materijala („Narodne novine“, br. 144/09, 30/11, 50/11) i Pravilnika o upisu u upisnik dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala („Narodne novine“, br. 29/08, 21/09, 37/09, 24/17).
- Provjera uvjeta za upis u upisnik dobavljača temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja i Pravilnika o upisu u upisnik dobavljača.

Tablica 11. a) Usporedba brojčanih pokazatelja o površinama sjemenskih usjeva, po grupama bilja u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

grupa bilja	broj biljnih vrsta				površina (ha)			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
strne žitarice	6	6	5	6	12.045,28	9.112,84	9.500,00	10.500,00
kukuruz	1	1	1	1	2.079,33	1.285,30	1.500,00	800,00
industrijsko bilje	6	3	6	6	4.594,19	4.679,48	4.600,00	4.600,00
krmno bilje	12	13	12	12	743,20	515,80	500,00	500,00
povrće	8	5	8	8	50,12	51,26	45,00	50,00
ukupno	33	28	33	33	19.512,12	15.644,68	16.145,00	16.450,00

Tablica 11. b) Usporedba brojčanih pokazatelja o broju nadzornika uključenih u nadzor sjemenskih usjeva, po grupama bilja u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

grupa bilja	angažirano nadzornika			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
strne žitarice	29	27	28	28
kukuruz	14	13	14	14
industrijsko bilje	20	19	20	20
krmno bilje	6	6	5	5
povrće	4	2	4	4

Tablica 12. Usporedba brojčanih pokazatelja o površinama super kontrole sjemenskih usjeva, po grupama bilja u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

grupa bilja	površina (ha)			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
strne žitarice	1.283,00	984,55	1.000	1.000
soja	497,94	530,77	550	550
kukuruz	214,61	194,36	170	150
povrće	7,02	-	10	5
ukupno	2.002,57	1.709,68	1.730	1.705

Tablica 13. Usporedba brojčanih pokazatelja o provođenju ispitivanja u kontrolnom polju i pregledu standardnih uzoraka, po grupama bilja, u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

grupa bilja	broj parcelica				broj standardnih uzoraka			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
ozime žitarice	846	676	774	750	104	107	95	100
jare žitarice	90	92	110	100	16	18	20	20
industrijsko bilje	175	208	230	250	25	28	30	30
kukuruz -hibridi	288	230	335	300	57	106	105	100
kukuruz-linije	252	117	190	200	67	75	75	80
krmno bilje	76	40	55	50	15	16	15	15
povrće	20	65	45	50	8	11	5	5
ukupno	1.747	1.428	1.739	1.700	292	361	345	350

- Ispitivanje u kontrolnom polju ispravnosti certificiranja partija sjemena i održavanja sorti temeljem Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reproduksijskog materijala („Narodne novine“, br. 144/09, 30/11, 50/11).
- Izdavanje certifikata o sjemenu i sadnom materijalu i vođenje evidencije o izdanim certifikatima temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krumpira, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena čuvanih sorti, Pravilnika o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća („Narodne novine“, br. 100/09, 153/09, 72/10, 30/11, 86/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze („Narodne novine“, br. 133/06, 67/10, 30/11, 77/13).
- Ospozobljavanje nadzornika i nadzor nad radom ovlaštenih nadzornika za poslove pakiranja, plombiranja i označavanja sjemena i sadnog materijala pod stručnom kontrolom temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krumpira, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena duhana, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena čuvanih sorti, Pravilnika o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća i Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze.

Tablica 14. Usporedba brojčanih pokazatelja o izdanim količinama certifikata uz otpremnicu u 2016., 2017. i plan za 2019. godinu

namjena certifikata	količina (kom)			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
sjeme za domaće tržište	3.463	3.427	3.500	3.500
sjeme za izvoz	455	432	430	430
ukupno	3.918	3.859	3.950	3.930

Tablica 15. Usporedba brojčanih pokazatelja o evidencijama izdanih količina certifikata na pakiranju u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

namjena certifikata	količina (kom)			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
sjeme za EU tržište	2.960.479	2.832.067	2.800.000	2.800.000
sjeme za izvoz	277.433	276.383	270.000	270.00
sadni materijal	1.307.834	904.159	900.000	900.000
ukupno	4.545.746	4.012.609	3.970.000	3.970.00

Tablica 16. Usporedba brojčanih pokazatelja o evidencijama izdanih certifikata u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

namjena certifikata	količina (kom)			
	2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
sjeme za EU tržište	4.044	3.976	4.000	4.000
sjeme za izvoz	455	432	430	430
sadni materijal	4.387	2.289	3.000	3.000
ukupno	8.886	6.697	7.430	7.430

- Uzorkovanje sjemena poljoprivrednog bilja i ispitivanje kvalitete sjemena temeljem Pravilnika o metodama uzorkovanja i ispitivanja kvalitete sjemena („Narodne novine“, br. 99/08), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena duhana.
- Nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija (naknadna kontrola) i ovlaštenih uzorkivača temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena duhana.
- Ospozobljavanje uzorkivača za uzorkovanje poljoprivrednog sjemena i analitičara za ispitivanje kvalitete sjemena temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena duhana.
- Provjera postojanja uvjeta za upis u upisnik laboratorija temeljem Pravilnika o upisu u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala.
- Organiziranje međulaboratorijskih usporedbi (Ring test) i radionica za analitičare u laboratorijima za ispitivanje kakvoće sjemena. To se temelji na odredbama Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena duhana.
- Provođenje Heubach testa za otprašivanje sukladno Pravilniku o uspostavi akcijskog plana o održivoj uporabi pesticida („Narodne novine“, br. 142/12).
- Vođenje evidencije uzoraka i centralnog skladišta uzoraka te izdavanje istih za potrebe naknadne kontrole u laboratoriju i kontrolnom polju temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja, Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena duhana.
- Nabavka nove opreme (mlin za pripremu uzoraka za utvrđivanje sadržaja vlage u sjemenu).

Tablica 17. Usporedba brojčanih pokazatelja o aktivnostima u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Opis aktivnosti	broj			Plan 2019.
	2016.	2017.	2018.	
uzorkovanje i analiza partija sjemena za potrebe izdavanja ISTA certifikata	445	457	450	450
analiza uzoraka sjemena za potrebe poljoprivredne inspekcije	204	11	200	180
informativne analize	28	14	20	10
analize za potrebe naknadne kontrole	480	351	350	350
zaprimanje uzoraka u centralnu komoru uzoraka	3653	3315	3300	3300
izdavanje uzoraka iz centralne komore za potrebe naknadne kontrole u laboratoriju	428	350	350	350
izdavanje uzoraka iz centralne komore za potrebe naknadne kontrole u kontrolnom polju	1238	1086	1100	1100
Heubach test za otprašivanje sjemena	9	2	-	30
Ring test za domaće laboratorije	3	3	3	3
Radionice za analitičare	3	2	3	2
Proficiency test	3	3	3	3

- Utvrđivanje prisutnosti GMO-a u sjemenu, hrani i hrani za životinje temeljem Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati laboratorijski za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a (NN 26/10) i Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih za genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje i hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od genetski modificiranih organizama (NN 2/15).
- Utvrđivanje prisutnosti GMO-a u sjemenu soje svih partija sjemena koje se stavljuju na tržište Republike Hrvatske u skladu sa Programom sufinanciranja analize sjemena soje na prisutnost GMO Ministarstva poljoprivrede RH.
- Provođenje analiza uzoraka na NIR uređaju.
- Prikupljanje ponuda za nabavku opreme za određivanje mikotoksina i rezidua pesticida, nabavka dijela opreme, edukacija djelatnika, uspostavljanje prvih analiza.

Tablica 18. Usporedba brojčanih pokazatelja o aktivnostima u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

opis aktivnosti	broj			Plan za 2019.
	2016.	2017.	2018.	
Ukupan broj zaprimljenih uzoraka za utvrđivanje prisutnosti GMO-a	517	653	749	720
broj zaprimljenih uzoraka sjemena soje za potrebe stavljanja na tržište RH	390	480	473	480
broj zaprimljenih uzoraka poljoprivredne inspekcije	101	95	95	90
broj zaprimljenih uzoraka sjemena	47	40	35	30
broja zaprimljenih uzoraka zelene mase	54	55	55	50
broj zaprimljenih uzoraka granične sanitарне inspekcije	23	10	10	30
broj zaprimljenih uzoraka ostalih subjekata	393	61	50	40
ukupan broj održenih analiza	2493	3221	3220	3300
ekstrakcije DNA	517	646	640	720
kvalitativni PCR	1927	2540	2500	2600
kvantitativni PCR	49	35	35	20

- Stručni nadzor u proizvodnji viših kategorija i nadzor kritičnih točaka za sve kategorije voćnog sadnog materijala temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća i Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reproduksijskog materijala.
- Stručni nadzor loznog sadnog materijala temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze i Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reproduksijskog materijala.
- Stručnu, odnosno naknadnu kontrolu proizvodnje presadnica povrća i reproduksijskog sadnog materijala povrća i ukrasnog bilja.
- Djelatnost službenog nadzora poljoprivrednog sadnog materijala provodi se obradom prijava, izborom i sklapanjem ugovorne obveze s nadzornikom, službenim nadzorom proizvodnje, vođenjem evidencije o proizvedenim količinama sadnog materijala, izdavanjem Uvjerenja o sadnom materijalu, sastavljanje Izvješća o proizvodnji poljoprivrednog sadnog materijala i podnošenjem istoga Ministarstvu poljoprivrede.
- Uzimanje uzorka tla i reproduksijskog sadnog materijala i sadnica za laboratorijsku analizu temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća i Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze.
- Provjera uvjeta za upis u upisnik dobavljača temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja, Pravilnika o upisu u upisnik dobavljača, Pravilnika o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća.
- Izdavanje Ovlaštenja za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom za proizvođače presadnica povrća prema Pravilniku o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala povrća i presadnica povrća.

- Izdavanje Ovlaštenja za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom za proizvođače reprodukcijskog materijala ukrasnog bilja prema Pravilniku o stavljanju na tržiste poljoprivrednog reprodukcijskog materijala ukrasnog bilja.
- Kontinuirano ažuriranje i objava Popisa sorti voćnih vrsta prema Pravilniku o upisu sorti u popis sorti voćnih vrsta.
- Kontinuirano ažuriranje i objava Sortne liste vinove loze prema Pravilniku o upisu sorti u sortnu listu.
- Kontinuirano ažuriranje i vođenje FRUMATIS baze podataka (zajednička EU sortna lista za voće).
- Organiziranje edukacija (godišnje radionice) za nadzornike poljoprivrednog sadnog materijala temeljem Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reprodukcijskog materijala.

Tablica 19. a) Usporedba brojčanih pokazatelja o izdavanju uvjerenja o sadnom materijalu u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Uvjerenja za lozne cijepove i voćne sadnica			
2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
75	27	30	30

Tablica 19. b) Usporedba brojčanih pokazatelja o izdavanju uvjerenja o sadnom materijalu u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Uvjerenja za lozni i voćni reproduksijski materijal			
2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
70	24	30	30

Tablica 20. Usporedba brojčanih pokazatelja o proizvedenim loznim cijepovima u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Količina loznih cijepova			
2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
1.662.122	1.920.572	2.000.000	2.000.000

Tablica 21. Usporedba brojčanih pokazatelja o proizvedenim voćnim sadnicama u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Količina voćnih sadnica			
2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
3.061.874	3.459.374	3.500.000	3.500.000

Tablica 22. a) Usporedba brojčanih pokazatelja o pregledanim matičnjacima u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Količina pregledanih loznih matičnjaka			
2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
42	38	40	40

Tablica 22. b) Usporedba brojčanih pokazatelja o pregledanim matičnjacima u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Količina pregledanih voćnih matičnjaka			
2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
49	23	25	25

Tablica 23. a) Usporedba brojčanih pokazatelja o pregledanim dobavljačima voćnih sadnica i loznih cijepova u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Broj pregledanih dobavljača loznih cijepova			
2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
15	15	15	15

Tablica 23. b) Usporedba brojčanih pokazatelja o pregledanim dobavljačima voćnih sadnica i loznih cijepova u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

Broj pregledanih dobavljača voćnih sadnica			
2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
50	60	60	50

Tablica 24. Usporedba brojčanih pokazatelja o zaprimljenim zahtjevima za uzorkovanje tla na nematode u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
11	10	6	6

Tablica 25. Usporedba brojčanih pokazatelja o zaprimljenim zahtjevima za uzorkovanje reprodukcijskog materijala viših kategorija vinove loze u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

2016.	2017.	2018.	Plan 2019.
2	3	2	4

- Nastavlja se održavanje plodnosti poljoprivrednog zemljišta sjetvom pšenice, kukuruza, uljane repice i soje u plodoredu na oko 200 ha pokusnih površina. Aktivnost je važna za osiguranje kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta za potrebe Provođenja pokusa ispitivanja i priznavanja sorti i ispitivanja certificiranih partija sjemena i održavanja sorti u kontrolnom polju na lokaciji kraj sjedišta Centra.

- Nastavlja se pružanje tehničke pomoći drugim Odjelima u zasnivanju i održavanju poljskih pokusa ispitivanja i priznavanja sorti, ispitivanja certificiranih partija sjemena i održavanja sorti u kontrolnom polju, pokusa drugih namjena na lokaciji sjedišta Centra te na ugovorenim površinama izvan sjedišta Centra.
- Nastavlja se održavanje kruga Centra u primjerenom, a strojeva i opreme u ispravnom i radno sposobnom stanju.
- Nastavlja se s obavljanjem i drugih poslova tehničke prirode koje mogu obaviti djelatnici Odjela.

Suradnja s drugim institucijama

- Nastavlja se sudjelovanje i provođenje međulaboratorijskih usporedbi (Proficiency i Ring testovi) sukladno ISTA akreditacijskom standardu. Laboratorij sudjeluje u Proficiency testovima koje organiziraju ISTA (International Seed Testing Association) i EURL (EU Reference Laboratories);
- Nastavlja se sudjelovanje na sastancima i radionicama koje organizira ISTA (International Seed Testing Association),
- Nastavlja se sudjelovanje na sastancima i radionicama koje organizira EURL (EU Reference Laboratories) te nadležna ministarstva;
- Nastavlja se sudjelovanje u radu Vijeća za genetski modificirane organizme;
- Sudjelovanje u radu Povjerenstva za izradu Pravilnika kojim se propisuje ovlašćivanje službenih i referentnih laboratorija za genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje i hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastoji ili potjecati od genetski modificiranih organizama
- Sudjelovanje u radu Povjerenstva za izradu Pravilnika o uvjetima prostora, opreme i osoblja koje mora ispunjavati laboratorij za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a;
- Sudjelovanje u radu povjerenstva za izradu novog Zakona o genetski modificiranim organizmima;
- Nastavlja se sudjelovanje u radu FAO GM Foods Platform kao zamjenska žarišna točka (alternate focal point);
- Nastavlja se sudjelovanju na ESCAA (European Seed Certification Agency Association) sastancima i radu stalnih odbora EU za sjeme i sadni materijal te biljne genetske izvore, temeljem imenovanja Ministarstva poljoprivrede u pojedina tijela;
- Nastavlja se međunarodna suradnja u svrhu DUS ispitivanja kukuruza, strnih žitarica i soje u sklopu koje se obavlja prikupljanje uzoraka sjemena i povećavanje referentne kolekcije ozime pšenice, ječma i kukuruza;
- Nastavlja se sudjelovanje na EU VCU seminarima u svrhu usklađivanja u Provođenju VCU ispitivanja;
- Nastavlja se sudjelovanje na sastancima i radionicama koje organizira UPOV (Međunarodna Unija za zaštitu novih biljnih sorti);
- Nastavlja se sudjelovanje u ECPGR (European Cooperative Programme for Plant Genetic Resources). Zavod je imenovan kao nacionalna kontakt točka za EURISCO (European Genetic Resources Search Catalogue) te će nastaviti održavati nacionalnu inventarizaciju podataka o biljnim genetskim izvorima i obavljati unos podataka u europsku bazu EURISCO;
- Nastavlja se sudjelovanje u radu FAO Komisije za genetske izvore za hranu i poljoprivredu. Sudjelovanje u izradi izvještaja o stanju svjetskih biljnih genetskih izvora

- za hranu i poljoprivredu te monitoring provedbe globalnog plana akcije za biljne genetske izvore za hranu i poljoprivredu;
- Nastavlja se sudjelovanje u radu Radne skupine za genetske izvore u poljoprivredi Vijeća i Komisije EU;
 - Nastavak suradnje u sklopu Radne skupine za Common Catalogue u suradnji s CPVO-om i Komisijom EU;
 - Nastavlja se suradnja s Uredom Europske unije za zaštitu novih biljnih sorti (CPVO) na poslovima zaštite novih biljnih sorti i sudjelovanje na edukacijama vezano za pripremu i proces akreditacije pri Uredu CPVO-a. U svrhu uvođenja sustava kvalitete u području DUS ispitivanja nastavlja se započeti proces akreditacije (Entrustment for CPVO Examination Office);
 - Nastavlja se implementacija OECD sheme za certificiranje sjemena, praćenje rada i izvještavanje o stanju u Hrvatskoj temeljem ovlaštenja Ministarstva poljoprivrede;
 - Nastavlja se sudjelovanje u radu Radne skupine za izradu ekvivalnica za reprodukcijski i sadni materijal porijeklom iz trećih zemalja, ustanovljene pri EK, DG – SANTE;
 - Suradnja sa Kmetijski institut Slovenije u području priznavanja sorti i certificiranja sjemena;

6.4.3 POSEBNI CILJ 4.3 Aktivnosti vezane za zaštitu bilja

AKTIVNOSTI

U Centru za zaštitu bilja nastavlja se obavljanje poslova iz područja fitomedicine (zaštite bilja) sukladno Zakonu o biljnem zdravstvu („Narodne novine“, br. 75/05, 55/11, 115/18), Zakonu o održivoj uporabi pesticida („Narodne novine“, br. 14/14, 115/18), Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 80/13), Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla („Narodne novine“, br. 80/13, 115/18), pripadajućim podzakonskim aktima te Međunarodnoj konvenciji o zaštiti bilja iz 1992., EPPO protokolima (European Plant Protection Organization) kao i pozitivnim propisima Europske Unije, OECD-a (Organization for Economic Co-operation and Development), FAO-a (Food and Agriculture Organization) i WHO-a (World Health Organization). Tijekom 2019. godine nastavlja se s poslovanjem u skladu s Normom ISO 9001 što će rezultirati boljom i bržom koordinacijom poslova. Poslovi će se nastaviti provoditi u četiri odjela: Odjel za biljno zdravstvo, Odjel za sredstva za zaštitu bilja, Odjel za dijagnostiku i analitiku i Odjel za istraživanje i primjenu SIT tehnike.

- Razvoj i održavanje sustava kvalitete - tijekom 2019. godine nastavit će se primjenjivati sustav upravljanja kvalitetom sukladno normi HRN EN ISO 9001:2015, na razini svih organizacijskih jedinica Centra. Nastavlja se s održavanjem i razvojem sustava kvalitete te akreditiranih metoda dijagnostičkih laboratorija (Laboratorija za bakteriologiju i Laboratorija za nematologiju) temeljem norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 te se planira prilagodba sustava kvalitete reviziji norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017. Sukladno rezultatu vanjske ocjene planirano je i održavanje akreditacije metoda u Laboratoriju za kontrolu SZB prema normi HRN EN ISO/IEC 17025:2017.

- Planirat će se, organizirati i koordinirati izvještajno-prognozni poslovi na državnoj razini, fitosanitarni nadzor kod posjednika bilja upisanih u fitoupisnik te provedba izobrazbe u sklopu održive uporabe pesticida. Osim navedenih glavnih poslova obavljat će se i druge aktivnosti na zahtjev Ministarstva poljoprivrede.
- Izvještajno prognozni poslovi - tijekom 2019. godine planira se nastavak provedbe izvještajno-prognoznih poslova (IPP) na nacionalnoj razini. Izvještajno-prognozni poslovi uključuju sustavno praćenje zdravstvenog stanja bilja tijekom vegetacije i biljnih proizvoda na otvorenom, u zaštićenim prostorima i u skladištima, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti štetnih i korisnih organizama te sustavno vođenje evidencije o tome u vidu baze podataka. U okviru izvještajno-prognoznih poslova u 2019. godini planira se nastavak suradnje sa Ministarstvom poljoprivrede i početak korištenja nove aplikacije za evidenciju pojave organizama štetnih za bilje. Izvještajno-prognozni poslovi provode se sukladno odredbama Zakona o biljnom zdravstvu („Narodne novine“, br. 75/05 i 55/11, 115/18). U Tablici 26. prikazan je plan provedbe osnovnih aktivnosti za 2019. godinu.

Tablica 26. Aktivnosti u okviru izvještajno-prognoznih poslova u 2017., 2018.* i plan za 2019. godinu¹

Aktivnost	2017.	2018.*	2019.
Preporuke (internet, televizija, radio)	18	20	20
Pregledi	3330	850	2000
Uzorci za laboratorijske analize	479	300	300
Radionice i predavanja ¹	30	30	30
Evidencije u informacijskom sustavu za praćenje štetnih organizama	346	-	ovisno o primjeni aplikacije

¹ Radionice i predavanja za poljoprivredne proizvođače, posjednike bilja i pružatelje usluga iz područja zaštite bilja, predavanja na stručnim i znanstvenim skupovima nisu uključena.

* Prema planu za 2018. godinu.

- Fitosanitarni pregledi - tijekom 2019. godine planira se nastavak provedbe fitosanitarnih pregleda kod posjednika bilja upisanih u fitosanitarni upisnik. Planira se provedba fitosanitarnog nadzora nad voćnim i loznim reproduksijskim sadnim materijalom, reproduksijskim sadnim materijalom drvenastog ukrasnog bilja te sjemenskim usjevima krumpira, graha, lucerne i suncokreta. Fitosanitarni nadzor provodi se sukladno odredbama Zakona o biljnom zdravstvu („Narodne novine“, br. 75/05, 55/11, 115/18). U Tablici 27. prikazan je plan provedbe osnovnih aktivnosti za 2019. godinu.

Tablica 27. Aktivnosti u okviru fitosanitarnih pregleda kod posjednika bilja upisanih u fitoupisnik u 2017., 2018.* i plan za 2019. godinu¹

Aktivnost	2017.	2018.*	2019.
Fitosanitarni pregled voćnog materijala (kom.) ²	2 297 131	2 500 000	3 000 000
Fitosanitarni pregled materijala loze (kom.) ²	752 259	1 500 000	2 000 000
Fitosanitarni pregled drvenastog ukrasnog bilja (kom.)	456 184	800 000	800 000
Fitosanitarni pregled sjemenskog krumpira (ha)	32,42	30	30
Fitosanitarni pregled sjemenskih usjeva graha (ha)	-	2,0	-
Fitosanitarni pregled sjemenskih usjeva lucerne (ha)	272,5	250	300
Fitosanitarni pregled sjemenskih usjeva suncokreta (ha)	1,97	2,5	2,5

¹ Plan za 2019. godinu ovisi o prijavljenoj proizvodnji.

² Odnosi se na ukupan broj sadnica, cijepova, podloga, matičnih stabala ili grmova podloga u plemki.

* Prema planu za 2018. godinu.

- Izobrazba o održivoj uporabi pesticida - tijekom 2019. godine planira se nastavak izobrazbe u okviru održive uporabe pesticida. Planira se održavanje izobrazbe iz modula za distributere i savjetnike. Izobrazba se provodi sukladno odredbama Zakona o održivoj uporabi pesticida („Narodne novine“, br. 14/14, 115/18). U Tablici 28. prikazan je plan provedbe osnovnih aktivnosti za 2019. godinu.

Tablica 28. Aktivnosti u okviru izobrazbe o održivoj uporabi pesticida u 2017., 2018. i plan za 2019. godinu¹

Aktivnost	2017.	2018.*	2019.
Modul za savjetnike i distributere (broj izobrazbi)	3	2	2

¹ Plan za 2019. godinu ovisi o interesu i prijavi polaznika, * Prema planu za 2018. godinu.

- Planirat će se, organizirati i koordinirati programi posebnog nadzora organizama štetnih za bilje i ostale aktivnosti vezane uz biljnu karantenu. Osim navedenih glavnih poslova, u okviru Odsjeka za štetne organizme bilja i biljnih proizvoda u 2019. godini obavljat će se i ostale aktivnosti na zahtjev Ministarstva poljoprivrede.
- Programi posebnog nadzora - tijekom 2019. godine planira se provedba programa posebnog nadzora koje sufinancira Europska komisija. Poseban nadzor uključuje otkrivanje karantenski štetnih organizama, izvještavanje o njihovoj nazočnosti, pojavi i širenju, sa svrhom njihova iskorjenjivanja ili sprječavanja njihovog širenja. Tijekom 2019. godine pratit će se 46 štetnih organizama ili skupina štetnih organizama, a njihov nadzor biti će organiziran u 25 odvojenih programa posebnog nadzora koje odobrava Ministarstvo poljoprivrede. Dvadeset osam programa provodit će stručnjaci Centra za zaštitu bilja samostalno, dok će u njih 11 sudjelovati zajedno s Fitosanitarnom inspekcijom Ministarstva poljoprivrede i/ili s Hrvatskim šumarskim institutom. Sakupljeni uzorci analizirat će se u laboratorijima Centra. Programi posebnog nadzora provode se sukladno odredbama Zakona o biljnom zdravstvu („Narodne novine“, br. 75/05 i 55/11, 115/18). U Tablicama 29 a) i b) prikazan je plan provedbe osnovnih aktivnosti za 2019. godinu.

Tablica 29. a) Aktivnosti u okviru programa posebnog nadzora organizama štetnih za bilje (vizualni pregledi) u 2017., 2018.* i plan za 2019. godinu¹

Program	Broj pregleda		
	2017.	2018.*	2019.
<i>Scirtothrips</i> spp. – tripsi agruma ²	20	20	10
Izvaneuropski krasnici (<i>Agrius</i> spp.) na drvenastom bilju	60	60	80
<i>Aleurocanthus</i> spp. – štitasti moljci agruma ²	57	20	30
<i>Anoplophora chinensis</i> i <i>A. glabripennis</i> – azijske strizibube ¹	50	100	100
<i>Anthonomus eugenii</i> – pipa paprike	32	30	20
<i>Aromia bungii</i>	59	60	30
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i> – borova nematoda ²	10	20	10
<i>Citrus bark cracking viroid</i> (CBCVd) i <i>Hop stunt viroid</i> (HSVd)	47	40	-
<i>Citrus tristeza virus</i> (izvaneuropski izolati)	90	15	50
<i>Dacus dorsalis</i> i <i>Pterandrus rosa</i> – izvaneuropske voćne muhe	141	260	60
<i>Diaphorina citri</i> i <i>Trioza erytreae</i> – lisne buhe agruma ²	40	15	15
<i>Diaporthe vaccinii</i>	12	20	-
<i>Eotetranychus lewisi</i> – Lewisova grinja	105	100	-
<i>Erwinia stewartii</i> – bakterijska palež lišća i venuće kukuruza	332	150	150
<i>Geosmithia morbida</i> i <i>Pityophthorus juglandis</i>	109	90	50

Program	Broj pregleda		
	2017.	2018.*	2019.
<i>Gibberella circinata</i> – smolasti rak bora ²	20	20	20
<i>Globodera rostochiensis</i> i <i>G. pallida</i> – krumpirove cistolike nematode ¹	23	40	50
' <i>Candidatus Liberibacter africanus</i> ' i ' <i>Candidatus Liberibacter asiaticus</i> ' ²	79	15	30
' <i>Candidatus Liberibacter solanacearum</i> '	68	30	-
<i>Meloidogyne chitwoodi</i> i <i>M. fallax</i>	-	-	50
Borove strizibube (<i>Monochamus</i> spp.) – izvaneuropske vrste ¹	10	18	10
<i>Phyllosticta citricarpa</i> ²	30	10	80
<i>Pomacea</i> spp. – jabučni puževi	58	20	20
<i>Popillia japonica</i> – japanski pivac	70	80	60
<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i> ¹	-	-	20
<i>Radopholus similis</i>	40	10	-
<i>Ralstonia solanacearum</i> i <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> ¹	27	20	100
<i>Rhagoletis fausta</i>	60	60	30
<i>Rhagoletis pomonella</i>	-	-	30
<i>Spodoptera frugiperda</i>	-	40	30
<i>Synchytrium endobioticum</i> – rak krumpira ¹	-	-	50
<i>Tecia solani</i>	-	-	40
<i>Thaumatomibia leucotreta</i> – savijač plodova agruma ²	54	50	30
<i>Thrips setosus</i> – japanski cvjetni trips	62	60	-
<i>Tomato leaf curl New Delhi virus</i> (ToLCNDV)	93	200	-
<i>Toxoptera citricida</i> ²	72	100	50
<i>Xanthomonas citri</i> pv. <i>citri</i> i <i>X. axonopodis</i> pv. <i>aurantifoli</i> ²	75	15	10
Zlatna žutica vinove loze (Flavescence dorée fitoplazma) i <i>Scaphoideus titanus</i> ¹	449	202	800
<i>Xylella fastidiosa</i> i vektori ¹	594	400	400
<i>Xylosandrus crassiusculus</i>	28	20	-
<i>Xiphinema americanum</i> sensu lato	-	-	25

¹ Broj planiranih pregleda odnosi se samo na pregledе koje obavljaju djelatnici Zavoda za zaštitu bilja – u označenim programima sudjeluju i drugi provoditelji, ovisno o programu (Fitosanitarna inspekcija Ministarstva poljoprivrede, Hrvatski šumarski institut).

² Nadzor štetnih organizama *Scirtothrips* spp., *Aleurocanthus* spp., Citrus tristeza virus, *Diaphorina citri*, *Trioza erytreae*, '*Candidatus Liberibacter africanus*', '*Candidatus Liberibacter asiaticus*', *Phyllosticta citricarpa*, *Thaumatomibia leucotreta*, *Toxoptera citricida*, *Xanthomonas citri* pv. *citri* i *X. axonopodis* pv. *aurantifoli* planira se u 2019. ujediniti u jedan zajednički program „Štetni organizmi na agrumima“.

* Prema planu za 2018. godinu.

Tablica 29. b) Aktivnosti u okviru programa posebnog nadzora organizama štetnih za bilje (sakupljanje uzoraka) u 2017., 2018.* i plan za 2019. godinu¹

Program	Broj uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Scirtothrips</i> spp. – tripsi agruma ²	44	40	10
Izvaneuropski krasnici (<i>Agrius</i> spp.) na drvenastom bilju	5	10	5
<i>Aleurocanthus</i> spp. – štitasti moljci agruma ²	37	70	30
<i>Anoplophora chinensis</i> i <i>A. glabripennis</i> – azijske strizibube ¹	17	50	50
<i>Anthonomus eugenii</i> – pipa paprike	22	80	15
<i>Aromia bungii</i>	22	60	30

Program	Broj uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i> – borova nematoda	25	60	25
<i>Citrus bark cracking viroid</i> (CBCVd) i <i>Hop stunt viroid</i> (HSVd)	60	250	-
<i>Citrus tristeza virus</i> (izvaneuropski izolati) ²	30	50	150
<i>Dacus dorsalis</i> i <i>Pterandrus rosa</i> – izvaneuropske voćne muhe	119	260	260
<i>Diaphorina citri</i> i <i>Trioza erytreae</i> – lisne buhe agruma ²	21	15	15
<i>Diaporthe vaccinii</i>	25	30	-
<i>Eotetranychus lewisi</i> – Lewisova grinja	102	100	-
<i>Erwinia stewartii</i> – bakterijska palež lišća i venuće kukuruza	21	30	100
<i>Geosmithia morbida</i> i <i>Pityophthorus juglandis</i>	69	50	50
<i>Gibberella circinata</i> – smolasti rak bora ¹	20	20	20
<i>Globodera rostochiensis</i> i <i>G. pallida</i> – krumpirove cistolike nematode ¹	50	280	50
' <i>Candidatus Liberibacter africanus</i> ' i ' <i>Candidatus Liberibacter asiaticus</i> ' ²	31	15	30
' <i>Candidatus Liberibacter solanacearum</i> '	45	40	-
<i>Meloidogyne chitwoodi</i> i <i>M. fallax</i>	-	-	100
Borove strizibube (<i>Monochamus</i> spp.) – izvaneuropske vrste ¹	30	20	15
<i>Phyllosticta citricarpa</i> ²	20	50	160
<i>Popillia japonica</i> – japanski pivac	37	50	40
<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i> ¹	-	-	20
<i>Radopholus similis</i>	40	60	-
<i>Ralstonia solanacearum</i> i <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> ¹	26	30	100
<i>Rhagoletis fausta</i>	30	120	30
<i>Rhagoletis pomonella</i>		-	30
<i>Spodoptera frugiperda</i>	-	80	30
<i>Synchytrium endobioticum</i> – rak krumpira ¹	-	-	50
<i>Tecia solanivora</i>	-	-	40
<i>Thaumatomibia leucotreta</i> – savijač plodova agruma ²	29	55	20
<i>Thrips setosus</i> – japanski cvjetni trips	65	80	-
<i>Tomato leaf curl New Delhi virus</i> (ToLCNDV)	47	200	-
<i>Toxoptera citricida</i> ²	100	80	50
<i>Xanthomonas citri</i> pv. <i>citri</i> i <i>X. axonopodis</i> pv. <i>aurantifoli</i> ²	27	20	20
Zlatna žutica vinove loze (Flavescence dorée fitoplazma) i <i>Scaphoideus titanus</i> ¹	215	220	700
<i>Xylella fastidiosa</i> i vektori ¹	811	500	400
<i>Xylosandrus crassiusculus</i>	22	20	-
<i>Xiphinema americanum</i> sensu lato	-	-	50

¹ Broj planiranih uzoraka odnosi se samo na uzorce koje sakupljaju djelatnici Zavoda za zaštitu bilja – u označenim programima sudjeluju i drugi provoditelji, ovisno o programu (Fitosanitarna inspekcija Ministarstva poljoprivrede, Hrvatski šumarski institut).

² Nadzor štetnih organizama *Scirtothrips* spp., *Aleurocanthus* spp., *Citrus tristeza virus*, *Diaphorina citri*, *Trioza erytreae*, '*Candidatus Liberibacter africanus*', '*Candidatus Liberibacter asiaticus*', *Phyllosticta citricarpa*, *Thaumatomibia leucotreta*, *Toxoptera citricida*, *Xanthomonas citri* pv. *citri* i *X. axonopodis* pv. *aurantifoli* planira se u 2019. ujediniti u jedan zajednički program „Štetni organizmi na agrumima“.

* Prema planu za 2018. godinu.

- Osim programa posebnog nadzora, tijekom 2019. godine planira se i provedba nacionalnih programa posebnog nadzora „*Phytophthora ramorum*“ i „*Erwinia amylovora*“.

- Provođenje akcijskog plana suzbijanja i sprječavanje širenja zlatne žutice vinove loze - tijekom 2019. planira se nastavak provođenja aktivnosti u okviru Akcijskog plana za sprječavanje širenja i suzbijanje zlatne žutice vinove loze za razdoblje od 2018. do 2021. godine, koji je donesen 20. lipnja 2018. godine. Djelatnici Centra sudjelovat će u vizualnim pregledima vinograda, uzimanju uzoraka za laboratorijske analize, praćenju populacije vektora žutim pločama, informiranju javnosti kroz medije i radionice te predavanjima za stručnjake i posjednike bilja. Osim toga, djelatnici Centra sudjelovat će u eventualnim izmjenama i ažuriranjima Akcijskog plana, u izradi legislative vezane uz zlatnu žuticu te u razvoju i primjeni aplikacije za praćenja zlatne žutice vinove loze na području Republike Hrvatske. Djelatnici Centra sudjelovat će u izdavanju stručnih mišljenja i bit će stručno-znanstvena potpora Ministarstvu poljoprivrede u provedbi Akcijskog plana. U Tablici 30. prikazane su planirane aktivnosti u okviru Akcijskog plana.

Tablica 30. Aktivnosti u okviru Akcijskog plana za suzbijanje i sprječavanje širenja zlatne žutice vinove loze u 2017., 2018.* i plan za 2019. godinu

Aktivnost	2017.	2018.*	2019.
Informiranje javnosti i preporuke (internet, televizija, radio)	3	3	3
Pregledi vinograda	449	160	800
Praćenje vektora (broj žutih ploča)	370	378	378
Uzorci za laboratorijske analize (biljni materijal + vektori)	215	220	700
Radionice i predavanja	7	5	10

* Prema planu za 2018. godinu.

- Monitoring rezistentnosti - u 2019. godini će se koordinirati i provoditi nacionalni program „Monitoring rezistentnosti štetnih organizama na sredstva za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj“. Program je odobren krajem 2017. godine. U Tablici 31. prikazane su aktivnosti planirane u okviru programa u 2019. godini.

Tablica 31. Štetni organizmi, broj populacija i broj aktivnih tvari na koje će se testirati osjetljivost u okviru nacionalnog monitoringa rezistentnosti 2017., 2018.* i plan za 2019. godinu

Štetni organizam	2017.	2018.*	2019.
Broj štetnih organizama	-	7	7
Broj populacija za analizu	-	70	70
Broj djelatnih tvari za analizu	-	20	20

* Prema planu za 2018. godinu.

- Ostale istraživačke aktivnosti - osim monitoringa rezistentnosti, tijekom 2019. godine planira se provesti program istraživanja učinka ozona na štetne organizme. Planirano je da spomenuti istraživački program započne tijekom 2019. godine, no trenutno se ne može predvidjeti početak njegove provedbe.
- Provoditi će se aktivnosti vezane uz praćenje, nadzor, suzbijanje i istraživanje korovnih i invazivnih biljnih vrsta. Tijekom 2019. godine, stručnjaci će sudjelovati u provedbi prethodno navedenog programa „Monitoring rezistentnosti štetnih organizama na sredstva za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj“. U okviru programa, provoditi će se vizualni pregledi i laboratorijske analize korovnih vrsta *Sorghum halepense* i *Amaranthus retroflexus*.
- Stručnjaci će sudjelovati u 2019. godini u provedbi izvještajno-prognoznih poslova (IPP). Naglasak će biti na određivanju nazočnosti i/ili proširenosti invazivnih biljnih vrsta, srebrnolisne pomoćnice (*Solanum elaeagnifolium*) i divovske ambrozije (*Ambrosia trifida* L.) na teritoriju Republike Hrvatske. Osim praćenja spomenutih vrsta, u okviru izvještajno-

prognoznih poslova obavljati će se pregledi i analize drugih korovnih vrsta. U Tablici 32. prikazan je plan provedbe osnovnih aktivnosti za 2019. godinu.

Tablica 32. Aktivnosti u okviru praćenja korovnih i invazivnih biljnih vrsta u 2017., 2018.* i plan za 2019. godinu

Aktivnost	2017.	2018.*	2019.
Vizualni pregledi	41	50	100
Analize u okviru IPP-a	32	50	100

* Prema planu za 2018. godinu.

- Kao i tijekom 2018. godine, stručnjaci će biti uključeni kao suradnici na pojedine programe posebnog nadzora. Osim navedenih poslova, obavljat će se i druge aktivnosti na zahtjev Ministarstva poljoprivrede. Većina aktivnosti stručnjaka u 2019. godini, kao i do sada, biti će usmjerena na ocjenu sredstava za zaštitu bilja – herbicida.
- Organizirat će se, koordinirati i provoditi zadaci koji će biti dobiveni od Agencije, Centra, Ministarstva poljoprivrede ili međunarodnih stručnih tijela i organizacija. Među zadacima koje može tražiti Ministarstvo poljoprivrede tijekom 2019. godine može se očekivati:
 - Sudjelovanje u povjerenstvima za donošenje i izmjenu propisa iz područja biljnog zdravstva;
 - Sudjelovanje u radnim grupama organiziranim u cilju provedbe nacionalnih aktivnosti vezanih izravno ili neizravno za područje biljnog zdravstva;
 - Sudjelovanje u izradi završnog izvješća o provedbi programa posebnog nadzora organizama štetnih za bilje za 2018. godinu, koje se dostavlja Europskoj komisiji;
 - Sudjelovanje u izradi polugodišnjeg izvješća o provedbi programa posebnog nadzora organizama štetnih za bilje za 2019. godinu, koje se dostavlja Europskoj komisiji;
 - Sudjelovanje u izradi, provedbi i reviziji nacionalnih akcijskih planova vezanih uz organizme štetne za bilje;
 - Sudjelovanje u komunikaciji s Europskom komisijom kroz aplikaciju EUROPHYT;
 - Izrada nacionalnih prijedloga programa posebnog nadzora;
 - Izrada procjene rizika od organizama štetnih za bilje;
 - Edukacija fitosanitarnih inspektora na radionicama;
 - Na zahtjev Ministarstva poljoprivrede, izrada stručnih i znanstvenih analiza koje od Republike Hrvatske zatraže Europska komisija, Europska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja (EPPO), Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) ili druge međunarodne organizacije.

Stručnjaci Odjela za biljno zdravstvo tijekom 2019. aktivno će sudjelovati na stručnim i znanstvenim skupovima u tuzemstvu i inozemstvu, kao i u panelima i radionicama EPPO-a, EFSA-e i drugih međunarodnih organizacijama čiji je rad vezan uz biljno zdravstvo.

- Provoditi će se poslovi organizacije, usmjeravanja koordinacije i nadziranja rada, analize i ocjene svih poslovnih funkcija, izvršavanja planova i programa sukladno zakonodavstvu Europske unije (EU) te izrade periodičnih i godišnjeg izvješća, vezano uz ocjenu dokumentacije i procjenu rizika za sredstva za zaštitu bilja i aktivne tvari te biocidne pripravke sukladno Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja, Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla,

Zakonu o provedbi Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskoga parlamenta i vijeća u svezi sa stavljanjem na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda te pratećim propisima.

- Provoditi će se poslovi ocjene dokumentacije i procjene rizika SZB i aktivnih tvari te znanstveni i stručni poslovi i zadaci sukladno Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla te pratećim propisima:
 - Rad na ocjeni dokumentacije i procjeni rizika sredstava za zaštitu bilja (SZB) u postupcima registracije ili odobravanja SZB sukladno odredbama Zakona o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja iz područja identiteta sredstva, fizikalno kemijskih svojstava, izloženosti primjenitelja, radnika i drugih nazočnih osoba, ostataka, ponašanja u okolišu, ekotoksikologije i učinkovitosti;
 - Ocjenjivanje dokumentacije sredstava za zaštitu bilja u postupku registracije sukladno odredbama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 70/05, 80/13) i pratećim propisima, koji su usklađeni sa zahtjevima EU i Direktivom 91/414/EC. Danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju Zakon o sredstvima za zaštitu bilja i prateći propisi više nisu na snazi, ali s obzirom da je zahtjev za registraciju pojedinih sredstava zaprimljen u postupak registracije prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju, sukladno navedenom zakonu će se i završiti/ocijeniti. Stručnjaci Centra za zaštitu bilja ovlašteni su za izradu ocjene SZB prema jedinstvenim načelima u Republici Hrvatskoj;
 - Postupak ocjene aktivnih tvari do sada nije obavljan u Agenciji - Centru za zaštitu bilja, a znatno je složenija aktivnost u odnosu na trenutne poslovne aktivnosti te se odvija isključivo na EU razini. Republika Hrvatska kao najnovija članica EU, uključena je u AIR IV program (AIR-4 Renewal Programme – SANTE-2016-10616-rev 8, October 2017) produljenja odobrenja aktivnih tvari kojima odobrenja istječu najkasnije do 31. prosinca 2021. Prema Provedbenoj uredbi EK 2016/183, a s ciljem ravnomjerne raspodjele odgovornosti i poslova među državama članicama, Republici Hrvatskoj dodijeljena je, u svojstvu države članice izvjestiteljice (RMS), ponovna ocjena 4 aktivne tvari te 3 aktivne tvari u svojstvu države članice suizvjestiteljice (coRMS). S ciljem poštivanja zakonski obvezujućih rokova na EU razini, planirano je zapošljavanje 16 djelatnika na neodređeno vrijeme u Odsjeku za ocjenjivanje dokumentacije aktivnih tvari te njihova dugotrajna edukacija. Nastavno na navedeno, započeti će se provoditi poslovi ocjene dokumentacije i procjene rizika aktivnih tvari te znanstveni i stručni poslovi i zadaci sukladno Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla te pratećim propisima;
 - Rad na ocjeni aktivnih tvari sukladno Uredbi (EZ) 1107/2009 za koje će Republika Hrvatska biti zemlja izvjestiteljica (RMS) za Europsku uniju. Postupak se provodi prema Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) br. 844/2012 od 18. rujna 2012. o određivanju odredaba potrebnih za provedbu postupka obnavljanja odobrenja za aktivne tvari, kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja;
 - Ospozobljavanje i edukacija stručnjaka Centra za zaštitu bilja iz područja ocjene aktivnih tvari sukladno Uredbi (EZ) 1107/2009 te ospozobljavanje i edukacija novih djelatnika iz područja ocjene dokumentacije i procjene rizika SZB i aktivnih tvari;

- Izrada izvještaja „Evaluation Report“ u sklopu ocjene trenutno postavljenih MDK vrijednosti i utvrđivanja novih MDK vrijednosti za aktivne tvari na EU razini;
- Određivanje relevantnih FOCUS (Forum for the Co-ordination of pesticide fate models and their Use) scenarija za Republiku Hrvatsku, potrebnih za ocjenu dokumentacije i procjenu rizika SZB iz područja ponašanja u okolišu u svrhu registracije SZB u suradnji s Hrvatskim vodama i Ministarstvom poljoprivrede;
- Ocjena ekvivalentnosti izvora aktivne tvari sukladno Uredbi (EZ) 1107/2009;
- Izrada i implementacija nove stručne namjenske aplikacije za vođenje evidencije SZB zbog prelaska na novu tehnološku platformu, koja će biti dostupna koordinatorima, administratorima i svim zaposlenicima putem korisničkog računa računalnog programa za vođenje evidencije zaprimljenih zahtjeva za ocjenu sredstava za zaštitu bilja;
- Procjena rizika za potrošače u sklopu Nacionalnog programa praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani i Nacionalnog sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (HR RASSF SUSTAV);
- Aktivno sudjelovanje stručnjaka na sastancima, panelima i radionicama Europske organizacije za zaštitu bilja (EPPO) i Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) te drugih relevantnih organizacija gdje se provodi edukacija, izrađuju protokoli i propisi u svezi SZB i aktivnih tvari;
- Aktivno sudjelovanje stručnjaka Centra za zaštitu bilja na radionicama i edukcijama u organizaciji BTSF (Better Training for Safer Food) iz područja ocjene SZB;
- Aktivno sudjelovanje stručnjaka na sastancima organiziranim na zahtjev podnositelja zahtjeva.

Tablica 33. Brojčani pokazatelji ocjena u svrhu donošenja rješenja ili dozvola o registraciji sredstva za zaštitu bilja u 2017., 2018. (plan) i plan za 2019.

vrsta zahtjeva	broj izvješća/prijedloga za registraciju ili stručnih mišljenja		
	2017.	2018.*	2019.**
Ponovna ocjena aktivne tvari (RH=RMS)	-	-	2
Ponovna ocjena aktivne tvari (RH=RMS) – provjera zahtjeva	1	-	-
Evaluation Report	-	-	3
Zonalna registracija (RH=zRMS) - gotova ocjena	1	3	3
Zonalna registracija (RH=zRMS) – provjera kompletnosti dokumentacije	1	7	4
Zonalna registracija (RH=cMS)	32	65	48
Priznavanja registracije	-	2	-
Standardna	3	-	-
Uzajamna priznavanja	45	25	35
Korak 2	2	2	-
Korak 1 – dopuna/izmjena	2	-	2
Dozvola za istraživanje i razvoj	2	4	3
Dozvola u hitnim situacijama	19	6	8
Dopuna/izmjena rješenja	67	60	65
Stručna mišljenja	-	-	4
Paralelna trgovina	15	2	8
Ukupno	190	176	185
Ostali zahtjevi u postupku	162	-	-
Ukupno (završeni i u postupku)	352	-	-

* brojčani pokazatelji navedeni u planu za 2018. godinu

** brojčani pokazatelji ostavarivi uz početak rada Odsjeka za ocjenjivanje dokumentacije aktivnih tvari

Broj očekivanih izvještaja/prijedloga za registraciju ili stručnih mišljenja za 2019. godinu ovisi o:

1. broju zaprimljenih Zahtjeva za registraciju ili dozvolu za sredstvo za zaštitu bilja u Ministarstvu poljoprivrede koje su dostavili podnositelji zahtjeva;
 2. provjeri kompletnosti dokumentacije u Ministarstvu poljoprivrede i vremenu potrebnom za dostavljanje dopune dokumentacije, ako je tražena. Nakon određivanja kompletnosti, dokumentacija se proslijeđuje u institucije nadležne za ocjenu i procjenu rizika;
 3. vremenu potrebnom za dostavljanje dopune dokumentacije, ako je dodatnu dokumentaciju tražila stručna institucija u svrhu završetka ocjene i procjene rizika;
 4. vremenu potrebnom za završetak cijelokupne ocjene zonalne ili interzonalne države izvjestiteljice (zRMS/izRMS) u postupcima u kojima je Republika Hrvatska dotična država članica (cMS);
 5. Uredbama Europske Komisije vezanim uz odobrenje novih aktivnih tvari i produljenje odobrenja postojećih aktivnih tvari.
- Provoditi će se poslovi ocjene dokumentacije i procjene rizika biocidnih pripravaka sukladno Zakonu o provedbi Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskoga parlamenta i vijeća u svezi sa stavljanjem na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda te pratećim propisima;
 - Rad na ocjeni dokumentacije i procjeni rizika biocidnih proizvoda u postupcima međusobnog priznavanja registracije sukladno odredbama Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskoga parlamenta i vijeća u svezi sa stavljanjem na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda iz područja identiteta sredstva, fizikalno kemijskih svojstava i analitičkih metoda, ponašanja u okolišu, ekotoksikologije i učinkovitosti (Tablica 34.);
 - Planira se započeti usavršavanje stručnjaka Centra za zaštitu bilja iz područja ocjene biocidnih proizvoda sukladno Uredbi (EU) 528/2012.
 - Sudjelovanje stručnjaka na sastancima u sklopu grupe za učinkovitost Europske Agencije za Kemikalije (ECHA).
 - Sudjelovanje stručnjaka na sastancima Povjerenstva za biocidne proizvode pri Ministarstvu zdravstva.

Tablica 34. Brojčani pokazatelji ocjena u svrhu donošenja rješenja o registraciji biocidnih proizvoda u 2017., 2018. (plan) i plan za 2019.

vrsta zahtjeva	Broj stručnih mišljenja i sažetaka opisa svojstava biocidnog proizvoda		
	2017.	2018.*	2019.
Sekvencijalno međusobno priznavanje	2	6 (rodenticid PT 14)	5 (rodenticid PT 14)
Usporedno međusobno priznavanje	9	7 (insekticid PT 18) 1 (dezinficijens PT 2) 2 (sredstvo za zaštitu drva PT 8)	7 (insekticid PT 18) 1 (dezinficijens PT 2) 3 (sredstvo za zaštitu drva PT 8)
Izmjena rješenja	1	-	2
Ukupno	12	16	18
Ostali zahtjevi u postupku	4	-	-
Ukupno (završeni i u postupku)	16	-	-

*brojčani pokazatelji navedeni u planu za 2018. godinu

Broj očekivanih stručnih mišljenja i sažetaka opisa svojstava biocidnog proizvoda (SPC) za 2019. godinu ovisi o:

1. broju zaprimljenih Zahtjeva za registraciju ili dozvolu za biocidne proizvode u Ministarstvu zdravstva koje su dostavili podnositelji zahtjeva;
 2. broju Zahtjeva za postupak sekvencijalnog i usporednog međusobnog priznavanja registracije koji se dodjeljuju Agenciji - Centru za zaštitu bilja, kao jednoj od nadležnih institucija za ocjenu dokumentacije biocidnih proizvoda;
 3. vremenu potrebnom za dovršetak ocjene i dostavljanje usuglašenog Sažetka svojstava biocidnog proizvoda države izvjestiteljice (RMS) u postupcima u kojima je Republika Hrvatska dotična država članica (cRMS).
- Obavljat će se dijagnostičke laboratorijske analize u laboratorijima za bakteriologiju, mikologiju, nematologiju, virologiju, zoologiju i odsjeku za molekularnu biologiju, u kojima će se određivati nazočnost primarno karantenskih i gospodarski važnih štetnih organizama (bakterija i bakterijama sličnih organizama, gljiva i gljivama sličnih organizama, nematoda, virusa i virusima sličnih organizama, insekata i grinja) za potrebe provođenja PPN-a kojeg sufinancira Europska komisija, IPP-a, novih projekata te na zahtjev stranaka. U sklopu dijagnostičkih analiza odrađivat će se i prijem uzoraka bilja, biljnih proizvoda, tla, vode i drugih nadziranih predmeta. Stručnjaci laboratorija sudjelovat će u međulaboratorijskim usporedbama (MLU).
 - Nastavit će se provođenje godišnjeg programa postregistracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja, s ciljem provjere ispravnosti i kakvoće sredstava za zaštitu bilja u prometu u suradnji s poljoprivrednom inspekциjom MP kao i provođenje laboratorijskih analiza uzoraka sredstava za zaštitu bilja u laboratoriju za kontrolu sredstava za zaštitu bilja na zahtjev pravnih ili fizičkih osoba.
 - Stručnjaci će provoditi edukacije stručnjaka iz drugih institucija i zemalja u skladu s potrebama i mogućnostima. Specijalisti laboratorija nastaviti će s usavršavanjem u zemlji ili inozemstvu i aktivno sudjelovati na nacionalnim međunarodnim i drugim skupovima. Dijagnostičari Odjela sudjelovat će prema mogućnostima u radu panela i radionica Europske organizacije za zaštitu bilja (EPPO) i drugih relevantnih organizacija na kojima se izrađuju protokoli i propisi u svezi dijagnostike. Uvest će se nove dijagnostičke metode u skladu s potrebama provođenja programa posebnog nadzora za 2019. godinu koji će sufinancirati Europska komisija. U uporabu će biti puštena poboljšana aplikacija za evidenciju, prijem uzoraka i izdavanje izvješća o rezultatima analiza koja je u 2014. u potpunosti usklaćena sa zahtjevima norme ISO 17025:2007. U Laboratoriju za nematologiju i Laboratoriju za bakteriologiju nastavlja se s radom u skladu s Normom ISO 17025:2007 te se planira prilagodba sustava kvalitete prema reviziji norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017. Laboratorij za kontrolu sredstava za zaštitu bilja u 2019. planira održavati akreditaciju metoda prema normi ISO/IEC 17025:2007 za koju je dokumentacija predana u HAA tijekom 2018. te se također planira prilagodba sustava upravljanja zahtjevima novog izdanja norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017.
 - Nastaviti će se dugogodišnja suradnja s relevantnim institucijama u zemlji i inozemstvu.
 - U Laboratoriju za bakteriologiju u 2019. godini predviđeno je povećanje broja uzoraka u okviru PPN-a. Također, izgledno je uzimanje i dodatnih uzoraka prema PPN-u zlatna žutica vinove loze i vektori.
 - Tijekom 2019. godine nastaviti će se suradnja na EUPHRESCO programu „Modelling the epidemiology of Flavescence dorée in relation to its alternate host plants and vectors“ (8/2017-7/2019).

Tablica 35. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza po pojedinom štetnom organizmu u sklopu PPN-a za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

štetni organizam	broj analiziranih uzoraka		
	2017.*	2018.	2019.
<i>Candidatus Liberibacter asiaticus</i> i <i>C. Liberibacter africanus</i>	31	15	45
<i>Candidatus Liberibacter solanacearum</i>	45	40	-
<i>Erwinia stewartii</i>	1	30	100
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i>	174	148	133
<i>Ralstonia solanacearum</i>	229	196	181
<i>Grapevine flavescence dorée</i> fitoplazma & <i>Scaphoideus titanus</i>	428	488	745
<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i>	5	6	20
<i>Xanthomonas citri</i> pv. <i>citri</i> i <i>X. axonopodis</i> pv. <i>aurantifoliae</i>	27	20	20
<i>Xylella fastidiosa</i>	231	530	400
ukupno	1171	1473	1644

Tablica 36. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu IPP-a za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize u sklopu IPP-a	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
Razno (<i>Erwinia amylovora</i> , <i>Candidatus Phytoplasma asteris</i> , Stolbur fitoplazma, <i>Candidatus Phytoplasma pyri</i> , <i>Pseudomonas</i> spp. itd)	4	30	30
ukupno	4	30	30

Tablica 37. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu premještanja za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize temeljem premještanja	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i>	112	85	100
<i>Ralstonia solanacearum</i>	112	85	100
ukupno	224	170	200

Tablica 38. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu uvoza za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize iz uvoza	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i>	1	9	8
<i>Ralstonia solanacearum</i>	12	27	30
ukupno	13	36	38

Tablica 39. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza na zahtjev stranke za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize na zahtjev stranke	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Xylella fastidiosa</i>	2	14	10*
<i>Flavescence doree</i>	8	55*	20*
ukupno	10	69*	30*

*nije moguće predvidjeti broj i vrstu uzoraka na zahtjev stranke za 2019. godinu no najviše zahtjeva očekuje se za dva navedena štetna organizma

- U Laboratoriju za mikologiju u 2019. obavit će se 280 (+ *P. ramorum*) laboratorijskih analiza u sklopu programa posebnog nadzora, za pet štetnih organizama: *Gibberella circinata*, *Geosmithia morbida* i *Pityophthorus juglandis*, *Phyllosticta citricarpa* i *Phytophthora ramorum*.
- Planirano je 50 laboratorijskih analiza uzoraka biljnog materijala, koji će biti uzeti tijekom provedbe Izvještajno-prognoznih poslova, te 15 laboratorijskih analiza uzoraka biljaka na zahtjev stranke.
- Planira se 10 laboratorijskih analiza uzoraka zrna pšenice na smrdljivu snijet (*Tilletia spp.*)
- Nastavit će se suradnja, sukladno potrebama, s relevantnim institucijama u inozemstvu i u zemlji: *Centre for Ecology and Hydrology*, Oxfordshire i Forestry Commission, Bristol, Engleska; *Julius Kühn Institut - Federal Research Center for Cultivated Plants (JKI)* Institute for Plant Protection in Horticulture and Forestry, Braunschweig, Njemačka; *Neiker-Tecnalia Accredited laboratory for quarantine harmful organisms*, Forest Protection Department, Vitoria-Gasteiz, Španjolska; *Plant Protection Service Wageningen*, Nizozemska; EPPO, Pariz; Savjetodavna služba u županijama i gradu Zagrebu; Agronomski fakultet, Zagreb; Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Osijek; Poljoprivredni Institut Osijek; Hrvatski šumarski institut, Jastrebarsko; Šumarski fakultet i dr.

Tablica 40. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza po pojedinom štetnom organizmu u sklopu PPN-a za 2017., 2018. te plan za 2019. godinu

štetni organizam	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Diaporthe vaccinii</i>	25	30	-
<i>Gibberella circinata</i>	40	37	20
<i>Geosmithia morbida</i> i <i>Pityophthorus juglandis</i>	41 + 28	30	50
<i>Phyllosticta citricarpa</i>	20	50	160
<i>Synchytrium endobioticum</i>	-	-	50
<i>Phytophthora ramorum</i>	27	40	?
ukupno	181	187	280 + <i>P. ramorum</i>

Tablica 41. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu IPP-a za 2017., 2018. te plan za 2019. godinu

vrsta analize	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
laboratorijske analize u sklopu IPP-a	63	50	50
ukupno	63	50	50

Tablica 42. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza na zahtjev stranke za 2017., 2018. te plan za 2019. godinu

vrsta analize	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
laboratorijske analize na zahtjev stranke	18	15	15
ukupno	18	15	15

Tablica 43. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza uzoraka u sklopu Projekta - „Monitoring rezistentnosti štetnih organizama na sredstva za zaštitu bilja u Republici Hrvatskoj (2018-2020.)“ financiran od MPŠ

štetni organizam	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Botrytis cinerea</i>	-	21	10
<i>Phytophthora infestans</i>	-	11	10
<i>Cercospora beticola</i>	-	12	10
<i>Monilinia</i> spp.	-	7	10
ukupno	-	51	50

Tablica 44. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza uzoraka zrna pšenice na smrdljivu snijet (*Tilletia* spp.) za 2017., 2018. te plan za 2019. godinu

vrsta analize	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
laboratorijske analize na zahtjev stranke	-	5	10
ukupno	-	5	10

- U Laboratoriju za nematologiju planira se u sklopu programa posebnog nadzora obaviti 423 laboratorijske analize na četiri štetna organizma. Za izvještajno prognozne poslove planira se obaviti 20 analiza. Za potrebe premještanja na tržištu EU planira se 35 analiza, a na zahtjev stranke za kontrolu zdravstvenog stanja sjemenskih usjeva i certificiranog sadnog materijala voćaka i vinove loze pretpostavka je da bi se moglo odraditi 158 analiza. Analize sjemena lucerne na stabljikinu nematodu bit će obavljena nakon žetve i dorade sjemena. U tu svrhu planirano je odraditi 26 laboratorijskih analiza.
- U Laboratoriju za nematologiju su od ožujka 2017. službeno akreditirane metode izdvajanja i detekcije te identifikacije krumpirovih cistolikih nematoda *Globodera rostochiensis* i *G. pallida*. U planu za 2019. je sudjelovanje u testu osposobljenosti (Proficinecy test) koju svake druge kalendarske godine organizira francuski ANSES - Plant health laboratory, Nematology Unit, Le Rheu, Francuska s ciljem ispunjenja uvjeta vanjske kontrole i vrednovanja rada laboratorija. Planirana je i suradnja s nematološkim laboratorijem (KIS – Slovenija) u svezi testova osposobljenosti sukladno naputku vodećeg ocjenitelja za akreditaciju prema ISO 17025:2007.
- Planirano je i provođenje postupka optimizacije i validacije molekularnih metoda koje će nakon završetka priprema biti predložene za proširenje područja akreditacije. Planirano je i završavanje vodoinstalaterskih radova s ciljem uvođenja nove metode izdvajanja

krumpirovih cistolikih nematoda prema Kort-u (1960) s ciljem poboljšanja metode izdvajanja i detekcije u akreditiranom području obzirom da isto u 2018. nije realizirano.

- Nastavit će se suradnja s Plant Protection Service Wageningen (nematološki laboratorij), Nizozemska; ANSES, Plant health laboratory, Nematology Unit, Le Rheu, Francuska, Kmetijski Inštitut Slovenije, Oddelek za varstvo rastlin, nematološki laboratorij, Ljubljana, Slovenija, FERA, Agri-Innovation Campus, Sand Hutton, York, Engleska u svezi razmijene informacija, planiranja zajedničkih projekata/suradnje i specijalizacija/školovanja te s Fakultetom agrobiotehničkih znanosti, nematološki laboratorij, Osijek.

Tablica 45. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza po pojedinom štetnom organizmu u sklopu PPN-a za 2017., plan za 2018.* i plan za 2019. godinu

štetni organizam	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.*	2019.
Krumpirove cistolike nematode - <i>Globodera rostochiensis</i> i <i>G. pallida</i>	500	600	200
Borova nematoda - <i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	66	120	73
Podgrizajuća nematoda - <i>Radopholus similis</i>	40	60	0**
Korijenove nematode - <i>Meloidogyne chitwoodi</i> i <i>M. fallax</i>	-	-	100
Nematode vektori virusa – <i>Xiphinema americanum</i> sensu lato	-	-	50
ukupno	40	780	423

* Prema planu za 2018. godinu.

**2018. godina je predviđena kao zadnja godina istraživanja

Tablica 46. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu IPP-a za 2017., plan za 2018.* i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize u sklopu IPP-a	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.*	2019.
razne vrste biljno parazitskih nematoda na raznim vrstama kultiviranog i nekultiviranog bilja	4	20	20
ukupno	4	20	20

* Prema planu za 2018. godinu.

Tablica 47. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu premještanja za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize za premještanje unutar EU	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
krumpirove cistolike nematode - <i>Globodera rostochiensis</i> i <i>G. pallida</i>	31	32	35
ukupno	31	32	35

Tablica 48. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu uvoza za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize u sklopu uvoza	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
Krumpirove cistolike nematode - <i>Globodera rostochiensis</i> i <i>G. pallida</i>	0	0	4
ukupno	0	0	4

Tablica 49. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza na zahtjev stranke u sklopu zdravstvene kontrole sjemenskih usjeva i rasadnika certificiranog sadnog materijala voćaka i vinove loze za 2017., plan za 2018*. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize na zahtjev stranke	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018*.	2019.
analiza uzoraka tla za proizvodnju sjemenskog krumpira na <i>Globodera rostochiensis</i> i <i>G. pallida</i>	59	70	70
analiza uzoraka tla sadnica voćaka na <i>Globodera rostochiensis</i> i <i>G. pallida</i>	0	2	2
analiza sjemena lucerne na stabljikinu nematodu - <i>Ditylenchus dipasci</i>	15	26	26
analiza uzoraka tla na slododnoživuće nematode - vektore virusa <i>Longidorus</i> spp., <i>Xiphinema</i> spp. i <i>Trichodorus</i> spp.	112	60	60
analiza akvarijskog bilja na krumprove cistolike nematode i slobodnoživuće nematoda	1	0	0
ukupno	187	158	158

* Prema planu za 2018. godinu.

- U Laboratoriju za virologiju u 2019. godini planira se nastavak provođenja programa posebnog nadzora koje će sufinancirati Europska komisija. U okviru PPN-a „Štetni organizmi agruma“ planira se obaviti 50 vizualnih pregleda i prikupiti 150 uzoraka bilja za laboratorijske analize na prisutnost CTV-a. Pretpostavlja se da bi na zahtjev stranke u 2019. godini, broj analiza matičnih stabala koštičavog voća na *Plum pox virus* (PPV) mogao biti oko 300, dok matičnih nasada vinove loze na nazočnost virusa vinove loze (GLRaV-1, GLRaV-3, GFLV i ArMV) oko 200 te matičnih stabala agruma na nazočnost *Citrus tristeza virus* (CTV) oko 50. Za izvještajno prognozne poslove prepostavka je da bi se moglo odraditi 5 analiza.

Tablica 50. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza po pojedinom štetnom organizmu u sklopu PPN-a za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

štetni organizam	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Citrus tristeza virus</i> (CTV) - izvaneuropski izolati	30	50	150
<i>Tomato leaf curl New Delhi virus</i> (ToLCNDV)	47	200	0
<i>Hop stunt viroid</i> (HSVd) i <i>Citrus bark cracking viroid</i> (CBCVd)	60	250	0
ukupno	137	500	150

Tablica 51. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih na zahtjev stranke za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize na zahtjev stranke	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Plum pox virus</i> (PPV)	0	300	300
Virusi vinove loze (GLRaV-1, GLRaV-3, GFLV i ArMV)	61	100	200
<i>Citrus tristeza virus</i> (CTV)	74	50	50
<i>Tomato spotted wilt virus</i> (TSWV)	4	0	5
ukupno	139	450	555

Tablica 52. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu IPP-a za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize u sklopu IPP-a	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
<i>Pepino mosaic virus (PepMV)</i>	1	2	0
<i>Satsuma dwarf virus (SDV)</i>	2	2	0
<i>Tomato spotted wilt virus (TSWV)</i>	0	6	5
ukupno	3	10	5

- U Laboratoriju za zoologiju u 2019. planira se obaviti u sklopu programa posebnog nadzora 975 laboratorijskih analiza. Za izveštajno prognozne poslove planira se obaviti 20 analiza. Na temelju ugovora planira se 100 analiza, a na zahtjev stranaka obaviti 30 analiza.

Tablica 53. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza po pojedinom štetnom organizmu u sklopu PPN-a za 2017. i 2018. i plan za 2019. godinu

štetni organizam	analizirani uzorci		
	2017.	2018.	2019.
<i>Aleurocanthus spp.</i> – štitasti moljci agruma	37	70	30
<i>Anoplophora chinensis</i> i <i>A. glabripennis</i> - azijska strizibuba i zvjezdano nebo	12	50	70
<i>Anthonomus eugenii</i> – pipa paprike	22	80	15
<i>Aromia bungii</i>	12	60	30
<i>Dacus dorsalis</i> i <i>Pterandrus rosa</i> – izvaneuropske voćne muhe	119	260	260
<i>Diaphorina citri</i> , <i>Trioza erytreae</i> – lisne buhe agruma	21	15	15
<i>Eotetranychus lewisi</i> - Lewisova grinja	102	100	-
<i>Epitrix cucumeris</i> , <i>E. similaris</i> , <i>E. subcrinita</i> , <i>E. tuberis</i> - krumpirovi buhači	73	75	75
Izvaneuropski krasnici (<i>Agrilus spp.</i>) na drvenastom bilju	5	10	5
<i>Monochamus spp.</i> (izvaneuropske vrste strizibuba)	30	20	15
<i>Pityophthorus juglandis</i>	28	70	10
<i>Pomacea spp.</i> - jabučni puževi	0	0	0
<i>Popillia japonica</i> – japanski pivac	37	50	40
<i>Rhagoletis fausta</i>	30	120	30
<i>Rhagoletis pomonella</i>	-	-	30
<i>Rhynchophorus ferrugineus</i> - crvena palmina pipa	133	-	-
<i>Scaphoideus titanus</i> – američki cvrčak vektor zlatne žutice vinove loze	469	407	200
<i>Spodoptera frugiperda</i>	-	80	30
<i>Scirtothrips spp.</i> – tripsi agruma	44	40	10
<i>Tecia solanivora</i>	-	-	40
<i>Thaumatomibia leucotreta</i> - savijač plodova agruma	29	55	20
<i>Thrips setosus</i> – japanski cvjetni trips	65	80	-
<i>Toxoptera citrida</i> – smeđa lisna uš agruma	100	80	50
ukupno	1368	1722	975

- Nastavit će se dugogodišnja suradnja u području dijagnostike s relevantnim institucijama u inozemstvu i u zemlji. Sukladno potrebama, stručnjaci Laboratorija surađuju sa sljedećim institucijama: Plant Protection Service Wageningen, Nizozemska; EPPO, Pariz, Universita

di Padova, Dipartimento Agronomia Ambientale e Produzioni Vegetali - Entomologia, Padova, AGES Institut i Federal Research and Training Centre for Forests, Natural Hazards and Landscape, Beč, Austrija; Kmetijsko Gozdarski Zavod Nova Gorica, Nova Gorica, Biotehniška fakulteta, Ljubljana, Slovenija, Savjetodavna služba u županijama i gradu Zagrebu, Botanički vrt PMF-a, Hrvatski prirodoslovni muzej, Agronomski fakultet, Zagreb, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Osijek; Hrvatski šumarski institut, Jastrebarsko; Šumarski fakultet i dr.

Tablica 54. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u sklopu IPP-a za 2017. i 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize u sklopu IPP-a	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
Analize uzoraka kukaca i puževa prikupljenih tijekom obavljanja IPP-a	25	20	20
ukupno	25	20	20

Tablica 55. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza temeljem ugovora za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize temeljem ugovora	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
Analize uzoraka kukaca skladisnih štetnika temeljem ugovora	57	100	100
ukupno	57	100	100

Tablica 56. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza temeljem zahtjeva stranaka za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu

laboratorijske analize temeljem zahtjeva stranaka	broj analiziranih uzoraka		
	2017.	2018.	2019.
Analize uzoraka kukaca temeljem zahtjeva stranaka	-	30	30
ukupno	-	30	30

- U 2018. godini laboratorij za molekularnu biologiju je sudjelovao u uvođenju i optimizaciji dijagnostičkih protokola s ciljem proširenja akreditacije laboratorija Centra prema zahtjevima Norme ISO 17025. Nastavljena je suradnja s dijagnostičkim laboratorijima Centra u skladu s njihovim potrebama. Molekularne metode se koriste u dijagnostici štetnih organizama, najviše u području fitopatologije (bakteriologija, mikologija i virologija) osobito za nove štetne organizme i one koji još nisu nazočni i široko rasprostranjeni u EU kao potvrda identifikacije nalaza na području Republike Hrvatske. Molekularne metode služe i kao potvrda identifikacije u slučajevima kada ona drugim metodama nije u potpunosti pouzdana.
- Laboratorij je ujedno podrška u istraživanjima koja se provode unutar Centra i Agencije, za potrebe doktorskih studija, suradnje između Centra te znanstvene projekte koji se provode u suradnji s različitim znanstvenim institucijama (najvećim dijelom fakultetima Sveučilišta u Zagrebu). Nastavak svih navedenih aktivnosti planira se i u 2019. godini.
- U Laboratoriju za kontrolu sredstava za zaštitu bilja u 2018. godini u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede koordinirana su dva programa postregistracijske kontrole

sredstava za zaštitu bilja: monitoring formulacija sredstava za zaštitu bilja te inspekcijski nadzor. Program monitoringa formulacija sredstava za zaštitu bilja u 2019. godini obuhvaća sredstva za zaštitu bilja na osnovi aktivnih tvari imidakloprid i tebukonazol. Planirani broj uzoraka je 138, a za koje će biti napravljeno ispitivanje oko 1200 laboratorijskih parametara. U okviru inspekcijskog nadzora planiraju se uzeti uzorci po prijavi stranaka, a za koje će biti napravljeno ispitivanje odgovarajućih parametara. Nije poznato koje aktivne tvari će biti obuhvaćene inspekcijskim nadzorom jer će uzorke poljoprivredni inspektorji uzorkovati *ad hoc*. Broj uzoraka zaprimljenih na zahtjev stranke nije moguće unaprijed planirati.

- Nastavlja se stručna i znanstveno-istraživačka suradnja sa sljedećim institucijama Sveučilišta u Zagrebu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Agronomski fakultet i Farmaceutsko-biokemijski fakultet.
- Laboratorij je uključen u radnu skupinu laboratorija koji obavljaju analize pesticida koje je osnovala Europske Komisije s ciljem usklađivanja i poboljšanja analiza formulacija pesticida i njihovih metoda te uvođenje akreditacije prema normi ISO/IEC 17025:2007 u referentne EU laboratorije. Radna skupina također je zadužena za unaprjeđenje smjernica koje se tiču analitičkih metoda pesticida, a vrijede za potrebe registracije i postregistracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja. Sastanak radne skupine održava se jednom godišnje, planirano krajem rujna ili početkom listopada.
- Laboratorij za kontrolu sredstava za zaštitu bilja je u 2018. pokrenuo postupak akreditacije prema normi ISO/IEC 17025:2007 pri Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji, sukladno novoj Uredbi o službenim kontrolama (EU) 2017/625 (Uredba (EU) 2017/625 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) i preporukama Europske Komisije navedene u Izješču revizije provedene u Hrvatskoj u cilju kontrole stavljanja na tržište i uporabe sredstva za zaštitu bilja (ref. Ares (2016)834877-17/02/2016). Laboratorij je u 2017. i 2018. godini bio uključen u program međulaboratorijske suradnje koji organizira FASFC, Belgija u području analitike formulacija sredstava za zaštitu bilja. Sudjelovanje u međulaboratorijskim ispitivanjima osigurava Laboratoriju da dokaže svoju sposobnost naručitelju analiza tako i akreditacijskom tijelu. Prema preliminarnim rezultatima iz 2018. godine laboratorij je uspješno sudjelovao u međulaboratorijskim ispitivanjima za sve metode za koje je pokrenut akreditacijski postupak prema normi ISO/IEC 17025:2007.

Tablica 57. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u okviru programa monitoringa formulacija sredstava za zaštitu bilja za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu.

aktivna tvar			broj					
			uzoraka SZB			laboratorijskih analiza		
2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2018.	2017.	2018.	2019.
azoksistrobin	imidakloprid tebukonazol	plan još nije donesen	97	138	cca 100- 150	910	analize u tijeku, cca 1200	Cca 1000- 1500 ovisno o vrsti i broju uzoraka
ukupno laboratorijskih analiza			97	138	cca 100- 150	910	analize u tijeku, cca 1200	Cca 1000- 1500 ovisno o vrsti i broju uzoraka

Tablica 58. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza u okviru programa inspekcijskog nadzora sredstava za zaštitu bilja za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu.

aktivna tvar			broj					
			uzoraka SZB			laboratorijskih analiza		
2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.
imidakloprid	triflusulfuron	Plan će biti određen naknadno	20	2	Plan i broj uzoraka će biti određen naknadno	347	12	Plan i broj analiza će biti određen naknadn o
cipermetrin			4					
glifosat pendimetalin			7 8					
ukupno laboratorijskih analiza			33	2		347	12	Plan i broj analiza će biti određen naknadn o

Tablica 59. Usporedba brojčanih pokazatelja laboratorijskih analiza na zahtjev stranaka za 2017., 2018. i plan za 2019. godinu.

aktivna tvar			broj					
			uzoraka SZB			laboratorijskih analiza		
2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.
dimetoat		uzorci na osnovi 10-tak aktivnih tvari	1	do 10 uzoraka	do 10 uzoraka	5	Ovisno o broju i vrsti zaprimljenih uzoraka	Ovisno o broju i vrsti zaprimljenih uzoraka
nikosulfuron, rimsulfuron			1			3		
flukloridon			1			3		
ukupno laboratorijskih analiza			3			11	do 50	do 50

- Stručnjaci Odjela za istraživanje i primjenu SIT tehnike sudjelovat će kao suradnici na programima posebnog nadzora i provedbi izvještajno prognoznih poslova. Nastaviti će se koordinacija PPN-a izvaneuropske voćne muhe, kao i obavljanje analiza u laboratoriju Odjela za istraživanje i primjenu SIT tehnike.
- Provođenje akcijskog plana suzbijanja sredozemne voćne muhe u dolini Neretve:
 - Program se provodi u suradnji Ministarstva poljoprivrede, Agencije, Fitosanitarne inspekcije, Poljoprivredne inspekcije, Dubrovačko-neretvanske županije, lokalnih jedinica samouprave i posjednika bilja. U 2019. godini nastaviti će se s aktivnostima koje uključuju istraživanje suzbijanja integriranjem primjene metode SIT (*Sterile insect technique*), monitoring populacije odraslih jedinki sredozemne voćne muhe, monitoring ličinki po redoslijedu dozrijevanja najvažnijih domaćina u dolini Neretve, te kroz navedene monitoringe raditi će se rana detekciji žarišta u suradnji sa Fitosanitarnom inspekциjom.
 - Provođenje mjera suzbijanja sredozemne voćne muhe u voćnjacima breskve i nektarine, prirodnom okolišu i na javnim površinama postavljanjem lovki za masovni lov na cijelom području dolini Neretve.
 - Provođenje tehnike sterilnih kukaca (SIT) na području od Ušća do grada Opuzena, dovoz i prijem pošiljki biološkog materijala-laboratorijski steriliziranih kukuljica, pakiranje, razvoj i oslobađanje sterilnih jedinki.
 - Ispuštanje sterilnih jedinki obavljati će hodajući u voćnjacima, pothlađivanjem, kolekcijom imaga za strojno ispuštanje kao i uporabom čamaca s ciljem što bolje distribucije jedinki na površini od cca 5000 ha.

Tablica 60. Brojčani pokazatelji provođenja programa suzbijanja sredozemne voćne muhe u 2017., planirano za 2018. i plan za 2019. godinu

Aktivnost	2017.	2018.	2019.
Uvezene pošiljke biološkog materijala	50	62	62
Laboratorijski pregledi uzoraka plodova	160	400	400
Broj lovki za detekciju i monitoring	158	160	160
Pregledi kontrolnih lovki	44	44	44
Testovi kontrole kvalitete	168	62	62
Broj parametara u testovima kontrole kvalitete	10	10	10
Količina lovki za masovni ulov u žarištima i urbanim zonama	3288	4500	4500

- Nastavak suradnje s FAO/IAEA na projektima tehničke suradnje.

Suradnja s drugim institucijama:

- Suradnja s međunarodnim organizacijama čije je djelovanje vezano uz rad Centra;
- Aktivno sudjelovanje djelatnika Centra u radu Međunarodnih organizacija (EPPO, IAEA), u Povjerenstvima pri MP za izradu propisa iz područja biljnog zdravstva, sudjelovanje u izradi stručnih podloga i mišljenja za izradu nacrta propisa te znanstveno stručna potpora nadležnoj upravi MP;
- Suradnja s Fitosanitarnom inspekcijom Državnog inspektorata u području propisanih poslova Centra;
- Suradnja u Povjerenstvima pri MP za izradu propisa iz područja biljnog zdravstva, sudjelovanje u izradi stručnih podloga i mišljenja za izradu nacrta propisa te znanstveno stručna potpora nadležnoj upravi MP;
- Suradnja s Hrvatskom gospodarskom komorom i udrušama proizvođača u Republici Hrvatskoj;

- Suradnju s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Fakultetom agrobiotehničkih zanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te s Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu;
- Centar surađuje s Upravom za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva Ministarstva poljoprivrede po pitanjima edukacija djelatnika te Uprave, ali i organizaciji te sudjelovanju na njihovim radionicama lokalnog i regionalnog karaktera.
- Centar surađuje sa svim udrugama i proizvođačima u Republici Hrvatskoj koji traže suradnju i sudjelovanje naših djelatnika u edukacijama kako na raznim manifestacijama, radionicama, izložbama vina, poljoprivrednih proizvoda i slično.

6.4.4 POSEBNI CILJ 4.4 Aktivnosti vezane za tlo

AKTIVNOST

U Centru za tlo nastavljaju se aktivnosti s ciljem zaštite poljoprivrednog zemljišta, tj. zaštite tala Republike Hrvatske kao općeg dobra i značajne sastavnice okoliša, sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 20/18,115/18), Zakonu o poljoprivredi (Narodne novine 118/118), Deklaraciji o zaštiti okoliša u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 34/92), Nacionalnoj strategiji zaštite okoliša (Narodne novine 46/02), Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine 110/07, 80/13, 153/13, 78/15), Strategiji održivog razvoja Republike Hrvatske (Narodne novine 30/09), Odluci o prihvaćanju Nacionalnog plana za provedbu Stockholmske konvencije o postojećim organskim onečišćujućim tvarima (Narodne novine 145/08), i dr. Poslove zaštite poljoprivrednog zemljišta obavlja Agencija kroz Centar za tlo.

- Poslovi zaštite poljoprivrednog zemljišta obavljaju se kroz Program trajnog praćenja stanja (monitoring) poljoprivrednog zemljišta i kroz ispitivanje plodnosti tlaU 2019. godini Odjel za zaštitu poljoprivrednog zemljišta započinje se s pripremnom fazom za provođenje Programa trajnog praćenja stanja (monitoring) poljoprivrednog zemljišta s ciljem zaštite poljoprivrednog zemljišta od degradacije. Pripremna faza za provedbu monitoringa na državnoj razini uključuje reviziju Programa i troškovnika (sukladno novom Pravilniku o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta koji je pred objavom u Narodnim novinama); Nabavku potrebne opreme za terenske aktivnosti; Zamjenu dotrajale opreme za fizikalne analize tla i edukacija djelatnika; Edukaciju djelatnika o sistematizaciji tala prema hrvatskoj klasifikaciji i svjetskoj referentnoj osnovci za tlo (World Reference Base for Soil Resources – WRB). Terenska provedba monitoring planirana je za periodu 2020-2022. godina ovisno o finacijskim sredstvima osiguranim kroz proračun RH. Ukupno je predviđeno zasnivanje 90 postaja na teritoriju Republike Hrvatske. . Program predstavlja periodično praćenje fizikalnih, kemijskih i bioloških procesa u tlu s ciljem uočavanja negativnih posljedica, a radi njihove prevencije i ublažavanja. Provedba Programa traje sveukupno devet godina, tijekom 2020. godine biti će zasnovano 30 postaja na teritoriju Republike Hrvatske u okviru tri regije: Panonske, Gorske i Jadranske, odnosno u periodu 2020. -2022. ukupno 90 postaja na području cijele RH, a nakon toga periodično svake tri godine provoditi će se određena praćenja na zasnovanim postajama.
- Program trajnog praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta obuhvaća:
 - Skup opisnih podataka koji se prikupljaju na postajama trajnog praćenja;
 - Parametre, metode i vremensku dinamiku za prikupljanje, analizu i obradu uzoraka i podataka;

- Preporuke prostornog smještaja 90 postaja trajnog praćenja i izradu finansijske konstrukcije za provedbu jednog ciklusa u trajanju od 9 godina.
- Parametre koji se prate na postajama predstavljaju svojstva tla, indikatore kakvoće, čijim se promatranjem i mjerjenjem u prostoru i vremenu kvantificiraju određene prijetnje prema tlu i njegovim funkcijama. Prijetnje prema tlu, predstavljene su odvojeno, ali su međusobno povezane, a to su: smanjenje organske tvari i biološke raznolikosti, erozija tla, onečišćenje tla – sadržaj teških metala i potencijalno toksičnih elemenata, zbijenost tla, zaslanjivanje tla i klizišta.

Tablica 61. Planirane pripremne aktivnosti kroz Program trajnog praćenja stanja (monitoring) poljoprivrednog zemljišta za 2019. godinu

Aktivnost	Vremenski period	Planirani broj
Revizija Programa trajnog praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta Republike Hrvatske te revizija troškovnika (sukladno Pravilniku o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta	svibanj-lipanj	1+1
Edukacija djelatnika: Sistematisacija tala prema hrvatskoj klasifikaciji i svjetskoj referentnoj osnovci za tlo (World Reference Base for Soil Resources – WRB).	lipanj-listopad	4
Edukacija djelatnika za fizikalne analize	lipanj-rujan	3
Nabavka pijezometara za postavljanje na postajama 2020. godine (uključuje postavljanje na 2 i 5 metara dubine)	lipanj-rujan	60

- Odjel za zaštitu poljoprivrednog zemljišta provodi praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta kroz ispitivanje plodnosti tla prema novom Zakona o poljoprivrednom zemljištu prema kojem su fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika dužne pratiti stanje poljoprivrednog zemljišta evidentiranog u sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta u digitalnom grafičkom obliku (ARKOD sustav) ispitivanjem plodnosti tla te voditi evidenciju o primjeni gnojiva (mineralnih i organskih), poboljšivača tla i pesticida. Praćenje stanja u smislu ispitivanja plodnosti tla obavljaju ovlašteni laboratoriji koje je rješenjem na rok od četiri godine ovlasti Ministarstvo.
- Praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta provodi se na temelju analize tla:
 - na zahtjev korisnika, periodično najmanje svake četvrte godine;
 - za korisnike koji su upisani u upisnik proizvođača integrirane i ekološke proizvodnje po zahtjevima takve proizvodnje;
 - za korisnike poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koje se koristi na temelju ugovora o zakupu, zakupu zajedničkog pašnjaka i zakupu za ribnjake, dugogodišnjeg zakupa i koncesije tijekom prve godine nakon uvođenja u posjed i zadnje godine prije isteka ugovora te periodično najmanje svake četvrte godine za vrijeme trajanja zakupa.

Minimalna površina za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta iz stavka 1. ovoga članka propisana je Pravilnikom koji je pred objavom u NN.

- Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi na dan 15. siječnja 2018. godine u ARKOD je upisano 1.124.436,44 ha u sklopu 1.334.109 parcela, gdje je više od 80%

parcela površinom manje od 1,00 ha. Za ARKOD parcele koje su manje od 1 ha na temelju analize rizika utvrdit će se obveza praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta do 5 % parcela i/ili površina. Analiza rizika obuhvaća: način korištenja poljoprivrednog zemljišta, prijetnje prema tlu, veličinu površine, ukupne površine poljoprivrednog gospodarstva i dr. Agencija će o obvezi koja proizlazi iz analize rizika obavijestiti korisnike.

Tablica 62. Prikaz poljoprivrednih površina upisanih u ARKOD po razredima (broj parcela i površina u hektarima)

Razredi (ha)	Broj parcela	Površina (ha)
<1	1.111.064	354.825,48
1-3	175.070	280.498,57
3-5	22.790	85.881,26
5-10	12.122	83.434,19
10-20	7.397	105.091,88
20-50	4.766	137.294,59
50-100	691	45.792,56
100-300	204	29.752,60
300-750	5	1.865,31
750-1500	0	0,00
1500-3000	0	0,00
>3000	0	0,00
UKUPNO	1.334.109	1.124.436,44

Izvor: APPRRR, ARKOD na dan 15. siječnja 2018. godine

- Kontrolu provedbe praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta po službenoj dužnosti obavlja Agencija, odnosno Centar za tlo (na terenu i u laboratoriju) kao referentni laboratorij koji je ovlastio ministar.
- Sve podatke o oštećenju poljoprivrednog zemljišta sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu i rezultate svih laboratorijskih analiza tla drugi ovlašteni laboratoriji i institucije moraju dostavljati u Centru za tlo. Podaci će se na propisan način unositi u jedinstvene baze podataka informacijskog sustava za zaštitu poljoprivrednog zemljišta koji će biti definiran do kraja 2019. godine.
- Na temelju podataka provedbe ispitivanja plodnosti tla prikupljenih tijekom 2019. godine planira se priprema programa nadzora provedbe na terenu i u laboratoriju za 2020. godinu.
- Odjel za zaštitu poljoprivrednog zemljišta u 2019. godini započinje se s aktivnostima vođenja evidencije o provedbi agrotehničkih mjera i evidencije o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta sukladno Zakonu (NN 20/18, 115/18i Pravilniku o agrotehničkim mjerama i Pravilniku o načinu vođenja evidencije o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta NN 22/19.)
- U odjelu se tijekom 2019. godine pokreću pripremne aktivnosti za izradu Informacijskog sustava za zaštitu poljoprivrednog zemljišta sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu. Propisat će se procedure za prikupljanje podataka od ovlaštenih institucija i laboratorijskih, te će se prikupljati podaci za potrebe praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta koji će biti smješteni u Informacijski sustav podataka o zaštiti poljoprivrednog zemljišta na razini Republike Hrvatske. Za 2019. godinu planira se izrada i uspostava dijela informacijskog

sustava, modula koji se odnosi na ispitivanje plodnosti tla koji će povezati sve dionike sustava.

- Laboratorij nastavlja sa razvojem i održavanje sustava kvalitete sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025:2007. U 2019. godini planira se prilagodba sustava kvalitete prema reviziji norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017, i proširenje područja akreditacije na metodu utvrđivanja proteina u žitaricama.
- Odjel laboratorija nastavlja s radom na području agrokemije, priprema metode za pojedine mikrobiološke analize tla i prikuplja ponude za opremanje laboratorija za mikrobiologiju i biologiju tla.
- Odjel laboratorija planira zaprimiti i analizirati ukupno 5550 uzoraka tijekom 2019. godine, kroz ispitivanje plodnosti tla iodređeni broj uzoraka tla na ostale parametre (N-min, CEC, teški metali, mikroelementi, fizikalne analize – mehanički sastav, volumna gustoća i dr.), uzorci biljnog materijala i organskih gnojiva. Također se za potrebe Centra za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo preuzimaju uzorci vina.
- Odjel laboratorija organizirat će i provesti i edukacije djelatnika za rad na uređajima za određivanje teških metala, potencijalno toksičnih elemenata i pesticida u tlu (AAS – atomski apsorpcijski spektrofotometar, HPLC - tekućinska kromatografija visoke djelotvornosti, GC – plinska kromatografija, HIC – ionska kromatografija).
- Odjel laboratorija organizirat će i provesti edukacije djelatnika za ispitivanje mikrobiologije i biologije tla;
- Odjel laboratorija organizirat će i provesti osposobljavanje djelatnika za rad na analizama u laboratoriju za fiziku tla;
- Odjel laboratorija nastavlja sa sudjelovanjem i provođenje međulaboratorijskih usporedbi (Proficiency i Ring testovi) sukladno akreditacijskom standardu (HRN EN ISO/IEC 17025);
- Odjel laboratorija radi na revalidaciji pojedinih analitičkih metoda ispitivanja i procijenjenih mjernih nesigurnosti.
- Odjel laboratorija provedi edukacije vezano uz validaciju i verifikaciju analitičkih metoda, te novog izdanja norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017.

Tablica 63. Usporedba brojčanih pokazatelja analiziranih uzoraka tla po vrstama za 2017. i 2018. godinu i plan za 2019. godinu

Vrsta uzorka	2017.	2018.	2019.
kemija tla	2.407	3.000	5.000
fizika tla	180	400	150
biljni materijal	58	200	300
gnojiva	77	100	100
ukupno	2.722	3.700	5.550

Suradnja s županijama, lokalnim upravama i znanstvenim institucijama

- Planira se nastavak i proširenje suradnje na projektima od zajedničkog interesa.

Suradnja s tvrtkama, institucijama ustanovama

- Planira se nastavak i proširenje suradnje na poslovima ispitivanja uzorka tla, biljnog materijala i gnojiva s tvrtkama i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

- Nastavlja se suradnja s CROLAB-om i Hrvatskim mjeriteljskim društvom (HMD) na sustavima upravljanja te ostalih tema vezanih uz rad laboratorija s ciljem povećanja učinkovitosti rada i uspostavi izvrsnosti u laboratoriju.
- Nastavlja se suradnja s Fakultetom agrobiotehničkih znanosti Osijek.
- Suradnja sa HTD-om.

6.4.5 **POSEBNI CILJ 4.5** Aktivnosti vezane za sigurost hrane

AKTIVNOSTI

U Centru za sigurnost hrane obavljaju se aktivnosti s ciljem zaštite života i zdravlja ljudi te zdravlja i dobrobiti životinja. Osnovna djelatnost CSH je procjena rizika u području sigurnosti hrane i hrane za životinje te obavljanje o rezultatima procjene rizika. Aktivnosti CSH provode se sukladno Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (NN 111/18), Zakonu o hrani (NN 81/13, 14/14, 30/15, 115/18), Zakonu o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN 81/2013, 115/18), Zakon o genetski modificiranim organizmima (N.N. 70/05, 137/09, 28/13, 47/14 i 15/18, 115/18) te Pravilniku o izdavanju znanstvenog mišljenja i pružanju znanstvene i tehničke pomoći (NN 130/2009), Pravilniku o pravilima uspostave nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (NN 043/2010), Pravilniku o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih za hranu i hranu za životinje (NN 86/2010) i Pravilniku o sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (NN 86/2012).

U okviru navedenog Centar planira ostvarivati svoje zadaće kroz sljedeće aktivnosti:

- Razvoj i održavanje sustava kvalitete - nastavlja se provedba sustava kvalitete sukladno normi ISO 9001:2015.
- Koordiniranje Nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje.
- Izдавanje znanstvenih mišljenja i izvješća te pružanje znanstvene i tehničke pomoći Ministarstvu poljoprivrede i Ministarstvu zdravstva.
- Znanstveno mišljenje: Povezanost dobrobiti krava i pojave subkliničkog mastitisa, sigurnosti i kvalitete mlijeka;
- Znanstveno mišljenje o unosu soli putem kruha i pekarskih proizvoda za odraslu populaciju u Republici Hrvatskoj;
- Znanstveno mišljenje u unosa soli iz mesnih prerađevina za odraslu populaciju u Republici Hrvatskoj;
- Znanstvena mišljenja na zahtjev nadležnih tijela i drugih zainteresiranih strana za potrebe izrade propisa, mjera te stajališta Republike Hrvatske u području sigurnosti hrane i hrane za životinje;
- Koordiniranje nacionalnog sustava za prikupljanje i prijavu podataka o zoonozama, uzročnicima zoonoza, antimikrobnoj rezistenciji, epidemijama uzrokovanim hranom, statusima stada vezano za brucelozu i tuberkulozu i populacijama životinja.
- Prikupljanje, validacija i prijavljivanje podataka o kontaminantima porijeklom iz hrane i hrane za životinje Europskoj agenciji za hranu.
- Uspostava i implementacija Nacionalnog podatkovnog repozitorija rezultata službenih kontrola hrane i hrane za životinje.
- Uspostava Nacionalne baze podataka o prehrambenim navikama i sastavu hrane.

- Uspostava Baze znanja sa poslovnim procesima, standardnim operativnim procedurama, radnim uputama, vodičima i korisničkim priručnicima.
- Iniciranje uspostave poslovnih procesa i softverskog rješenja za identifikaciju i prioritizaciju rizika.
- Iniciranje uspostave međuinstitucionalnog tijela za identifikaciju i prioritizaciju rizika (Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo zdravstva, Državni inspektorat).
- Uspostava Baze podataka znanstvenika.
- Osnivanje Laboratorija za sigurnost hrane.
- Izrada internog Pravilnika o izboru članova radnih skupina za izradu znanstvenih mišljenja i pružanje znanstvene i tehničke pomoći.
- Istraživanje - Određivanje T-2 i HT-2 toksina u žitaricama uzgojenim u RH;
- Istraživanje - Citrinin i aristolohična kiselina kao kontaminanti žitarica i potencijalni uzročnici endemske nefropatije;
- Projekt: „Definiranje molekularno-genetske metode za brzu i sigurnu autentifikaciju proizvoda od crne slavonske svinje“.

Suradnja s europskim institucijama:

- Sudjelovanje u radu tijela EFSA-e:
 - Advisory Forum
 - Focal Point Network
 - "ALPHA Unit – AHAW Panel, Scientific Network for Risk Assessment in Animal Health and Welfare"
 - BIOCONTAM Unit, Scientific Network for Microbiological Risk Assessment (MRA)
 - CEN Network, Scientific Network on Communications
 - DATA Unit, Scientific Network on Zoonoses Data Collection
 - DATA Unit, Scientific Network on Chemical Occurrence Data
 - DATA Unit, Scientific Network on Food Consumption Data
 - "GMO Unit, Scientific Network for Risk Assessment of GMOs ((Food and Feed)"
 - SCER Unit, Scientific Network on Emerging Risk Exchange (EREN)
 - SCER Unit, Scientific Network on Risk Assessment of Nanotechnologies in Food Feed (NANO)
- Sudjelovanje u radu WHO INFOSAN mreže
- Suradnja s Federal Institute for Risk Assessment (BfR)
- Suranja s Austrijskom agencijom za zdravlje i sigurnost hrane (AGES)

Suradnja s nacionalnim institucijama:

- Institucije iz područja sigurnosti hrane u RH
- Institucije s kojima je potписан sporazum o suradnji
- Institucije s Liste nacionalne mreže institucija iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje temeljem Pravilnika o pravilima uspostave nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (NN 43/10)
- Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek
- Agronomski fakultet, Zagreb
- Veterinarski fakultet, Zagreb
- Prehrambeno tehnološki fakultet Osijek
- Prehrambeno biotehnoški fakultet, Zagreb

- Medicinski fakultet, Osijek
 - Medicinski fakultet, Zagreb
 - Medicinski fakultet, Split
 - Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb
 - Hrvatski veterinarski institut, Zagreb,
 - Institut „Ruđer Bošković“, Zagreb
 - Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb
 - Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“
- i ostale nacionalne institucije koje djeluju u području sigurnosti hrane.

6.4.6 **POSEBNI CILJ 4.6** Aktivnosti vezane za stočarstvo

AKTIVNOSTI

U Centru za stočarstvo provode se aktivnosti iz područja označavanja, registracije, uzgoja i testiranja domaćih životinja; a sukladno Zakonu o uzgoju domaćih životinja (Narodne novine, br. 115/18), Zakonu o poljoprivredi (Narodne novine 118/18), Zakonu o veterinarstvu (Narodne novine, br. 82/13), Nacionalnom programu očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj, Zakonu o zaštiti životinja (Narodne novine 102/17) i dr. Temeljem Sporazuma o poslovnoj suradnji s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju Sektor za podršku poslovnih procesa provodi pružanje tehničke pomoći pri popunjavanju i pripremi Jedinstvenog zahtjeva za ostvarivanje potpora u poljoprivredi, te provodi klasične kontrole na terenu prihvatljivosti izravnih potpora i IAKS mjera ruralnog razvoja te kontrola višestruke sukladnosti. Centar za stočarstvo pruža kontinuiranu stručnu i tehničku podršku radu uzgojnih udruženja, s naglaskom na razvoj središnjih uzgajivačkih saveza. Važnu aktivnost predstavlja promocija uzgoja domaćih životinja i stočarske proizvodnje općenito, pri čemu se posebno ističu stočarske izložbe i smotre, te izložbe poljoprivrednih proizvoda.

SEKTOR ZA UZGOJ I TESTIRANJE DOMAĆIH ŽIVOTINJA

- Pripremiti registraciju HAPIH-a kao javnog tijela u poslovima uzgoja i testiranja domaćih životinja životinja (treća strana).
- Pripremiti registraciju HAPIH-a kao javnog tijela u provedbi uzgojnih programa u pasmina u kojih uzgojna udruženje nisu utemeljena (uzgojno udruženje).
- Nadzirati provedbu kontrole proizvodnosti u mlječnim, kombiniranim i mesnim stadima goveda sukladno preporukama ICAR-a.
- Nadzirati provedbu kontrole mlječnosti i plodnosti u ovaca i koza sukladno preporukama ICAR-a.
- Nadzirati provedbu kontrole proizvodnosti svinja iz hrvatskog uzgojnog programa.
- U suradnji sa uzgojnim udruženjima definirati koordinacijske protokole vezane uz provedbu uzgojnih programa po pasminama.
- Sudjelovati u izradi novog Nacionalnog programa očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj.
- Sudjelovati u pripremi podataka za genetsko vrednovanje goveda, svinja, ovaca i koza.
- Sudjelovati u primjeni novog modela izračuna dnevnih vrijednosti (količina mlijeka i sadržaj mlječne masti) u kontroli mlječnosti mlječnih i kombiniranih pasmina krava u uvjetima konvencionalne mužnje (ICAR - Liu i sur).

- U testnom stadu krava organizirati prikupljanje uzoraka mlijeka svih mužnji u kontrolnom danu u određenom intervalu, kako bi se izradio novi model izračuna dnevnih vrijednosti (količina mlijeka i sadržaj mlijecne masti) u kontroli mlijecnosti mlijecnih i kombiniranih pasmina u uvjetima robotske mužnje (ICAR - Galesloot i Peeters).
- Organizirati edukacije i radionice za djelatnike Centra za stočarstvo i uzgajivače.
- Organizirati godišnja savjetovanja za uzgajivače goveda, svinja, konja, ovaca i koza.
- Razvojem računalnih aplikacija (web aplikacija za posjednike) i alata potaknuti razvoj govedarske proizvodnje (primjena rezultata kontrole proizvodnosti, kontrola srodstva, upravljanje reproduktivnim statusom itd).
- Pripremiti dokumentaciju za izradu mobilne aplikacije za posjednike goveda.
- Sudjelovati u pripremi dokumentacije za razvoj novih funkcionalnosti u sklopu postojećih aplikacija za Govedarstvo, Svinjogojstvo i Ovčarstvo.
- Nastaviti razvoj aplikacija na ručnim računalima, mobitelima (kontrola mlijecnosti, ocjena vanjštine, registracija teladi) i velikim farmama (aplikacija za prijenos podataka).
- Sudjelovati u razvoju Registra reproduksijskog materijala goveda.
- Sudjelovati u pripremi podataka za procjenu uzgojne vrijednosti svinja BLUP metodom.
- Sudjelovati u pripremi web aplikacije za uzgajivače svinja.
- Sudjelovati u praćenju trendova u uzgojnim populacijama domaćih životinja, provedbi uzgojni mjera, te postupcima očuvanja i održivog korištenja genetskih resursa.
- Sudjelovati u pripremi web stranice HAPIH-a.
- Surađivati s jedinicama lokalne i regionalne samouprave na projektima od zajedničkog interesa.
- Surađivati sa znanstvenim institucijama na projektima od zajedničkog interesa.
- Surađivati sa stočarskim poljoprivrednim gospodarstvima u provedbi postojećih aktivnosti, te poticati razvoj suradnje na novim aktivnostima.

Tablica 64. Brojno stanje uzgojnih populacija domaćih životinja

Godina	Krave	Ovce	Koze	Konji	Svinje
2014.	178.827	40.893	6.480	21.444	99.000
2015.	174.805	39.883	6.277	21.868	96.000
2016.	167.628	39.122	6.519	22.775	100.000
2017.	160.560	40.794	6.837	23.209	102.000
2018.	155.960	41.387	7.395	23.209	99.000

Odjel za uzgoj domaćih životinja, koordinaciju i provedbu uzgojnih programa

- U suradnji sa uzgojnim udruženjima kao treća strana koordinirati provedbu uzgojnih programa prema pasminama.
- Organizirati provedbu uzgojnih programa u onih pasmina u kojih nisu utemeljena uzgojna udruženja.
- Organizirati provjeru porijekla rasplodnih bikova za umjetno osjemenjivanje putem DNA testa (paternity testing), te uvesti istu provjeru za bikove u prirodnom pripustu.
- Rutinskom provjerom srodstva omogućiti sparivanje nesrodnih jedinki.
- Temeljem genetskih karakteristika izvršiti odabir ili preporuku bikova za umjetno osjemenjivanje i prirodni pripust.
- Unaprijediti sustav odabira najboljih roditelja buduće generacije.

- U suradnji sa uzgojnim udruženjima i centrima za umjetno osjemenjivanje odabirati simentalske bikove iz genomske selekcije za umjetno osjemenjivanje.
- Izrada plana umjetnog osjemenjivanja goveda za tekuću godinu.
- Unaprijediti sustav odabira teladi za genomsku selekciju u simentalskoj i holstein pasmini, s ciljem povećanja broja grla.
- Sudjelovati u izradi prijedloga novih uzgojnih programa za određene pasmine goveda (buša, smeđa i mesne pasmine).
- Sudjelovati u radu stručnih tijela uzgojnih udruženja, te pripremati stručne članke za glasila uzgojnih udruženja.
- Sudjelovati u pripremi podataka za izdavanje uzgojne dokumentacije (zootehnički certifikat) za potrebe uzgojnih organizacija.
- Izdavati zootehnički certifikat za vrste i pasmine domaćih životinja gdje je HAPIH uzgojno udruženje.
- Poticati unapređenje govedarske proizvodnje korištenjem plana osjemenjivanja izrađenog putem računalnog modela, vršiti promociju usluge i pripremati podatke za izračun.
- Unaprijediti proceduru za prihvatanje podataka kontrole mlijecnosti iz robotskih sustava za mužnju (Lely i Westfalia).
- Sudjelovati u aktivnostima u svezi zaštite izvornih i ugroženih pasmina goveda.
- Pripremiti dokumentaciju za prijavu na natječaj u sklopu Podmjere 10.2. Programa ruralnog razvoja - Potpora za očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi.
- U sklopu Podmjere 10.2. organizirati odabir bikova ugroženih pasmina iz manje zastupljenih linija, izuzimanje i pohranu njihova sjemena.
- U sklopu Podmjere 10.2. organizirati uzimanje tkiva goveda i konja za genotipizaciju zbog kontrole roditeljskog porijekla.
- Planskim vođenjem uzgoja omogućiti održavanje genetske strukture izvornih pasmina goveda.
- Sudjelovati u izradi procedura i plana prikupljanja uzoraka biološkog materijala za banku gena.
- Organizirati prikupljanja uzoraka biološkog materijala za pohranu u banku gena.
- Sudjelovati u monitoringu ugroženih pasmina, te u analizi njihove genetske strukture.
- Raditi kontinuiranu reviziju matičnih stada izvornih pasmina svinja (crna slavonska, turopoljska i banijska šara), kako bi se očuvala genetska struktura izvornih pasmina.
- Sudjelovati u projektu sistematizacije rodovničkih podataka izvornih pasmina svinja.
- Sudjelovati u reviziji uzgojnih programa izvornih pasmina svinja.
- Sudjelovati u aktivnostima u svezi priznavanje nove izvorne pasmine svinja (mangulica).
- Sudjelovati u pripremi ažuriranih uputa za provedbu uzgojnih programa u svinja.
- Sudjelovati u provedbi uzgojnih programa kopitara i njihovoj reviziji.
- Sudjelovati u reviziji brojnog stanja kopitara.
- Sudjelovati u prikupljanju i korekciji rodovničkih, proizvodnih i vlasničkih podataka kopitara.
- Provoditi testiranje roditeljstva na molekularnoj razini (DNK test) pasmina lipicanac, engleski i arapski punokrvnjak (konji).
- Provoditi identifikaciju uvezenih kopitara.

- Obavljati ažuriranje podataka u Središnjem registru kopitara (SRK).
- U SRK-u vršiti upis novih grla (registracija ždrebadi i puladi), kao i registraciju izlučenih grla.
- Prema zahtjevu uzgajivača obavljati prijenos vlasništva kopitara i izdavati potvrdu o vlasništvu.
- Sudjelovati u izdavanju identifikacijskog dokumenta tj. putovnice za kopitare.
- Sudjelovati u edukaciji preglednika kopitara.
- Sudjelovati u analizi i korekciji proizvodnih podataka goveda, svinja, ovaca i koza.
- Organiziranjem stočarskih izložbi i smotri izvršiti promociju uzgoja domaćih životinja.
- Objavljivati znanstvene i stručne radove.
- Sudjelovati u nacionalnim i međunarodnim razvojnim projektima.

Odjel za testiranje rasta i razvoja domaćih životinja

- Organizirati kontrolu proizvodnosti u mlijecnim i kombiniranim stadima goveda sukladno preporukama ICAR-a, koja uključuje kontrolu mlijecnosti, fitnesa i vanjštine.
- Organizirati provedbu kontrole proizvodnosti u mesnim stadima goveda sukladno preporukama ICAR-a, koja uključuje kontrolu tovnosti (vaganja teladi i junadi), fitnesa i vanjštine.
- Pripremiti godišnji plan rada ocjenjivača krava (mlijecne, kombinirane i izvorne pasmine).
- Razvojem kontrolnih postupaka i alata sukladno preporukama ICAR-a optimizirati sustav mjerjenja, prikupljanja, obrade i analize podataka u stadima mlijecnih i kombiniranih pasmina goveda.
- Provjerom kvalitete podataka u sklopu sustava nadkontrole doprinijeti da se svi postupci u kontroli proizvodnosti mlijecnih i kombiniranih pasmina goveda provode sukladno ICAR-ovim smjernicama.
- Sudjelovati u primjeni ocjene vanjštine u smeđoj pasmini i izvornoj pasmini Buša.
- Provoditi performance test bikova s ciljem odabira najboljih grla za rasplod.
- Uvesti ocjenu tjelesne kondicije krava s ciljem održavanja optimalnog hranidbenog, zdravstvenog i reproduktivnog statusa.
- Poticati provedbu laboratorijskog testa ranog utvrđivanje brednosti krava s ciljem upravljanja reprodukcijom krava, te vršiti provjeru prikupljenih podataka.
- Organizirati kontrolu mlijecnosti i plodnosti u ovaca i koza sukladno preporukama ICAR-a.
- Označavanje i registracija goveda, ovaca, koza, svinja i peradi.
- Provoditi označavanje i registraciju kopitara (konja i magaraca).
- Provoditi ispitivanje radne sposobnosti konja.
- Organizirati provedbu kontrole proizvodnosti svinja iz hrvatskog uzgojnog programa, što uključuje kontrolu plodnosti krmača.
- Obaviti ocjenu uzgojne vrijednosti svinja FIELD testom.
- Nastaviti odabir mladih rasplodnih nerastova izvornih pasmina svinja.
- Uvesti sustav ocjene vanjštine nazimica izvornih pasmina svinja.
- Sudjelovati u utvrđivanju statusa maligne hipetermije (MHS) u izvornih pasmina svinja.
- Organizirati ocjenu vanjštine muške janjadi i jaradi u sklopu performance testa.
- Sudjelovati u provedbi kontrole proizvodnosti kokoši hrvatice i zagorskog purana.
- Sudjelovati u pripremi farmskog sustava kvalitete za meso peradi.

- Sudjelovati u pripremi farmskog sustava kvalitete za jaja.
- Sudjelovati u edukaciji ocjenjivača vanjštine goveda na međunarodnoj razini.
- Na razini HAPIH-a organizirati edukaciju ocjenjivača vanjštine goveda, svinja, ovaca i koza.
- Tumačenjem rezultata kontrole proizvodnosti od strane uzgojnih savjetnika potaknuti njihovu primjenu na farmama.
- Organizirati i nadzirati provedbu farmskog sustava kvalitete za meso junetine, janjetine i jaretine.
- Sudjelovati u provedbi farmskog sustava kvalitete za svinjetinu.
- Sudjelovati u pripremi farmskog sustava kvalitete za kravljie, ovčje i kozje mlijeko.
- Sudjelovati u primjeni sustava dobrobiti životinja.
- Sudjelovanje u provedbi sustava pomoći poljoprivrednim gospodarstvima pri popunjavanju zahtjeva za izravne potpore i pojedine mjere ruralnog razvoja,
- Provedba informiranja poljoprivrednih gospodarstva o višestrukoj sukladnosti,
- Provedbi sustava kontrole na terenu prihvatljivosti zahtjeva za potpore u poljoprivredi i pojedine mjere ruralnog razvoja.

Tablica 65. Brojno stanje goveda i pojedinih kategorija u kontroli proizvodnosti

Godina	Goveda		Krave				Junad		
			Ukupno		Kontrola proizvodnosti				
	Grla	Stada	Grla	Stada	Grla	Stada	Grla	Grla	Tovnost
2014.	462.568	35.631	178.827	29.277	100.871	5.767	7.021	143.460	24.926
2015.	472.299	34.347	174.805	27.745	98.567	5.480	8.524	137.835	22.588
2016.	462.361	33.079	167.628	26.297	93.080	4.950	9.953	137.442	24.926
2017.	466.215	31.576	160.560	24.434	87.825	4.636	9.266	127.812	21.467
2018.	465.111	30.527	155.960	22.975	84.382	4.434	10.552	123.730	18.546

Tablica 66. Aktivnosti u provedbi Centra za stočarstvo i Sektora za podršku poslovnih procesa

Aktivnost	2017.	2018.	2019. (plan)
Kontrola mliječnosti - krave	771877	739088	740000
Kontrola mliječnosti - ovce	17972	18729	19000
Kontrola mliječnosti - koze	19512	18364	18000
Ocjena vanjštine krava	9266	10553	10000
Ocjena vanjštine mladih bikova	168	194	180
Pregled uzgojne valjanosti stranih junica	1.355	1.126	2.500
Ocenjivanje ovnova i jarčeva	580	605	620
Ocenjivanje nerastića crne slavonske svinje	152	190	200
Označavanje i registracija goveda	44.795	42.763	40500
Označavanje i registracija ovaca i koza	79647	60661	60000
Označavanje i registracija peradi	7153	6651	7000
Označavanje i registracija kopitara	2596	3149	3200
Banka gena (uzorci)	2006	2680	2700
FSK (farme)	4647	2908	4000

Odjel za razvoj i koordinaciju rada uzgojnih udruženja

- Pružati kontinuiranu stručnu i tehničku podršku u radu uzgojnih udruženja, što uključuje izradu i provedbu programa suradnje HAPIH-a sa uzgojnim udruženjima temeljem kojih se organizira daljnji razvoj uzgojnih udruženja, s posebnim naglaskom na razvoj središnjih uzgajivačkih saveza.
- Pomagati i izrađivati godišnje programe rada za svaki od četiri središnja Saveza uzgajivača (H.U.SIM., SUHUH, HSUOIK i SUS).
- Surađivati sa Sektorom za uzgoj i testiranje domaćih životinja u provedbi uzgojnih aktivnosti i poslova koji se odnose na testiranje, genomsku selekciju, procjenu uzgojnih vrijednosti i odabir životinja koje doprinose dalnjem genetskom napretku populacije te unapređenju i razvoju stočarske proizvodnje (npr. sudjelovati u ocjeni vanjštine i projektu genomske selekcije).
- Pružati tehničku potporu uzgojnim udruženjima (središnji uzgajivački savezi i uzgojne udruge) u pripremi dokumentacija za prijavu na natječaj Ministarstva poljoprivrede u svezi sufinanciranja rada uzgojnih udruženja.
- Pomagati u osmišljavanju i iznalaženju novih načina sufinanciranja uzgojnih udruženja u skladu sa pravnim propisima Republike Hrvatske i Europske Unije.
- Sudjelovati u izradi programa razvoja stočarske proizvodnje te pripadajućih studija.
- Poticati uvođenje organiziranog prometa svih vrsta i kategorija stoke, aukcije i druge tržišne radnje koje bi osigurale trajan prihod uzgojnim udruženjima.
- Pratiti natječaje domaćih i međunarodnih institucija (EU) koji su vezani za uzgojna udruženja i same uzgajivače.
- Sudjelovati u izradi, realizaciji, dopuni i provedbi mjera „Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.“, kao i u drugim mjerama Ruralnog razvoja koje slijede, u pripremi su ili u provedbi, kao što su: dobrobit životinja, savjetodavne usluge, ulaganje u materijalnu imovinu, preradu, razvoj poljoprivrednih gospodarstava, mladi poljoprivrednici, upravljanje rizicima, osiguranje usjeva, životinja i biljaka, proizvođačke organizacije i druge mjere koje se financiraju iz EU fonda za ruralni razvoj (EAFRD).
- Promovirati i predstavljati uzgojna udruženja u međunarodnim uzgajivačkim organizacijama, što uključuje sudjelovanje u radu upravnog odbora Svjetskog i Europskog simentalskog saveza.
- Pastaviti provedbu ugovora o suradnji sa savezima uzgajivača goveda Njemačke i Austrije.
- Sudjelovati u pripremi i radu godišnjih skupština i drugih tijela uzgojnih udruženja.
- Sudjelovati na stručnim seminarima i konferencijama u Hrvatskoj i inozemstvu, zbog upoznavanja sa zakonskom regulativom RH i EU iz područja poljoprivrede i prehrambene industrije.
- Organizirati stručne posjete naših uzgajivača stranim uzgajivačima i organizacijama, kako bi se upoznavali sa funkcioniranjem, radom i organizacijom uzgojnih udruženja u drugim zemljama.
- Izdavati uzgojnu dokumentaciju za potrebe uzgojnih udruženja u govedarstvu, te administrirati u poslovima naplate njihovih usluga.
- Uređivati stručna glasila središnjih uzgajivnih udruženja i tako popularizirati njihov rad.
- Sudjelovanje u pripremi edukacija uzgajivača i organizaciji savjetovanja.
- Sudjelovanje i pripremi stočarskih izložbi i smotri, te izložbi poljoprivrednih proizvoda.
- Poticati udruživanje uzgajivača i osnivanje proizvođačkih organizacija.

- Sudjelovati u pružanju savjetodavnih usluga članovima uzgojnih udruženja, što uključuje savjete o menadžmentu, genetici, hranidbi, reprodukciji, držanju, potporama, fondovima i ostalom.
- Poticati korištenje dodatnih stručnih usluga na farmama članova uzgojnih udruženja (kontrola stočne hrane, laboratorijsko utvrđivanja bređosti te izrada plana osjemenjivanja).
- Pružanje potpore članovima uzgojnih udruženja u njihovom sudjelovanju radu Hrvatske poljoprivredne komore (HPK) i drugih stručnih institucija i organizacija, kao radu u stručnim skupinama Ministarstva poljoprivrede.
- Sudjelovati u promociji i označavanju poljoprivrednih proizvoda s hrvatskih farmi.
- Zbog očuvanja izvornih pasmina goveda, svinja, ovaca i koza sudjelovati u marketinškoj pripremi njihovih proizvoda.

Suradnja s drugim institucijama

- Suradnja s Ministarstvom poljoprivrede na poslovima vezanim uz označavanje i registraciju domaćih životinja, provedbu mjera agrarne politike te promociju poljoprivrednih proizvoda (dobrovoljni sustavi označavanje oznakama kvalitete, farmski sustavi kvalitete itd).
- Suradnja sa uzgojnim udruženjima na poslovima testiranje rasta i razvoja domaćih životinja te genetskog vredovanja, kao i pružanje potpore u provedbi uzgojnih programa.
- Suradnja sa županijama, gradovima i općinama u promociji stočarske proizvodnje, te provedbi programa državne potpore.
- Suradnja sa znanstvenim institucijama na projektima usmjerenim na razvoj stočarske proizvodnje te primjenu novih alata, metoda i tehnologija.
- Suradnja sa uzgajivačima i poljoprivrednim gospodarstvima u konkretnoj primjeni rezultata kontrole proizvodnosti.
- Suradnja s međunarodnim organizacijama (ICAR, INTERBULL) i krovnim pasminskim udruženjima u primjeni međunarodno prihvatljivih standarda, medota i pravila.

Izložbe i manifestacije

- Državna izložba stoke (Gudovac), prvi vikend u rujnu, Ministarstvo poljoprivrede pokrovitelj (svake godine iz Državnog proračuna MP plaća Bjelovarskom sajmu troškove Državne stočarske izložbe), a HAPIH uz uzgojna udruženja glavni je organizator - materijalni troškovi, putni troškovi, dnevnice, hotelski smještaj, naknada za članove komisija i suce.
- Državna izložba peradi (Varaždin) - materijalni troškovi, putni troškovi, dnevnice, naknada za članove komisije i suce.
- Ostale stočarske izložbe i smotre - materijalni troškovi, putni troškovi, dnevnice, hotelski smještaj (prema potrebi).
- Ocjena pastuha i kobila u konjogoštvu (lipicanci) i ostale pasmine za koje pomažemo u provedbi uzgojnih programa - putni troškovi, dnevnice, naknada za članove komisije i suce.
- Redovita godišnja Savjetovanja uzgajivača goveda, svinja, konja, ovaca i koza - putni troškovi, dnevnice, hotelski smještaj, naknade za predavače, materijalni troškovi,

tiskanje materijala i zbornika, ugovor o organizaciji (*već su održena savjetovanja za govedare i konjogoce, svinjogojci su 28.-29. svibnja 2019., a ovčari u listopadu*).

- Godišnje skupštine (osnivačke, redovne, izborne) uzgajivačkih udruženja, suradnja i poslovi na provedbi uzgojnih programa (putni troškovi, dnevnice).
- Međunarodne aktivnosti (stručna izobrazba, edukacije, seminari, konferencije, kongresi, radionice, razmjena i usuglašavanje metoda i postupaka u provedbi uzgojnih programa, suradnja s inozemnim institucijama i savezima uzgajivača stoke) - putni troškovi, dnevnice, hotelski smještaj (prema potrebi).
- Stručno edukativne radionice za naše djelatnike i uzgajivače s kojima surađujemo u provedbi uzgojnih programa i vođenju poljoprivrednih gospodarstava (međunarodne i domaće) - putni troškovi, dnevnice, hotelski smještaj (prema potrebi).
- Medni doručak – (za sada su održana tri u Osijeku, Gudovcu i Virovitici, a potvrđeno je održavanje u Novoj Gradišći, Splitu i Zagrebu) putni troškovi, dnevnice, hotelski smještaj (prema potrebi), materijalni troškovi.
- Organizacija izrade materijala potrebnih za održavanje stočarskih izložbi i smotri (medalje, rozete, pehari, zvona, diplome, zahvalnice...).

Tablica 67. Datum održavanja stočarskih izložbi i smotri za 2019. godinu

Kalendar stočarskih izložbi za 2019. godinu		
Datum održavanja	Izložba	Mjesto održavanja
03.- 05.05.2019.	23. Dani travnjaka KKŽ / Bambino cup (05.05.)	Koprivnica
10.-11.05. 2019.	11. Sajam poljoprivrede, obrtništva i gospodarstva Đakovo Expo/ Bambino kup (10.05.)	Đakovo
11.05.2019.	XIX. izložba stoke i XXI. Izložba konja Krapinsko-zagorske županije „ Zlatar 2019.“, Bambino kup	Zlatar
12.05.2019.	Državna izložba lipicanaca i međužupanijska izložba hrvatskog hladnokrvnjaka i hrvatskog posavca Slavonski Brod 2019.	Slavonski Brod
18.05.2019.	Županijska izložba stoke i bambino kup	Popovača
25.05.2019.	18. Izložba rapske ovce	Rab
01.06.2019.	V. Izložba konja i 4. Bambino kup LSŽ	Krivi Put-Senj

08.06.2019.	17. županijska izložba simentalskog goveda	Dubrava
15.06.2019.	XI. kup mladih uzgajivača- Bambino kup	Gola
15.06.2019.	15. Smotra konja pasmine HH i ostalih pasmina konjogojske Udruge Vrbovec	Vrbovec
05.07.2019.	19. Izložba paške ovce i paškog sira	Novalja
13.07.2019.	Državna izložba konja	Sunja
28.07.2019.	Izložba rasplodne stoke Istarskog goveda Mandalenjina 2019.	Višnjan
28.07.2019.	Izložba ovaca Gažul - otok Brač 2019.	Otok Brač
06.- 08.09.2019.	27. Jesenski međunarodni bjelovarski sajam i 27. Državna stočarska izložba	Gudovac
22.09.2019.	Smotra Istarske ovce (u sklopu festivala sira u Svetvinčenatu)	Svetvinčenat
25.09.2019.	Bambino kup- Svjetski dan mlijeka	Zagreb (Bundek)
Listopad 2019.	XIII. Županijska stočarska izložba	Sinj
Listopad 2019.	6. Državna izložba izvornih pasmina peradi	Varaždin

6.4.7 **POSEBNI CILJ 4.7** Aktivnosti vezane za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda

AKTIVNOSTI

U Centru za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda provode se aktivnosti iz područja kontrole kvalitete mlijeka, meda i stočne hrane. Navedene aktivnosti provode se unutar Središnjeg laboratorija za kontrolu kvalitete mlijeka i Službe za kontrolu kvalitete meda i stočne hrane. Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka (SLKM) je hrvatski nacionalni laboratorij za

kontrolu kvalitete mlijeka. SLKM je započeo s radom 2002. godine s ciljem osiguranja jedinstvenog i neovisnog utvrđivanja kvalitete mlijeka za sve proizvođače i otkupljivače mlijeka u Republici Hrvatskoj. Osim uzoraka mlijeka koji se analiziraju radi pune provedbe Pravilnika o utvrđivanju sastava sirovog mlijeka (NN 27/17) i Pravilnika o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji (NN 84/16), u SLKM-u se ispituju i uzorci mlijeka uzeti u sklopu kontrole mliječnosti pojedinih grla, koja se obavlja kao sastavni dio provedbe uzgojnih programa. Postupak uzimanja uzoraka mlijeka prilikom kontrole mliječnosti kao i laboratorijska ispitivanja uzoraka propisuje International Committee for Animal Recording (ICAR). SLKM je 2004. godine akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025, nakon čega je više puta uspješno proveden godišnji nadzor od strane Hrvatske akreditacijske agencije. Do danas je akreditirano 11 analitičkih metoda.

Služba za kontrolu kvalitete meda i stočne hrane obavlja poslove sukladno odredbama Pravilnika o medu (NN 53/15 i 47/17), Pravilnika o kakvoći uniflornog meda (NN 122/2009 i 141/13), Pravilnika o sigurnosti hrane za životinje (NN 102/16) te Pravilnika o najvećim dopuštenim količinama određenih kontaminanata u hrani (146/12). U sklopu Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Ministarstva poljoprivrede, Služba provodi kontrolu stočne hrane na mikotoksine. U području kontrole kvalitete meda Služba, u suradnji s Hrvatskim pčelarskim savezom i Ministarstvom poljoprivrede, sudjeluje u provedbi projekata Med hrvatskih pčelinjaka i Nacionalna staklenka za med. Služba surađuje i s pčelarskim udrugama za potrebe ocjenjivanja meda i s pčelarima u području pružanja usluge ispitivanja kvalitete meda u svrhu osiguranja potvrde o vrijednosti njihova proizvoda, a potrošačima potvrđuje kvalitetu i sigurnost u proizvod. Služba surađuje s znanstveno-istraživačkim ustanovama te obavlja i poslove primjene novih tehnologija u području kontrole kvalitete meda i stočne hrane. Služba provodi i test utvrđivanja stenosti krava iz uzoraka mlijeka, koji su prikupljeni tijekom službene kontrole mliječnosti, s ciljem utvrđivanja nesteonih krava i uspostave programa upravljanja reprodukcijom na farmi. Služba je akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025 i ovlašten pri Ministarstvu poljoprivrede za provođenje službenih kontrola meda, stočne hrane i mlijeka (aflatoksin M1).

Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka

- Provođenje laboratorijskih ispitivanja komercijalnih i selekcijskih uzoraka kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka.
- Organizacija rada laboratorijske analitike, nadzor nad analitičkom opremom i rezultatima laboratorijskih ispitivanja s ciljem kvalitetnije i učinkovitije provedbe laboratorijskih ispitivanja.
- Redovito održavanje i servisiranje analitičkih i drugih uređaja od strane laboratorijskog osoblja i ovlaštenih servisera.
- Nastavak provedbe ispitivanja sposobnosti mjerjenja s laboratorijima: Huefner Njemačka, MUVA Kempten Njemačka, QSE Njemačka, ICAR, QLIP B.V i Referentni laboratorij za mlijeko i mliječne proizvode, Agronomski fakultet Zagreb.
- Nastavak redovna komunikacije s Referentnim laboratorijem za mlijeko i mliječne proizvode, Agronomski fakultet Zagreb vezano za umjeravanja i ispitivanje sposobnosti mjerjenja.
- Provođenje internih edukacija zaposlenika s ciljem kvalitetnije i učinkovitije provedbe radnih zadataka.
- Izrada godišnjih planova nabave, održavanja i dr.

- Razvoj novih parametara i metoda laboratorijskih ispitivanja s ciljem unapređenja usluge krajnjem korisniku (parametri: masne kiseline, kazein, ketonska tijela).

Tablica 68. Plan provođenja laboratorijskih ispitivanja kvalitete mlijeka za 2019. godinu

Tip	Vrsta	Analize	Godina		
			2017.	2018.	2019.
Komercijalni uzorci	Krave	Kemija	185.904	164.664	145.000
		Somatske st.	105.008	97.107	80.000
		Mikrobiologija	167.245	152.137	145.000
		Inhibitori	66.492	60.200	62.400
	Ovce	Kemija	3.316	3.129	3.120
		Somatske st.	1.850	1.741	1.740
		Mikrobiologija	3.341	3.103	3.120
		Inhibitori	1.389	1.438	1.740
	Koze	Kemija	2.551	2.527	2.500
		Somatske st.	1.371	1.357	1.356
		Mikrobiologija	2.571	2.552	2.500
		Inhibitori	1.208	1.193	1.200
Selekcijski uzorci	Službeni uzorci	Somatske st.	1.679	1.623	2.000
		Mikrobiologija	1.767	1.751	2.000
	Krave	Kemija	771.877	739.099	740.000
		Somatske st.	770.817	735.119	740.000
	Ovce	Kemija	17.972	18.729	18.800
		Somatske st.	17.958	18.716	18.800
	Koze	Kemija	19.512	18.364	18.400
		Somatske st.	19.456	18.331	18.400
Ukupno			2.163.284	2.042,880	2.008.076

- Nastavak aktivnosti komunikacije s kupcima što obuhvaća aktivnosti vezane za davanje telefonskih i pisanih odgovora na upite kupaca, pisana izvješća laboratorijskih ispitivanja, prijem stranaka i preuzimanje uzorka, promjene korisničkih podataka u bazi SLKM, te edukacije vezane za postupanje s mlijekom i uzorcima (telefonski, osobno, organizirano na zahtjev otkupljivača mlijeka).

Tablica 69. Plan aktivnosti komunikacije s kupcima za 2019. godinu

	2017.	2018.	2019
Telefon	10.525	10.286	11.000
Dopis	7.392	6.901	7.000
Stranke	1.544	1.923	2.000
Promjena podataka	557	357	300
Edukacije	4.812	4.242	4.000

- Izrada mjesecnih planova za uzimanje uzorka mlijeka i slanje prema otkupljivačima mlijeka, područnim uredima i farmama.
- Slanje podataka otkupljivačima i proizvođačima mlijeka nakon svake obavljene ispitivanja uzorka.
- Izračun prosječne kvalitete mlijeka te slanje izvještaja otkupljivačima i proizvođačima mlijeka.
- Slanje podataka ovlaštenim veterinarskim subjektima o nesukladnim rezultatima nakon svakog obavljenog ispitivanja uzorka, te slanje podataka o mjesecnim prosjecima.
- Nastavak suradnje s proizvođačkim organizacijama u vidu dostave podataka o proizvedenim količinama i kvaliteti mlijeka za njihove članove temeljem sklopljenog ugovora.
- Nastavak redovna komunikacija s otkupljivačima i proizvođačima mlijeka.
- Nastavak redovna komunikacija i suradnje s područnim uredima Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu.
- Nastavak uske suradnje s Centrom za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu.
- Nastavak suradnje s Državnim zavodom za statistiku vezano za dostavu podataka o bilanci u preradi mlijeka za sve mljekare u RH te osiguranje podataka za potrebe Eurostata.
- Nastavak suradnje s Centrom za sigurnost hrane u smislu dostavljanja podataka o broju ispitanih službenih uzoraka mlijeka.
- Sudjelovanje na savjetovanjima, simpozijima i edukacijama.
- Objavljivanje znanstvenih i stručnih radova.
- Sudjelovanje u nacionalnim i međunarodnim projektima.

Tablica 70. Plan pripreme ambalaže za uzimanje uzoraka mlijeka i transport uzoraka mlijeka

		2017.	2018.	2019.
Priprema i pranje ambalaže za uzimanje uzoraka mlijeka	Broj opranih bočica	1.623.676	1.590.607	1.600.000
	Broj pripremljenih i poslanih kašeta	65.007	59.098	60.000
Ispis bar kodova	Proizvođači mlijeka	305.616	273.824	300.000
	Područni uredi i farme	869.180	882.100	900.000
	Sabirna mjesta	199.707	108.329	100.000
Transport uzoraka mlijeka	Broj linija	336	708	750
	Predeni kilometara	213.159	272.779	300.000

- Izrada planova rada za pripremu ambalaže za uzimanje uzoraka mlijeka i planova rada za transport uzoraka mlijeka.
- Izrada i obrada putnih naloga za vozače.
- Izrada plana korištenja službenih vozila za transport ambalaže i uzoraka mlijeka za naredni tjedan.
- Slanje bar kodova za označavanje komercijalnih uzoraka mlijeka prema kupcima.
- Kontrola evidencije provođenja hlađenja uzoraka mlijeka na liniji dopreme, te kontrola i pregled vraćene, neiskorištene ambalaže za uzorke mlijeka.
- Obračun troškova za službena vozila, organizacija redovnog i izvanrednog održavanja službenih vozila.

Služba za kontrolu kvalitete meda i stočne hrane

- Nastavak provođenja fizikalno-kemijskih ispitivanja svih proizvoda u području meda, stočne hrane i mlijeka obuhvaćenim odgovarajućim instrumentalnim tehnikama.
- Nastavak provođenja ispitivanja uzoraka stočne hrane i meda za potrebe određivanja ukupnog škroba, kiselih i neutralnih detergent vlakana u stočnoj hrani te pH i prolina u medu temeljem ovlaštenja Ministarstva poljoprivrede.
- Nastavak provođenja ispitivanja mikotoksina u stočnoj hrani (aflatokksina B1, zearalenona, deoksinivalenola) i mikotoksina u mlijeku (M1).
- Provođenje testa utvrđivanja steonosti krava iz uzoraka mlijeka koji su prikupljeni tijekom službene kontrole mlijecnosti s ciljem utvrđivanja nesteonih krava i uspostave programa upravljanja reprodukcijom na farmi.
- Uvođenje metode određivanja hlapljivih organskih kiselina (mliječna, octena, maslačna) u silazama HPLC tehnikom. Odjel je akreditiran sukladno HRN EN ISO/IEC 17025:2007 za metodu određivanja hlapljivih kiselina po Fliegu, no zbog slaboprotične tehnike planira se unapređenje sustava znatno bržom tehnikom.

- Uvođenje metoda utvrđivanja mikrobiološke ispravnosti meda i stočne hrane na ukupne bakterije, kvasce i pljesni, enterobakterije i klostridije.
- Uvođenje metode određivanja specifične rotacije meda upotrebom polarimetra.
- Razvoj umjernih modela na analizatoru bliže infracrvene spektroskopije te kemometrijska obrada podataka multivarijatnim statističkim metodama za parametre osnovne hranidbene vrijednosti (i opsežnije) stočne hrane.
- Razvoj metode utvrđivanja rezidua antibiotika i pesticida u medu i mlijeku.
- Razvoj tzv. "fingerprinting" metode snimanjem FTIR-ATR spektra meda i pohranjivanjem podataka u spektralnu bazu podataka te kemometrijska obrada multivarijatnim statističkim metodama u svrhu dokazivanja autentičnosti meda.
- Validacija i procjena mjerne nesigurnosti određivanja HMF-a i šećera HPLC tehnikom.
- Validacija i procjena mjerne nesigurnosti HPLC metoda za određivanje mikotoksina u stočnoj hrani (aflatokksina B1, zearalenona, deoksinivalenola) i mlijeku (M1).
- Revalidacija pojedinih analitičkih metoda ispitivanja i procijenjenih mjernih nesigurnosti.
- Tijekom 2019. godine planira se ažuriranje kontrolnih karata za interne referentne materijale koji za svaki ispitani parametar ima određene referentne vrijednosti u svrhu praćenja i osiguranja kvalitete rezultata.
- Provjera osposobljenosti laboratoriјa putem međulaboratorijskih usporedbi (MLU). Odjel za područje fizikalno-kemijske analize meda sudjeluje u programima međulaboratorijskih usporednih ispitivanja koje organizira BIPEA (Bureau Inter Professionnel d'Etude Analytique) iz Francuske, a za područje stočne hrane sudjeluje u programima koje organizira Central Institute for Supervising and Testing in Agriculture, Češka. Sudjelovanje u međulaboratorijskim ispitivanjima za metodu određivanje mikotoksina HPLC tehnikom. Sudjelovanje u međulaboratorijskim ispitivanjima za metodu mikrobiološke ispravnosti meda, hidroksimetilfurfurala i šećera u medu.
- Razvoj i održavanje sustava kvalitete - tijekom 2019. godine nastavit će se primjenjivati sustav upravljanja temeljem norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 te se planira prilagodba sustava kvalitete reviziji norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017.
- Povezivanje rezultata analitičkih ispitivanja s urudžbenim brojem i prikaz ispitnog izvještaja za komercijalne i službene uzorke na mrežnoj stranici Agencije.
- Nadogradnja postojećeg informatičkog sustava i uspostava automatiziranog tijeka podataka od ulaza uzorka u laboratoriј, unošenja rezultata o provedenim ispitivanjima do izlaza, odnosno kreiranja ispitnog izvještaja prema kupcu, a koja će Službi omogućiti jednostavniji, učinkovitiji i sigurniji rad.
- Nabava uređaja za umjetnu probavu stočne hrane s ciljem unaprjeđenja usluge.
- Nabava analizatora za određivanje sirovih bjelančevina u stočnoj hrani kao zamjena za postojeći uređaj kojem je istekla servisna podrška.
- Nabava uređaja za brzu infracrvenu spektroskopsku analizu stočne hrane, kao zamjena za analizator kojem je istekla servisna podrška, i analizu meda.
- Nabava UV-Vis spektrofotometra s ciljem povećanja broja ispitanih uzorka meda navedenom tehnikom s najvećim naglaskom na parametar aktivnosti dijastaze.
- Održavanje baze proizvođača meda i stočne hrane.
- Ažuriranje programa „Pribor“ s ciljem objedinjavanja za cijeli Centar (popis opreme i ispis svih podataka opreme putem programa).

- Prilagodba prostora laboratorija za uvjete uvođenja mikrobiološke ispravnosti meda i stočne hrane.
- Aktivno sudjelovanje u Povjerenstvima pri Ministarstvu poljoprivrede za izradu propisa iz područja meda i stočne hrane, sudjelovanje u izradi stručnih podloga i mišljenja za izradu nacrtu propisa te znanstveno stručna potpora nadležnoj upravi Ministarstva poljoprivrede.
- Nastavak suradnji s Hrvatskim pčelarskim savezom i Ministarstvom poljoprivrede na provedbi projekta dobrovoljnog označavanja meda oznakama kvalitete i projekta Nacionalna staklenka za med.
- Suradnja s udrugama i proizvođačima u Republici Hrvatskoj u vidu održavanja radionica i edukacija za članove udruga i proizvođače od strane djelatnika Službe.
- Sudjelovanje u radnim grupama organiziranim u cilju provedbe nacionalnih aktivnosti u području pčelarstva i stočarstva.
- Edukacije djelatnika službe u području tekućinske kromatografije visoke djelotvornosti (HPLC), području infracrvene spektroskopije te edukacije za završni stupanj senzorske ocjene meda.
- Provođenje naprednih edukacija senzorskih analitičara od strane poznatih svjetskih stručnjaka u području kontrole kvalitete meda (Raffaele Dall’Olio, Gian Luigi Marcazzan, Lucia Piana, Andrea Tibaldi).
- Sudjelovanje na stručnim radionicama melisopalinologije i senzorike meda.

Suradnja s međunarodnim institucijama

- MUVA Kempten, Njemačka, laboratorij – suradnja na poslovima umjeravanje i ispitivanje sposobnosti mjerjenja opreme za laboratorijsku analitiku.
- MIH Dr.Huefner, Njemačka, laboratorij – ispitivanje sposobnosti mjerjenja opreme za laboratorijsku analitiku.
- QSE GmbH Mich Prüfung Bayern laboratorij, Njemačka.
- ICAR (International Committee for Animal Recording), Italija.
- Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Slovenija.

Suradnja s domaćim institucijama na istraživanjima, usvajanju novih znanja i tehnologija

- Agronomski fakultet Zagreb, Referentni laboratorij za mlijeko i mliječne proizvode
- Proizvođačke organizacije: Udruga proizvođača mlijeka Drava-Sava, Udruga Simentalac, Proizvođačka organizacija Mliječni put,
- Agronomski fakultet Zagreb Zavod za stočarstvo,
- Biotehnoški fakultet Zagreb,
- Veterinarski fakultet Zagreb,
- Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek,
- Visoko gospodarsko učilište Križevci,
- Srednja gospodarska škola Križevci,
- Veleučilište Karlovac,
- Veterinarski zavod Križevci,
- Hrvatski veterinarski institut,
- Hrvatska mljekarska udružba,
- Hrvatsko mjeriteljsko društvo,
- Crolab - Udruženje hrvatskih laboratorijskih,

- Hrvatski zavod za toksikologiju i antidoping,
- Državni zavod za statistiku
- Suradnja s jedinicama regionalne samouprave glede sufinanciranja/financiranja ispitivanja kvalitete uzoraka meda i stočne hrane te testa utvrđivanja stenosti krava te na ostalim projektima od zajedničkog interesa.
- Suradnja s nadležnim ministarstvom pri izradi propisa iz područja kvalitete mlijeka, meda i stočne hrane, sudjelovanje u izradi stručnih podloga i mišljenja za izradu nacrtu propisa te znanstveno stručna potpora nadležnoj upravi Ministarstva poljoprivrede.

6.4.8 **POSEBNI CILJ 4.8** Aktivnosti vezane za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo

AKTIVNOSTI

U Centru za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo provode se aktivnosti sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu.

Najvažnije Uredbe koje se koriste u radu su:

- Uredba Komisije (EZ) br. 555/2008 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 o zajedničkoj organizaciji tržišta vina u vezi s programima potpore, trgovinom s trećim zemljama, proizvodnim potencijalom i o nadzoru u sektoru vina;
- Uredba Komisije (EZ) br. 606/2009 o utvrđivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 u pogledu kategorija proizvoda od vinove loze, enoloških postupaka i primjenjivih ograničenja;
- Delegirana Uredba Komisije (EU) 2019/33 od 17. listopada 2018. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za zaštitu oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza u sektoru vina, postupka podnošenja prigovora, ograničenja upotrebe, izmjena specifikacija proizvoda, poništenja zaštite te označivanja i prezentiranja (SL L 9, 11. 1. 2019.);
- Provedbena Uredba Komisije (EU) 2019/34 od 17. listopada 2018. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za zaštitu oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza u sektoru vina, postupka podnošenja prigovora, izmjena specifikacija proizvoda, regista zaštićenih naziva, poništenja zaštite i upotrebe simbola;
- Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007;
- Uredba (EU) br. 251/2014 Europskog parlamenta i vijeća od 26. veljače 2014. godine o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1601/91;
- Delegirana Uredba komisije (EU) 2018/273 od 11. prosinca 2017. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu programa odobravanja sadnje vinove loze, regista vinograda, pratećih dokumenata i certificiranja, ulaznog i izlaznog registra, obveznih izjava, obavijesti i objave informacija o kojima se obavještava te o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućih kontrola i kazni, o izmjeni uredaba Komisije (EZ) br. 555/2008,

(EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560;

- Provedbena Uredba komisije (EU) 2018/274 od 11. prosinca 2017. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu programa odobravanja nasada vinove loze, certificiranja, ulaznog i izlaznog registra, obveznih izjava i obavijesti te Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućih provjera i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/561.

Temeljem uredbi doneseni su naputci koji se koriste na nacionalnoj razini:

- Naputak o provedbi članka 73. stavka 4. Uredbe Komisije (EZ) br. 607/2009 od 14. srpnja 2009. o utvrđivanju određenih podrobnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 u pogledu zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza, označavanja i prezentiranja određenih proizvoda u sektoru vina (NN 127/13);
- Naputak o provedbi Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 1308/2013 od 17. prosinca 2013. kojom se uspostavlja zajednička organizacija tržišta poljoprivrednih proizvoda i ukidaju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2012 i (EZ) br. 1234/2007 43/14 proizvoda i ukidaju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2012 i (EZ) br. 1234/2007 (NN 43/14).

Nacionalno zakonodavstvo koje se primjenjuje vrlo je složeno i zahtjevno, poglavito zbog činjenice da je većina specijalističkih propisa u primjeni paralelno sa Zakonom o općem upravnom postupku.

Najvažniji propisi nacionalnog zakonodavstva su:

- Zakon o vinu (NN 32/19) kao temeljnem zakonu koji definira zadaće Centra;
- Zakon o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (NN 82/13, 14/14);
- Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (NN 149/09, 22/11, 120/12);
- Zakon o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga (NN 173/03, 186/03, 76/07, 49/11, 46/18);
- Zakon o poljoprivredi (NN 118/18);
- Zakon o hrani (NN 81/13, 14/14, 115/18);
- Zakon o normizaciji (NN 80/13);
- Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09);
- Zakon o trošarinama (NN 106/18);
- Zakon o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (NN 81/13, 14/14, 56/15, 32/19).

Sukladno Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu, (NN 111/18) Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo sudjeluje u istraživanjima u području biotehničkih znanosti, tj. istraživanjima čimbenika kakvoće grožđa i vina te načina unapređenja kakvoće cijelog vinogradarsko-vinarskog sektora.

- Razvoj i održavanje sustava kvalitete - tijekom 2019. godine nastavit će se primjenjivati sustav upravljanja kvalitetom sukladno normi HRN EN ISO 9001:2015, na razini svih organizacijskih jedinica Centra. Nastavlja se s održavanjem i razvojem sustava kvalitete rada ispitnih laboratorija temeljem norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007, te se planira prilagodba sustava kvalitete prema reviziji norme HRN EN ISO/IEC

17025:2017. Nastavit će se sa održavanjem i razvojem sustava kvalitete sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013, za certificiranje proizvoda. Planira se proširenje područja akreditacije na ispitivanja ulja (analize maslinovog ulja, ulja komine, te ulja i masti životinjskog i biljnog podrijetla). Planira se proširenje akreditacije na metode za fizikalno kemijsku analizu vina, unutar Odjela za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo u Osijeku. Planira se proširenje akreditacije za senzorna ispitivanja vina i voćnih vina u opremljenom prostoru u Osijeku.

- Vođenje evidencije proizvođača i proizvedenih količina voćnih vina.
- Vođenje popisa proizvođača kojima je izdano rješenje o unosu grožđa iz pograničnog područja te pravo njegove prerade na teritoriju Republike Hrvatske za proizvodnju vlastitog vina bez zaštićene označke izvornosti. Rješenja o odobrenju izdaje Ministarstvo poljoprivrede i dostavlja ih Centru na znanje.
- Planira se izrada Registra certificiranih proizvoda (popis izdanih rješenja za vina sa zaštićenom oznakom izvornosti) sukladno preporuci Hrvatske akreditacijske agencije.
- Održavanje elektronske baze podataka o berbi grožđa i proizvodnji vina za proizvođače koji puštaju u promet svoje proizvode.
- Održavanje baze podataka korisnika koji svoje proizvode puštaju u promet.
- Održavanje baze podataka proizvođača koji puštaju u promet voćna vina.
- Održavanje baze podataka korisnika koji svoje proizvode puštaju u promet.
- Organiziranje i provođenje nadzora berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina. Postupak se operativno provodi u Centru i ugovornom suradnjom s vanjskim suradnicima.
- Sudjelovanje u postupcima zaštite kontroliranog zemljopisnog podrijetla vina. U tijeku postupka, zaprimaju se i obrađuju zahtjevi za zaštitu zemljopisnog podrijetla vina, provode se očevidi na terenu i izrađuju prijedlozi za izdavanje Rješenja za označavanje vina oznakom kontroliranog zemljopisnog podrijetla Ministarstvu poljoprivrede. Postupak se provodi sukladno Zakonu o vinu (NN 32/19), Naputku Ministarstva poljoprivrede (NN 127/13) i provedbenim propisima: Pravilniku o označavanju vina oznakom zemljopisnog podrijetla (NN 7/05, 41/08, 32/11), Pravilniku o zemljopisnim područjima uzgoja vinove loze (NN 74/12, 80/12, 48/13, 159/13) i Pravilniku o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (NN 53/14).
- Godišnje potvrđivanje sukladnosti proizvoda zahtjevima specifikacije, temeljem analize rizika, a sukladno Pravilniku o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, tradicionalnim izrazima i označavanju vina (NN 141/10, 31/11, 78/11, 120/12) i Uredbi Komisije (EZ) br. 607/2009; za vina berbe 2017. te za proizvodnju grožđa za berbu 2018. godine.
- Izrada analize rizika za potrebe određivanja plana i programa aktivnosti potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa zahtjevima specifikacija.
- Prikupljanje uzoraka grožđa definiranog sortimenta, zastupljenog na cjelokupnom vinorodnom području Republike Hrvatske i proizvodnja uzoraka autentičnih vina, sukladno Uredbi Komisije (EZ) br. 555/2008. Navedena vina bit će proslijeđena na fizikalno-kemijske analize, tj. na analize omjera stabilnih izotopa u Laboratoriju za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja.
- Planira se u 2019. nadogradnja postojećeg informatičkog sustava za praćenje poslovnih procesa Centra. Trenutno je omogućen pristup korisnicima kojima se omogućuje uvid u tijek postupka već izdanih rješenja, a planira se razvoj mogućnosti za elektronsko popunjavanje zahtjeva za postupke koje provodi CVVU.

- Nadogradnja informatičke aplikacije kako bi se omogućila digitalna prijava Izjave o proizvodnji i Izjave o zalihamama proizvođačima voćnih vina - tzv. e-Prijava.
- Nastavlja se s nadogradnjom informatičkog programa u dijelu stručne aplikacije koja će omogućiti jednostavniji, brži i sigurniji rad.
- Izdavanje mišljenja o kakvoći vina i drugih proizvoda od grožđa i vina i voćnih vina za uzorke u inspekcijskom postupku.
- Provjera sukladnosti parametara kakvoće s provedbenim propisima za sve proizvode u upravnim i neupravnim postupcima.
- Izdavanje Certifikata za izvoz proizvoda u treće zemlje, sukladno naputku Ministarstva poljoprivrede.
- Izdavanje Potvrda za korištenje carinskih koncesija pri izvozu vina iz Republike Hrvatske u BJR Makedoniju.
- Provođenje potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa zahtjevima specifikacije proizvoda u sklopu redovnog postupka izdavanja rješenja putem administrativne provjere sukladno Pravilniku o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, tradicionalnim izrazima i označavanju vina (NN 141/10, 31/11, 78/11, 120/12).
- Obrada svih zahtjeva u upravnim postupcima za izdavanje rješenja za stavljanje proizvoda u promet.
- Organizacija i provedba uzorkovanja i preuzimanje uzoraka u suradnji s drugim ugovornim institucijama.
- Izdavanje Rješenja o stavljanju na tržište vina i drugih proizvoda od grožđa i vina u upravnim postupcima na temelju članka 56. Zakona o vinu (NN 32/19) i članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09).
- Izdavanje Rješenja o stavljanju na tržište voćnih vina u upravnim postupcima temeljem članka 63. Zakona o vinu (NN 32/19), članka 10. Pravilnika o voćnim vinima (NN 73/06, 24/11, 28/11, 62/11, 82/11, 120/12 i 59/13) i članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09).
- Fizikalno-kemijska ispitivanja svih proizvoda koji se stavljuju na tržište, kao i uzoraka po inspekcijskim zahtjevima.
- Priprema i primjena internog referentnog materijala prema pravilima za izbor i uporabu referentnih tvari HAA-PR-2/8 u svrhu unutarnje kontrole kvalitete.
- Provođenje fizikalno-kemijskih ispitivanja vina i voćnih vina, octa, voćnog octa, jakih alkoholnih pića i drugih proizvoda u sklopu uslužne djelatnosti.
- Provođenje mikrobioloških ispitivanja proizvoda primjenom odgovarajućih metoda.
- Provođenje fizikalno-kemijskih ispitivanja svih proizvoda u području obuhvaćenim odgovarajućim instrumentalnim tehnikama.
- Provođenje fizikalno-kemijskih analiza radi formiranja baze podataka izotopnih vrijednosti hrvatskih vina i drugih parametara kakvoće hrvatskih vina.
- Provođenje analiza makro - i mikroelemenata ICP-OES tehnikom radi formiranja baze kemijskih markera autentičnosti hrvatskih vina.
- Nastavak uvođenja i validiranje metode za određivanje okratoksina primjenom ELISA metode.
- Razvoj tzv. "fingerprinting" metode snimanjem FT-IR spektra vina i pohranjivanjem podataka u spektralnu bazu podataka, te obrada multivarijatnim statističkim metodama u svrhu dokazivanja autentičnosti vina.

- Nastavak uvođenja i validiranja metoda za analize maslinovog ulja, ulja komine, te ulja i masti životinjskog i biljnog podrijetla.
- U Laboratoriju za senzorna ispitivanja nastavit će se provoditi aktivnosti temeljem EU i nacionalnog zakonodavstva, kao i održavanje i razvoj sustava kvalitete u skladu s HRN EN ISO/IEC 17025:2007 i Zakona o akreditaciji. Sukladno tome nastavit će se sa sudjelovanjem u međulaboratorijskim usporednim ispitivanjima.
- Nastavak organizacije edukativnih radionica.
- Organizacija i provedba senzornih ispitivanja na regionalnoj razini, sukladno pripadajućem pravilniku i mogućnostima.
- Suradnja s L1 s ciljem provedbe fizikalno kemijskih analiza vina s negativnim senzornim rezultatima kao interna instrumentalna podrška senzornim ispitivanjima. Analize će se raditi u slučaju negativnih rezultata senzornih ispitivanja, s napomenom etil acetata i drugih mana/bolesti, ovisno o mogućnostima L1.
- Uvođenje kontrolnih karata rezultata senzornih ispitivanja kroz informatički program, za potrebe praćenja rada članova Povjerenstva.
- Provođenje senzornih ispitivanja vina i voćnih vina u postupku izdavanja Rješenja za promet.
- Provođenje senzornih ispitivanja vina i voćnih vina u inspekcijskim postupcima.
- Osiguranje kvalitete ispitivanja korištenjem uzoraka vina iz arhive.
- Povećanje broja kontrolnih uzoraka, korištenjem uzoraka iz arhive.
- Planira se ospozobiti laboratorij za fizikalno kemijske analize u Osijeku.
- Organizacija i provedba senzornih ispitivanja u suradnji s Laboratorijem za senzorna ispitivanja.

Suradnja s drugim institucijama:

- Centar ugovorno surađuje s Institutom za poljoprivredu i turizam u Poreču, Institutom za jadranske kulture i melioraciju krš u Splitu, Sveučilištem u Dubrovniku (Zavodom za mediteranske kulture) i Savjetodavnom službom u dijelu aktivnosti koje se odnose na postupak donošenja Rješenja za promet
- Centar sporazumno surađuje s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u Zagrebu s kojom ima i sporazumno razmjenu podataka.
- Centar ugovorno surađuje s Hrvatskim mjeriteljskim institutom (HMI) radi korištenja opreme za određivanje stabilnih izotopa $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ i $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$.
- Centar sporazumno surađuje s Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost u dijelu ustupanja informacija iz baze podataka izdanih Rješenja.
- Sukladno stručnim potrebama i zajedničkim stručnim interesima, Centar nastavlja suradnju s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Fakultetom agrobiotehničkih znanosti Osijek te s Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu.
- Nastavlja se suradnja s Poljoprivrednom inspekcijom Ministarstva poljoprivrede u području nadzora vina na tržištu.
- Nastavlja se suradnja s CROLAB-om i Hrvatskim mjeriteljskim društvom (HMD) na području mjeriteljstva u praksi i sustavima upravljanja te ostalih tema vezanih uz rad laboratorija s ciljem povećanja učinkovitosti rada i uspostavi izvrsnosti u laboratoriju.
- Nastavlja se suradnja s Institutom za referentne materijale i mjerjenja Zajedničkog istraživačkog centra (JRC-IRMM) u Geelu, Belgija.
- Nastavlja se suradnja s institucijom BAWB, Bundesamt fur Weinbau iz Eisenstadt-a u Austriji, sukladno stručnim potrebama i zajedničkim stručnim interesima.

- Nastavlja se suradnja na stručnoj razini s Departamentit për Vreshtari dhe Verëtari, Kosovo sukladno stručnim potrebama i zajedničkim stručnim interesima.
- Nastavlja se suradnja s Hrvatskom gospodarskom komorom i udrugama proizvođača u Republici Hrvatskoj kroz održavanje stručnih radionica na aktualne teme.
- Nastavlja se suradnja sa svim udrugama i proizvođačima u Republici Hrvatskoj koji traže suradnju i sudjelovanje naših djelatnika u edukacijama, izložbama vina i slično.
- Nastavit će se aktivno sudjelovanje djelatnika Centra u radu Međunarodnih organizacija (OIV), u Povjerenstvima pri MP za izradu propisa iz područja vinogradarstva i vinarstva, sudjelovanje u izradi stručnih podloga i mišljenja za izradu nacrta propisa te znanstveno stručna potpora nadležnoj upravi MP.
- Planira se ugovorna suradnja s Odjelom za kvalitetu hrane i prehranu, Fondacija Edmund Mach (FEM), San Michele all'Adige, Italija.

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo ovlašten je i naveden na sljedećim listama na razini EU:

- Lista tijela odgovornih za potvrđivanje podrijetla u dokumentima koji prate u prijevozu vina sa zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla (članak 49. Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 od 26. svibnja 2009.) (European Commission, List 03).
- Lista službenih ili službeno priznatih tijela koje je država članica odobrila za izdavanje potvrda kojima se dokazuje da predmetno vino ispunjava uvjete za pristup koncesijama u sporazumu s trećim zemljama (članak 52. Uredbe Komisije (EZ) br. 555/2008 od 27. lipnja 2008.) (European Commission, List 20).
- Lista laboratorijskih ovlaštenih od država članica koji su odgovorni za službene analize u sektoru vina (objavljeno sukladno članku 185d Uredbe Vijeće (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007.) (European Commission, List 10).
- Lista nadležnih tijela ovlaštenih od država članica za kontrolu oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla u sektoru vina (članak 90. Uredbe (EU) Europskog parlamenta i Vijeća br. 1306/2013) (European Commission, List 21).

Na nacionalnoj razini, Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo nalazi se na:

- Popisu službenih laboratorijskih tijela za hranu i hranu za životinje (NN 48/15).

Djelatnosti Centra koje se provode temeljem javne ovlasti su:

- Provedba potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa zahtjevima specifikacije proizvoda za vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (ZOI) (za vina berbe 2013. i mlađa) te provedba postupaka zaštite kontroliranog zemljopisnog podrijetla vina (za vina berbe 2012. i starija) te vođenje baze podataka vina s KZP-om.
- Organiziranje i provođenje nadzora berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina.
- Vođenje evidencije proizvođača i proizvedenih količina voćnih vina.
- Vođenje popisa proizvođača kojima je izdano rješenje o odobrenju objekta za proizvodnju i/ili prodaju vina.
- Provedba upravnih postupaka donošenja rješenja o stavljanju u promet mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina.
- Praćenje baze podataka o berbi grožđa i proizvodnji i zalihamama vina i voćnih vina za proizvođače koji puštaju u promet svoje proizvode.
- Fizikalno-kemijska i senzorna ispitivanja kakvoće vina i voćnih vina.

- Fizikalno-kemijska ispitivanja kakvoće mošta, drugih proizvoda od grožđa i vina, jakih alkoholnih pića te vinskog i voćnog octa.
- Fizikalno-kemijska i senzorna ispitivanja kakvoće proizvoda i izdavanje mišljenja o kakvoći u inspekcijskim postupcima.
- Izdavanje Izvješća o ispitivanju.
- Prikupljanje podataka te proizvodnja uzoraka hrvatskih autentičnih vina radi obavljanja izotopnih analiza i ažuriranje službene banke podataka o autentičnim vinima Europske unije.

Osim navedenih, ostale djelatnosti Centra su:

- Razvoj i održavanje sustava kvalitete prema zahtjevima norme ISO 9001, HRN EN ISO/IEC 17025 i HRN EN ISO/IEC 17065.
- Uvođenje novih metoda u ispitivanju kakvoće proizvoda.
- Znanstveno i stručno djelovanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini, razmjena stručnjaka i znanja s drugim institucijama.
- Sudjelovanje u/na znanstvenim i stručnim projektima na nacionalnoj i međunarodnoj razini.
- Suradnja s Ministarstvom poljoprivrede na svim razinama u području vinogradarstva i vinarstva.
- Suradnja s međunarodnim organizacijama čije je djelovanje vezano uz rad Centra.
- Suradnja s Europskom Komisijom.
- Suradnja s proizvođačima, udružama proizvođača, drugim stručnim i znanstvenim institucijama.

DJELATNOSTI KOJE SE PROVODE TEMELJEM JAVNE OVLASTI

- Zaštita kontroliranog zemljopisnog podrijetla vina

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo provodi postupak zaštite zemljopisnog podrijetla vina, tj. izdavanje prijedloga Ministarstvu poljoprivrede o zaštiti kontroliranog zemljopisnog podrijetla za vina, sukladno Naputku o provedbi članka 73. stavka 4. Uredbe Komisije (EZ) br. 607/2009 od 14. srpnja 2009. o utvrđivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 u pogledu zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza, označavanja i prezentiranja određenih proizvoda u sektoru vina (NN 127/13).

U 2019. godini Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo maksimalno će izdati sve prijedloge Ministarstvu poljoprivrede o izmjeni zaštite kontroliranog zemljopisnog podrijetla za vina za koje bude postojao interes stranaka.

- Godišnje potvrđivanje sukladnosti sa specifikacijom za vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (ZOI)

Uredbom Europske komisije (EZ) 555/2008 propisana je obveza kontrole uvjeta proizvodnje sa specifikacijama zaštićenih oznaka izvornosti Republike Hrvatske. Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo u 2014. godini započeo je s provedbom nadzora nad proizvodnjom vina sa zaštićenom oznakom izvornosti. Godišnje potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa zahtjevima specifikacije, obuhvaća cjelogodišnji nadzor nad proizvodnjom vina u svim fazama proizvodnje, kod određenog postotka proizvođača, sukladno odredbama Uredbe Komisije (EZ) br. 607/2009.

Tablica 71. Usporedba brojčanih pokazatelja o broju provedenih nadzora uvjeta proizvodnje sa zahtjevima proizvodne specifikacije proizvoda u 2017., 2018. i planom za 2019. godinu

Godina provedbe nadzora	2017.	2018.*	Plan 2019.
Broj nadzora nad proizvodnjom vina u svim fazama proizvodnje	60	20	70

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Budući da vina sa Zaštićenom oznakom izvornosti čine većinu vina na hrvatskom tržištu, a istodobno su i cjenovno najskuplja te najisplativija za proizvodnju, nužno je provođenje svih sustava nadzora koje dopušta zakonodavstvo EU i Republike Hrvatske. Slijedom navedenog, a upotrebom opisanih metoda analize rizika, u 2019. godini planirano je obaviti nadzor kod 70 proizvođača koji će obuhvatiti vina berbe 2018. kao i proizvodnju grožđa za berbu 2019. U svrhu provođenja Prijedloga zakona o vinu, planira se zapošljavanje 20 terenskih vinskih nadzornika koji bi bili regionalno raspoređeni. Na taj način želi se poboljšati sustav kontrole u proizvodnji i tržištu grožđa i vina.

- Nadzor berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina

Nadzor berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina se provodi sukladno Zakonu o vinu, a operativno se obavlja u Centru i putem ugovorne suradnje s vanjskim suradnicima (Savjetodavna služba). Prilikom nadzora određuje se sadržaj šećera u moštlu te se potvrđuje kategorija predikatnog vina (kasna, berba, izborna berba, izborna berba bobica, izborna berba prošušenih bobica i ledeno vino). Predikatna vina proizvode se u kontinentalnoj Hrvatskoj, dok je desertno vino adekvatna kategorija u primorskoj Hrvatskoj.

Tablica 72. Usporedba brojčanih pokazatelja o provedbi nadzora berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina u 2017., 2018. i planom za 2019. godinu

Godina provedbe nadzora	2017.	2018.*	Plan 2019.
Broj nadzora	79	13	70

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Prema planu rada Agencije za 2019. godinu predviđeno je 70 nadzora berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina. Do 31.08.2018. je obavljeno ili prikupljeno 13 izvješća o nadzoru, pri čemu je 12 nadzora bilo za berbu 2017., a jedan nadzor za berbu 2018.

Proizvodnja predikatnih vina prije svega ovisi o klimatskim prilikama u proizvodnoj godini, a pogotovo u jesen, te količine ovih vina u prometu kao i broj nadzora variraju od godine do godine.

Prema planu za 2019. daljnji nadzor berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina preuzeli nadzornici raspoređeni u kontinentalnoj Hrvatskoj.

- Evidencija proizvođača i proizvodnih količina voćnih vina

Vođenje evidencije se provodi temeljem Pravilnika o voćnim vinima (NN 73/06, 24/11, 28/11, 62/11, 82/11, 120/12, 59/13), a izvorni podaci su dobiveni od APPRR te nadopunjavani sukladno prijavama proizvođača.

Tablica 73. Usporedba planiranih brojčanih pokazatelja o proizvođačima voćnih vina u evidenciji proizvođača u 2017., 2018. i planom za 2019. godinu

Godina evidencije	2017.	2018.*	Plan 2019.
Broj proizvođača	189	194	190

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Kao i 2017. godine, i tijekom 2018. godine provođeno je revidiranje stanja evidencije proizvođača i proizvodnih količina voćnih vina te je trenutni broj upisanih proizvođača 194. Prilikom prikupljanja Izjava o proizvodnji i Izjava o zalihamama određeni broj proizvođača je njavio napuštanje proizvodnje voćnih vina zbog ekonomske neisplativosti, međutim suprotno očekivanjima broj upisanih proizvođača do 31.08.2018. godine se povećao. Budući da je do kraja godine ostalo još nekoliko mjeseci, planirana broj proizvođača upisanih u Evidenciju za 2019. godinu je 190.

- Zaprimanje i urudžbiranje zahtjeva

U Centru za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo zaprimaju se zahtjevi proizvođača koji se odnose na:

- Izdavanje rješenja za stavljanje vina u promet za stavljanje vina u promet;
- Promjene izdanih rješenja;
- Obustave postupka, djelomična ukidanja ili ukidanja rješenja u cijelosti, te povrat u prijašnje stanje; sukladno Zakonu o općem upravnom postupku (NN 47/09);
- Ispitivanje kakvoće proizvoda u inspekcijskom postupku sukladno Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (NN 111/18);
- Izdavanje Certifikata za izvoz vina u treće zemlje sukladno Naputku Ministarstva poljoprivrede od 11. srpnja 2014.;
- Izdavanje Potvrda za korištenje carinskih koncesija pri izvozu vina iz Republike Hrvatske u BJR Makedoniju sukladno ovlaštenju Ministarstva poljoprivrede od 1. lipnja 2015.

Ostvarenje navedenog ovisi o poslovnoj odluci proizvođača i punitelja (tražitelja usluga CVVU-a), a u realizaciji planiranog sudjeluju: Ured predstojnika, Odsjek za promet vina i Odsjek za promet voćnih vina i ostalih proizvoda

Tablica 74. Usporedba brojčanih pokazatelja o zaprimljenim zahtjevima u 2017., 2018. i planom za 2019. godinu

Vrsta zahtjeva	2017.	2018.*	Plan 2019.
Zahtjev za stavljanje proizvoda u promet (Rješenje)	5.254	4.520	6.500
Zahtjev za izmjenu rješenja	410	363	
Zahtjev za obustavu postupka	309	311	
Zahtjev za ponavljanje postupka	136	75	
Zahtjev za Ispitivanje kakvoće proizvoda u inspekcijskom postupku	188	66	
Zahtjev za izdavanje Certifikata za izvoz vina u treće zemlje	282	201	
Ukupno	6.579	5.536	6.500

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Tijekom 2019. predviđa se približno jednak broj zaprimljenih zahtjeva u odnosu na 2017. godinu i 2018. godinu. Ostvarenje navedenog ovisi o poslovnoj odluci proizvođača i punitelja (tražitelja usluga CVVU-a).

- Arhiviranje uzorka

Sukladno Pravilniku o uvjetima analize mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina (NN 102/04, 64/05), Centar za vinogradarstvo i vinarstvo, (ovlaštena pravna osoba) dužan je čuvati uzorke najmanje 6 mjeseci ako se radi o stolnom vinu/vinu bez zaštićene oznake izvornosti, tj. 12 mjeseci za sva druga vina i voćna vina, od dana izvršene analize, tj. provedenog ispitivanja.

Sukladno Pravilniku o registru vinograda, obveznim izjavama, pratećim dokumentima, podrumskoj evidenciji i proizvodnom potencijalu (NN 48/14, 83/14, 147/14, 110/16, 127/17) Centar je dužan čuvati uzorak za potrebe obavljanja super analize najmanje šest mjeseci od dana izvršene analize za vina podrijetlom izvan Republike Hrvatske.

U jedinici arhive proizvoda šifriraju se, te fizički arhiviraju unutar prilagođenog prostora zaprimljeni uzorci koji zadovoljavaju propisanu osnovu za pokretanje upravnog postupka.

Tablica 75. Usporedba brojčanih pokazatelja arhiviranih uzoraka u 2017., 2018. i planom za 2019. godinu

Arhivirani uzorci	2017.	2018.*	Plan 2019.
Ukupno	6.107	4.612	6.000

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Uzorci koji zadovoljavaju propisanu pravnu osnovu za pokretanje upravnog postupka šifriraju se, te fizički pohranjuju u jedinici arhive proizvoda unutar za to prilagođenog prostora.

Tijekom 2019. se predviđa jednak kontinuitet zaprimljenih uzoraka u odnosu na 2017. godinu i 2018. godinu.

Ostvarenje navedenog ovisi o poslovnoj odluci proizvođača i punitelja (tražitelja usluga CVVU-a).

- Obrada zahtjeva
- Administrativna provjera

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo u okviru provedbe upravnog postupka izdavanja rješenja za promet vina i vina za zaštićenom oznakom izvornosti, uz pomoć podataka iz Vinogradarskog registra koji vodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR), utvrđuje dopušteni urod po hektaru odnosno maksimalnu dopuštenu proizvodnju vina po hektaru. Podaci iz Vinogradarskog registra (podaci o vinogradima) i podaci iz obveznih izjava (izjava o berbi, proizvodnji i zalihamama) koje vodi APPRRR izravno su dostupni djelatnicima Centra za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo putem informatičke aplikacije kojom je omogućeno povezivanje baza podataka Centra i APPRRR-a, a temeljem sporazumne suradnje između institucija.

Kod vina sa zaštićenom oznakom izvornosti godišnje potvrđivanje sukladnosti obavlja se u sklopu redovnog postupka izdavanja rješenja za stavljanje vina u promet sukladno odredbama Zakona o vinu i propisima donesenim na temelju njega.

Pored gore spomenutih uvjeta iz specifikacije provodi se i administrativna provjera vinograda za proizvodnju tog vina unutar granica područja zaštićene oznake izvornosti, dopušteni priznati kultivari vinove loze za proizvodnju tog vina, važne enološke postupke i ograničenja, provjerava da li objekti u kojima se vrši proizvodnja i pakiranje zadovoljavaju minimalno tehničko-tehnološke uvjete.

Kod pojedinih vina za ZOI provjeravaju se i dodatni zahtjevi kao npr. punjenje unutar područja ZOI, dodatne odredbe koje se odnose na označavanje vina (dodatni izrazi) kao i punjenje vina u pojedinu zapreminu (pretpakovinu) sukladno specifikaciji za pojedinu ZOI.

Nakon provedene administrativne provjere te unosa zahtjeva u stručnu aplikaciju, provodi se šifriranje (kodiranje) uzorka te se takvi šifrirani (kodirani), tj. anonimni uzorci upućuju u daljnji postupak na fizikalno kemijsko i senzorno ispitivanje.

U 2019. godini nastavit će se navedene aktivnosti i provođenje postupka stavljanja proizvoda u promet voćnih vina i ostalih proizvoda, Odjel za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo u Osijeku.

- Fizikalno-kemijsko ispitivanje proizvoda

Fizikalno-kemijsko ispitivanje proizvoda provodi se u sklopu postupka izdavanja rješenja za promet proizvoda (vina i voćnih vina) nakon administrativne provjere zahtjeva. Također, se provodi i fizikalno-kemijsko ispitivanje uzorka autentičnih vina temeljem ovlaštenja Ministarstva poljoprivrede, a rezultati se unoše u europsku bazu podataka koja služi kao podrška kontroli u sektoru vina. Nakon administrativne provjere zahtjeva provodi se fizikalno-kemijsko ispitivanje uzorka za koje je podnesen zahtjev.

Tablica 76. Usporedba brojčanih pokazatelja o provedenim fizikalno-kemijskim ispitivanjima prema vrsti uzorka u 2017., 2018. i planom za 2019. godinu.

Fizikalno kemijska ispitivanja prema vrsti uzorka	Broj uzoraka			Broj analiza		
	2017.	2018.*	Plan 2019.	2017.	2018.*	Plan 2019.
Uzorci u upravnem postupku	4.399	3.762	4.200	49.161	41.942	46.200
Uzorci u inspekcijskom postupku	175	69	180	1.478	443	1.200
Fizikalno-kemijske analize za vođenje Baze podataka stabilnih izotopa i drugih parametara kakvoće hrvatskih vina	80	59	60	344	413	420
Izotopne analize za vođenje Baze podataka stabilnih izotopa i drugih parametara kakvoće hrvatskih vina	60		60	174		150
Ukupno	4.714	3.890	4.500	51.157	42.798	47.970
Uzorci podrijetlom izvan RH	722	-	-	5.414	-	-
Uzorci međulaboratorijske usporedbe	33	25	37	465	450	650
Uzorci za osobne potrebe - komercijalni	576	331	550	2.502	1.473	2500
Ostalo (maslinovo ulje/mošt)	85	-	450	160	-	3.500
Uzorci provjere/ponovljene analize/ostalo	22	40		32	385	
Priprema referentnog materijala	125	-		1.000	-	
Unutarnja kontrola kvalitete	250	160		2.000	1280	
Ukupno	1.813	556	1.037	11.573	3.588	6.650
Sveukupno	6.527	4.446	5.537	62.730	46.386	54.620

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

- Provjera sukladnosti parametara

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo, Odsjek za stranke provjerava vrijednosti rezultata u analitičkim izvješćima Laboratorija za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja (L1), te ugovornih laboratorijskih: Institut za poljoprivrednu i turizam u Poreču, Institut za jadranske kulture i melioraciju krša u Splitu, te Sveučilište u Dubrovniku, Zavod za mediteranske kulture, na osnovi važeće pravne regulative.

Tablica 77. Usporedba brojčanih pokazatelja provjere sukladnosti parametara u izvješćima po instituciji koja je provela ispitivanje 2017., 2018. i planom za 2019. godinu

Provjera sukladnosti parametara (broj kontroliranih izvješća)	2017.	2018.*	Plan 2019.
Laboratorij ZVVU (Zagreb)	4.399	3.762	4.200
Laboratorij ugovorne inastitucije (Institut za poljoprivrednu i turizam, Poreč)	654	531	
Laboratorij ugovorne inastitucije (Institut za jadranske kulture i melioraciju krša, Split)	262	233	9
Laboratorij ugovorne inastitucije (Sveučilište u Dubrovniku, Zavod za mediteranske kulture, Dubrovnik)	69	83	
Inspeksijski postupak	188	66	180
Ukupno	5.572	4.675	5.330

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Tijekom 2019. se predviđa slična razina broja kontroliranih izvješća u odnosu na 2017. godinu i 2018. godinu. Ostvarenje navedenog ovisi o poslovnoj odluci proizvođača i punitelja (tražitelja usluga CVVU-a).

- Izdavanje obavijesti o rezultatima provedenih ispitivanja kakvoće proizvoda

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo izdaje obavijesti o rezultatima provedenih ispitivanja kakvoće proizvoda za proizvode koji u postupku senzornog ispitivanja nisu ocijenjeni sukladno podnesenom zahtjevu za stavljanje proizvoda u promet.

U 2017. je izdano 932 obavijesti, dok je u 2018. godini do 31. 8. 2018. izdano 784 obavijesti. Zbog izmjene provedbenih propisa, odnosno donošenja Zakona o vinu koji predviđa izostanak senzornog ispitivanja za vina bez zaštićene oznake izvornosti u 2019. godini se očekuje izdavanje manjeg broja Obavijesti o negativnim rezultata.

- Senzorno ispitivanje proizvoda

Senzorno ispitivanje proizvoda provode članovi Povjerenstva za organoleptičko ocjenjivanje vina i voćnih vina. Članove Povjerenstva imenuje ministar poljoprivrede. Ocjenjivanje se provodi u Hrvatskom centru za poljoprivrednu, hranu i selo temeljem ovlaštenja ministra, sukladno Pravilniku o organoleptičkom (senzornom) ocjenjivanju vina i voćnih vina (NN, br. 106/04, 137/12, 142/13, 48/14 i 1/15), Pravilniku o voćnim vinima (NN 73/2006, 24/2011, 28/2011, 62/2011, 82/2011, 120/2012 i 59/2013) i Pravilniku o službenim kontrolama grožđa, mošta, vina, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina (NN 28/2018).

Tablica 78. Usporedba brojčanih pokazatelja senzorno ocijenjenih uzoraka u 2017., 2018. i planom za 2019. godinu

Aktivnost	2017.	2018.*	Plan 2019.
Broj senzorno ispitanih uzoraka u upravnom postupku	5.425	4.577	5.300
Broj senzorno ispitanih uzoraka u inspekcijskom postupku	68	14	60
Broj senzorno ispitanih uzoraka podrijetlom izvan RH	206		
Ostali	404	188	300
Uzorci u ispitivanju senzorne kakvoće, ukupno	6.103	4.779	5.660
Održano komisija za senzorno ocjenjivanje	126	97	115
Prosječno uzoraka po komisiji	48	49	49

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Realizacija planiranog ovisi prvenstveno o brzini kojom će Republika Hrvatska donijeti provedbene propise vezano za novi Zakon o vinu, a sukladno kojima se očekuju značajne promjene u aktivnostima Centra.

- Rješenja u upravnim postupcima

Aktivnost izdavanja rješenja o stavljanju proizvoda u promet nastavlja se sukladno Zakonu o vinu, Zakonu o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda, Zakonu o poljoprivredi, Zakonu o hrani, te pratećih pravilnika. Izdavanje rješenja podrazumijeva upravni postupak pa se u provedbi svih materijalnih propisa iz područja vinogradarstva i vinarstva u postupcima izdavanja rješenja za promet primjenjuje i Zakon o općem upravnom postupku.

Tablica 79. Usporedba brojčanih pokazatelja o izdanim rješenjima prema vrsti postupka u 2017., 2018. i planom za 2019. godinu.

Vrsta rješenja	2017.	2018.*	Plan 2019.
Rješenja o dopuštanju prometa	4.549	3.876	5.700
Rješenja o obustavi postupka	309	311	
Izmjena rješenja	445	374	
Rješenja o odbijanju	314	216	
Rješenja po službenoj dužnosti	20	14	
Rješenje o obnovi postupka, ukidanju rješenja (po zahtjevu inspekcije) i dr.	3	2	
Ukupno	5.640	4.793	5.700

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Tijekom 2019. se predviđa približno ista razina broja izdanih rješenja.

Promet vina prije svega ovisi o agroklimatskim prilikama u proizvodnoj godini, te količine vina u prometu variraju od godine do godine.

Osim gore navedenog, u 2019. godini očekuje se izmjena provedbenih propisa, a što bi moglo utjecati i na ukupne količine vina u prometu. Ostvarenje navedenog ovisi i o poslovnoj odluci samog proizvođača odnosno punitelja (tražitelja usluga CVVU-a).

- Količine vina u prometu

Nakon provedene administrativne kontrole zahtjeva, fizikalno-kemijskog i senzornog ispitivanja, izdaje se rješenje o dopuštenju za stavljanje proizvoda u promet. Sukladno izdanim rješenjima prate se količine vina u prometu prema vrsti proizvoda i kategoriji kakvoće.

Tablica 80. Usporedba brojčanih pokazatelja o količinama (hL) proizvoda u prometu za koje je izdano rješenje u 2017. i 2018. i planom za 2019.

Kategorije vina	2017.	2018.*	Plan 2019.
	količina (hL)		
Vino bez ZOI i stolno vino s oznakom zemljopisnog podrijetla	122.174,35	95.464,45	560.000
Kvalitetno vino	371.575,47	249.723,17	
Vrhunsko vino	50.936,36	39.025,03	
Pjenušavo, gazirano, biser vino	4.525,61	3.823,61	
Specijalno vino	2.207,93	539,63	
Voćno vino	77.341,60	70.537,05	
Ocat i ostali proizvodi	10.419,96	12.994,68	
Ukupno	639.181,28	472.107,62	560.000

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Realizacija planiranog ovisi o agroklimatskim prilikama u Republici Hrvatskoj i o poslovnoj odluci proizvođača odnosno punitelja (tražitelja usluga CVVU-a).

- Izдавanje certifikata za izvoz hrvatskih vina u treće zemlje

Odlukom Ministarstva poljoprivrede od 11. srpnja 2014. Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo ovlašten je za izдавanje certifikata za izvoz hrvatskih vina u treće zemlje. Certifikat se izdaje na temelju izdanog Rješenja za stavljanje vina u promet, a pojedini ispitivani parametri (fizikalno kemijska analiza) se navode na certifikatu, na hrvatskom i engleskom jeziku. Tijekom 2019. očekuje se otprilike jednak opseg poslova vezan uz izдавanje certifikata kao i u prethodnim godinama. Ostvarenje navedenog ovisi prvenstveno o poslovnoj odluci proizvođača i punitelja (tražitelja usluga CVVU-a).

Tablica 81. Usporedba brojčanih pokazatelja o izdanim certifikatima za izvoz vina u treće zemlje u 2017., 2018. i planom za 2019.

Godina izdavanja certifikata	2017.	2018.*	Plan 2019.
Broj izdanih certifikata za izvoz u treće zemlje	282	232	270

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

- Izдавanje potvrda za korištenje carinskih koncesija pri izvozu vina iz Republike Hrvatske u BJR Makedoniju

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo od 1. lipnja 2015. ovlašten je od Ministarstva poljoprivrede za izдавanje i ovjeravanje potvrda za korištenje carinskih koncesija pri izvozu vina iz Republike Hrvatske u BJR Makedoniju sukladno odredbama članka 52. Uredbe Komisije (EZ) br. 555/2008 te Prilogu I. Dodatnog protokola kojim se uređuju trgovinski aspekti Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sklopljenog između Europskih zajednica i njihovih

država članica, s jedne strane, i bivše jugoslavenske Republike Makedonije s druge strane. Tijekom 2017. godine izdano je 6 potvrda., a 2018. godine nije izdana ni jedna potvrda. Izdavanje potvrda za korištenje carinskih koncesija pri izvozu vina iz RH u BJR Makedoniju ovisi i o poslovnoj odluci proizvođača odnosno punitelja (tražitelja usluga CVVU-a).

- Izdavanje mišljenja o kakvoći vina i drugih proizvoda od grožđa i vina i voćnih vina za uzorke u inspekcijskom postupku

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo ovlašten je, sukladno Pravilnik o službenim kontrolama grožđa, mošta, vina, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina (NN 28/2018), za fizikalno-kemijske analize mošta, vina, voćnih vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koje se provode u inspekcijskom nadzoru.

Tablica 82. Usporedba brojčanih pokazatelja izdanih Mišljenja u inspekcijskom postupku 2017., 2018. i planom za 2019. godinu

Vrsta mišljenja	2017.	2018.*	Plan 2019.
Domaći promet mišljenje	83	8	
Uvoz/unos mišljenje	105	58	
Ukupno	188	66	180

*podaci za 2018. godinu obuhvaćaju period od 1. 1. 2018. - 31. 8. 2018. godine

Tijekom 2017. godine u Centru za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo su u inspekcijskom postupku zaprimljena 183 zahtjeva, tj. uzorka za ispitivanje kakvoće proizvoda te je izdano 188 stručnih mišljenja, od čega 168 pozitivnih i 20 negativnih.

U 2018. godini zaključno sa 31. 8. 2018. u Centru je izdano 66 mišljenja od čega 54 pozitivnih i 12 negativnih.

Manji broj podnesenih zahtjeva Poljoprivredne inspekcije u 2018. godini rezultat je uvođenja novoga pravnog akta: Pravilnik o službenim kontrolama grožđa, mošta, vina, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina (NN 28/2018), sa podnošenjem zahtjeva za izdavanjem Mišljenja u inspekcijskom postupku započela sa u travnju 2018. godine.

U 2019. godini predviđa izdavanje 180 mišljenja na osnovi broja izdanih mišljenja u 2017. i prosjeka u 2018. godini.

Ostvarenje navedenog ovisi o intenzitetu rada Poljoprivredne inspekcije (tražitelja usluga CVVU-a).

- Razvoj i održavanje sustava kvalitete u Centru za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo

Nastavit će se s redovitim održavanjem i poboljšavanjem sustava upravljanja kvalitetom prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 te s provođenjem razvoja i održavanja sustava kvalitete temeljem norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 (Zakon o akreditaciji, NN 158/03, 75/09 i 56/13). Laboratorij za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja akreditiran je za ukupno 27 ispitnih metoda, a Laboratorij za senzorna ispitivanja akreditiran je za 2 ispitna postupka. Pripremljena je dokumentacija sustava upravljanja za postupak akreditacije Certifikacijskog tijela u svrhu certifikacije proizvoda prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013. Centar je akreditiran prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013 za postupak certificiranja vina sa oznakom izvornosti. Nastavit će se sa održavanjem i razvojem sustava kvalitete sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

- Provjera osposobljenosti putem međulaboratorijskih usporedbi (MLU)

Laboratorij za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja (L1) je tijekom 2018. godine sudjelovao u četiri programa međulaboratorijskih usporednih ispitivanja (područje vina, kontaminanata u vinu, jakih alkoholnih pića i maslinovog ulja) koje organizira BIPEA (Bureau Inter Professionnel d'Etude Analytique), tvrtka koju je za organiziranje MLU akreditirala francuska akreditacijska agencija „COFRAC“, te u programu FIT-PTS (Food analysis using Isotopic Techniques - Proficiency Testing Scheme) koji organizira Eurofins Scientific za područje izotopa. Tijekom 2019. godine ne planira se povećanje uzoraka u međulaboratorijskoj usporedbi.

Laboratorij za senzorna ispitivanja (L2) uključen je u međunarodna međulaboratorijska usporedna ispitivanja koja organizira Deutsches Referenzbüro für Lebensmittel-Ringversuche und Referenzmaterialien (DRRR), Njemačka.

- Nadzor i proširenje područja akreditacije

Dokumentacija sustava kvalitete Laboratorija za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja i Laboratorija za senzorna ispitivanja, prema normi HRN EN ISO/IEC 17025 kontinuirano se nadzire te se izrađuju nova izdanja sukladno nastalim promjenama. Krajem 2018. godine će se u ispitnim laboratorijima (Laboratorij za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja i Laboratorij za senzorna ispitivanja) provesti postupak redovnog nadzora od strane Hrvatske akreditacijske agencije. Laboratorijsi su od prethodnog nadzora zadržali postavljene kriterije rada prema normi HRN EN ISO/IEC 17025, i tako osigurali kontinuitet akreditacije. Tijekom 2019. godine nastavit će se s poslovanjem u skladu s normom ISO 9001, te s provođenjem razvoja i održavanja sustava kvalitete temeljem norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 i uvođenja sustava kvalitete prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013 za certificiranje proizvoda.

- Proizvodnja internog referentnog materijala

Laboratorij za fizikalno kemijska i mikrobiološka ispitivanja (L1) je u drugoj polovici 2018. proizveo novu godišnju šaržu internog referentnog materijala - vina u svrhu osiguranja kvalitete rezultata za parametre: relativna gustoća, alkoholna jakost, ukupni ekstrakt, reducirajući šećeri, pH, ukupna kiselost i hlapiva kiselost. Za svaki parametar određuju se referentne vrijednosti i kreiraju pripadajuće kontrolne karte. Pripremljen interni referentni materijal – vino uvršten je u ponudu u sklopu uslužne djelatnosti. Tijekom 2019. planira se proizvodnja internog referentnog materijala u jednakom opsegu kao i za 2018. godinu.

- Priprema uzorka autentičnih vina za izotopne analize te „formiranje baze podataka stabilnih izotopa i drugih parametara kakvoće hrvatskih vina“

Republika Hrvatska obvezna je, sukladno Uredbi Komisije (EZ) 555/2008, svake godine (počevši od berbe 2013.), osigurati uzorkovanje i vinifikaciju 30 uzorka autentičnih vina u svrhu nadopune banke analitičkih podataka koju vodi Zajednički istraživački centar EZ (EC-JRC) rezultatima dobivenim izotopnom analizom sastavnica etanola i vode vina. Temeljem navedenog, Agencija, Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo ovlašten je kao nadležno tijelo za pripremu uzorka grožđa, vinifikaciju i dostavu uzorka vina u Joint Research Centre (JRC) radi obavljanja izotopnih analiza, te za nadležno tijelo za pristup informacijama o uzorcima uzetim na području Republike Hrvatske.

- Prikupljanje podataka i proizvodnja uzoraka hrvatskih autentičnih vina

U prvom dijelu 2018. godine napunjeno je i filtrirano 55 uzoraka autentičnih vina berbe 2017. Na ovim uzorcima provedena su u L1 fizikalno-kemijska ispitivanja parametara relativne gustoće, alkoholne jakosti, reducirajućih šećera, ukupnog suhog ekstrakta, ukupne kiselosti i pH vrijednosti. Osim toga, u L1 je provedena destilacija uzoraka kao priprema za određivanje stabilnih izotopa $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$, te (D/H) , i $(\text{D}/\text{H})_{\text{II}}$, a u tijeku su i analize $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$.

Tijekom jeseni 2018. godine djelatnici Odjela za vinogradarstvo će prikupiti 60 uzoraka berbe 2018. te ih vinificirati sukladno uputama Europske Komisije.

Za berbu 2019. planira se u prikupljanje uzoraka grožđa za proizvodnju autentičnih vina uključiti i spomenutih 20 nadzornika.

Republika Hrvatska sukladno Uredbi Europske komisije u obvezi je dostaviti rezultate 30 uzoraka autentičnih vina. Uzimajući u obzir da ukupno potrebnu analizu nije moguće provesti u Republici Hrvatskoj nego isključivo korištenjem vanjskih komercijalnih laboratorija, od ukupno proizvedenih 55 uzoraka njih 30 koji udovoljavaju propisanim pravilima će biti uključeno u Europsku bazu vina.

6.4.9 POSEBNI CILJ 4.9 Aktivnosti vezane za voćarstvo i povrćarstvo

AKTIVNOSTI

U Centru za voćarstvo i povrćarstvo nastavlja se provedba sustava kvalitete sukladno normi ISO 9001:2015. Sve planirane aktivnosti će se provoditi u Odjelu za proizvodnju, održavanje i tehnološka istraživanja u voćarstvu, Odjelu za biljne sorte, Odjelu za post-kontrolu sadnog materijala i Odjelu za povrćarstvo sukladno Zakonu o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo.

Sve aktivnosti provode se sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu.

Najvažniji propisi nacionalnog i EU zakonodavstva koji su u primjeni odnose se na :

- Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljorivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 25/09, 124/10, 55/11, 4/14, 115/18)
- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13)
- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08)
- Pravilnik o upisu sorti u popis sorti voćnih vrsta (NN 98/09, 77/13, 118/16)
- EU legislativa Direktiva vijeća 2008/90/EZ, Provedbena direktiva Komisije 2014/97/EU
- Pravilnik o stavljanje na tržiste reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namjenjenih za proizvodnju voća (NN 9/17)
- Direktiva Vijeća 2008/90/EZ; 2003/61/EZ; Provedbena direktiva Komisije 2014/96 EU; 2014/98/EU
- Pravilnik o postupku utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti sorti voćnih vrsta u svrhu priznavanja sorti (NN 121/16)
- Pravilnik o očuvanju i održivoj uporabi biljnih genetskih izvora (NN 89/09; 4/14)

Planirane aktivnosti u Centru:

- Planiraju se aktivnosti vezane uz promoviranje potrošnje domaćeg voća kroz mogućnost njegovog označavanja adekvatnom markicom koja garantira kvalitetu i porijeklo.
- Racionalizacija proizvodnog prostora u Donjoj Zelini.

- Reorganizacija poslovanja na pokušalištu u Donjoj Zelini na način da se omogući istraživanje i introdukcija na više lokacija u RH uz suradnju sa primjerenim institucijama ili fizičkim osobama te racionalizacija poljoprivrednog zemljišta u Donjoj Zelini.
- Osnivanje i opremanje DNA laboratorija za analizu voćnih vrsta i sorata na molekularnoj razini
- Montaža plastenika čija je javna nabava provedena u 2018., organizacija proizvodnje u djelu plastenika, u okviru mjere Istraživanje i razvoj u sektoru voća i povrća
- Zapošljavanje novih djelatnika u Odjelu povrća te u Odjelu za proizvodnju, održavanje i tehnološka istraživanja u voćarstvu
- Stvaranje i ažuriranje baze podataka - Analiza proizvodnje voća i povrća, na godišnjoj razini
- Rješavanje pitanja zemljišta na kojem se nalaze pokušališta (Pitomača, Donja Zelina, Kašteli) kroz potpisivanje Ugovora o davanju državnog zemljišta na korištenje.
- Održavanje matičnog nasada u skladu sa započetim aktivnostima te dostupnosti reproduksijskog materijala. Planira se distribucija i prodaja pupova iz već formiranih matičnih nasada.

Tablica 83. Brojčani pokazatelji ukupnog broja stabala i površina matičnjaka izraženo u ha, stanje 2017., Pokušalište HCPHS, Donja Zelina

vrsta	sorta	kategorija posađenog materijala	godina sadnje	broj stabala po vrsti/sorti	površina u ha
jabuka	Granny Smith	CERT	2011.	200	0,08
	Summerred	CERT	2011.	122	0,04
	Idared	OSN	2011.	516	0,20
šljiva	Stanley	CERT	2009.	191	0,16
višnja	Oblačinska	CAC	2009.	392	0,24

- Održavanje predintroducijskih i introducijskih nasada te obavljanje pomološko-tehnoloških mjerena u introducijsko-pokusnom nasadu.
- Održavanje i proširenje kolekcije starih, autohtonih i udomaćenih sorti voćnih vrsta te proširenje kolekcije starih sorti jabuke, kruške, šljive, trešnje i višnje. Temeljem prijedloga Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD), Ministarstvo poljoprivrede izradilo je prijedlog Programa ruralnog razvoja za razdoblje 2014. – 2020. godine. Sukladno čl. 29. prijedloga Uredbe (* COM/2011/0627 final - 2011/0282 (COD *)/, Ministarstvo poljoprivrede je u sklopu prioriteta 4. (Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava ovisnih o poljoprivredi i šumarstvu – Agro-okoliš i klima), a u cilju zaštite genetskih resursa predvidjelo nekoliko podmjera kojima će se poticati očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja. Centar skrbi o voćnim biljnim genetskim resursima sukladno: Pravilniku o očuvanju i održivoj uporabi biljnih genetskih izvora (89/09, 4/14) Centar za voćarstvo je uključen u „Nacionalni program očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu u Republici Hrvatskoj“.
- Istraživanje tolerantnih sorti jabuka što uključuje pomološko-tehnološka istraživanja sorti jabuka otpornih na fuzikladij, pepelnici i bakterijski palež. Cilj je istražiti pomološko-tehnološka svojstva sorti za uzgoj u agroekološkim uvjetima Republike Hrvatske. Dobiveni rezultati poslužit će kao temeljni materijal za održavanje radionica i edukaciju voćara vezano za uzgoj spomenutih sorti.

- Provođenje istraživanja vezanog uz reakciju sorata Fuji i Gala na različite tretmane kemijske prorjede cvjetova i plodova.
- Planira se upotreba sustava za zaštitu od mraza ugrađenog na tabli T-3, te nakon višegodišnjeg praćenja, izrada smjernica za njegovu primjenu u praksi
- Planira se zbrinjavanje proizvedenih viškova kroz prodaju te preradu istih za potrebe reprezentacije.
- Pokušalište Kaštela - održavanje pokusnog nasada maslina posađenog u gustom sklopu: 1820 stabala masline iz introdukcije – Španjolska (sorte: Arbequina, Arbosana, Koroneiki, Sikitita i Tosca), 180 stabala maslina iz introdukcije - Italija (sorte: Nocciola, Chima di Melfi, Toscanina), 200 stabala maslina autohtonih i udomaćenih sorti iz Hrvatske;
- Planira se raspisivanje natječaja i zaposlenje stručnog savjetnika u cilju vođenja pokušališta Kašel.
- Regeneracija stabala stradalih od izmrzavanja.
- Opis i svojstva primki tradicionalnih sorti maslina upisanih u CPGRD bazu podataka i primki kandidata posađenih u kolekciji Agencije na pokušalištu u Kaštel Štafiliću

Tablica 84. Popis sorti stabala u pokusu posađenih 2011.

r.b.	sorta	razmak sadnje (gustoča sklopa)	broj stabala u pokusu
1.	Arbequina	3,7mx1,35m; 3,7mx1,55m; 3,7mx1,75m	3 stabla x 3 ponavljanja x 3 razmaka sadnje = 27
2.	Arbosana	3,7mx1,35m; 3,7mx1,55m; 3,7mx1,75m	3 stabla x 3 ponavljanja x 3 razmaka sadnje = 27
3.	Koroneiki	3,7mx1,35m; 3,7mx1,55m; 3,7mx1,75m	3 stabla x 3 ponavljanja x 3 razmaka sadnje = 27
4.	Sikitita	3,7mx1,35m; 3,7mx1,55m; 3,7mx1,75m	3 stabla x 3 ponavljanja x 3 razmaka sadnje = 27
5.	Tosca	3,7mx1,35m; 3,7mx1,55m; 3,7mx1,75m	3 stabla x 3 ponavljanja x 3 razmaka sadnje = 27
6.	Chima di Melfi	3,7mx1,55m	48
7.	Nocciola	3,7mx1,55m	48
8.	Toscanina	3,7mx1,55m	48
9.	Bjelica	3,7mx1,55m	6
10.	Buharica	3,7mx1,55m	11
11.	Drobnica	3,7mx1,55m	7
12.	Dužica	3,7mx1,55m	11
13.	Istarska Bjelica	3,7mx1,55m	15
14.	Lastovka	3,7mx1,55m	10
15.	Mezanica	3,7mx1,55m	10
16.	Uljarica	3,7mx1,55m	9
17.	Vrtuncica	3,7mx1,55m	11
18.	Žabarka	3,7mx1,55m	11
19.	Buža	3,7mx1,55m	3
20.	Istarska Buža	3,7mx1,55m	3
21.	Jurica	3,7mx1,55m	3
22.	Karbonaca	3,7mx1,55m	3
23.	Levantinka	3,7mx1,55m	3
24.	Oblica	3,7mx1,55m	3
25.	Rošinjola	3,7mx1,55m	3
26.	Žižolera	3,7mx1,55m	3
ukupno			404

- Istraživanje tehnologije uzgoja 5 sorti masline pogodnih za intenzivne sustave uzgoja, pomološkotehnološka mjerena u introduksijsko-pokusnom nasadu, s ciljem utvrđivanja optimalne gustoće sadnje s obzirom na biološki potencijal i specifičnosti pojedine sorte;
- Prerada ploda maslina, senzorska i laboratorijska analiza kvalitete dobivenih ulja introduciranih sorti iz intenzivnih gustih nasada u usporedbi sa autohtonim sortimentom iz tradicionalnog uzgoja.
- Planira se fizikalno kemijska i senzorska analiza uzoraka pri čemu će se utvrditi parametri: udio slobodnih masnih kiselina, peroksidni broj, spektrofotometrijska analiza u ultraljubičastom području - K232, K270, ΔK, ukupni fenoli i randman %.

Tablica 85. Plan mjerena parametara u istraživanju sorti masline za 2019. g.

sorta	Biometrički, fizikalno kemijski parametri	mjerena		
		2017.	2018.	2019.
Arbeqina	Promjer debla, elementi volumena krošnje (visina, širina i duljina), masa po stablu, masa 100 plodova, masa ploda, visina i širina ploda, masa koštice, određivanje ST i %ST ploda	10	10	10
Arbosana		10	10	10
Koroneiki		10	10	10
Sikitita		10	10	10
Tosca		10	10	10

- Nastaviti će se provoditi introdukcija novih sorti voćnih vrsta;

PLAN INTRODUKCIJE SORTI VOĆNIH VRSTA 2019.-2025. godine:

- Aktivnosti Odjela za biljne sorte Centra za voćarstvo i povrćarstvo vezano za poslove introdukcije novih sorti provode se sukladno Zakonu o Hrvatskoj agenciji za poljoprivrednu i hranu, a nastavak su aktivnosti koje je provodio Zavod za voćarstvo od 2008. godine.
- U introduksijskim pokusima od 2008. godine sveukupno je posađeno 50 sorti jabuke, 6 sorti kruške, 2 sorte kinesko-japanske šljive, 10 sorti EU šljiva, 28 sorti trešnje i 4 sorte marelice, od čega je najveći dio sorti introducirani nakon 2011. godine.
- U izboru sortimenta uspostavila se i održava se suradnja s vodećim oplemenjivačkim kućama, dobro pozicioniranim na tržištu EU a koje konstantno rade na selekciji novih sorti poboljšanih svojstava.
- S obzirom da je sadni materijal ovih sorti teže dostupan na tržištu, iste se introduciraju temeljem sporazuma o netransferu sadnog materijala.
- Centar surađuje sa slijedećim oplemenjivačkim tvrtkama na aktivnostima introdukcije sorti:
 1. Research and Breeding Institute of Pomology, Holovousy, Češka
 2. Artevos, Njemačka
 3. Dalival, Francuska
 4. Better3Fruit NV, Haverlee, Belgija
 5. C.I.V. – Consorzio Italiano Vivaisti, Ferrara, Italija
 6. Pepinieres Escande, Francuska
 7. NAIC, Mađarska
 8. Fresh Forward Marketing BV, Wageningen, Nizozemska
– DCA Bologna, Italija
- Istraživanja u introdukciji preduvjet su u provođenju postupka ispitivanja za preporučenu (opisnu) sortnu listu voćnih vrsta sukladno važećem Zakon o sjemenu, sadnom materijalu

i priznavanju sorti poljorivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 25/09, 124/10, 55/11, 14/14, 115/18).

- Sorte u introdukciji dio su kolekcije sorti voćnih vrsta, a koja je neophodna u provođenju postupka priznavanja sorti voćnih vrsta sukladno Pravilniku o postupku utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti sorti voćnih vrsta u svrhu priznavanja sorti (NN 121/16).
- U istraživanju introduciranih sorti prate se parametri važni za procjenu gospodarskih značajki ovih sorti u našim agro-ekološkim uvjetima. Istraživanja u introdukciji uključuju bilježenje slijedećih parametara:
 1. praćenje fenofaza (početak vegetacije, cvatnja, berba),
 2. morfološka mjerena stabla, habitus,
 3. urod,
 4. pomološka mjerena,
 5. fizikalno-kemijske analize ploda,
 6. organoleptička analiza,
 7. otpornost na bolesti i štetnike,
 8. osjetljivost na mraz,
 9. specifičnosti u agrotehnologiji (rezidba, prorjeđivanje).
- Važno je naglasiti da je dostupnost sadnog materijala novopriznatih sorti na tržištu ograničen, a što može utjecati na planirani broj introduciranih sorti u narednom razdoblju.
- Sadni materijal sorti zaštićenih oplemenjivačkim pravom često je uvjetovan potpisivanjem sporazuma o nedistribuciji biljnog materijala.

Tablica 86. Plan introdukcije u periodu od 2019. do 2025. godine

godina	vrsta
2019.	jabuka, kruška
2020.	trešnje, višnje, šljive, marelice
2021.	breskva, maslina
2022.	bobičasto (maline, borovnice, kupine, ribiz)
2023.	jabuke, kruške
2024.	breskva
2025.	orah, lijeska, maslina, koštićavo

- Plan introdukcije sorti u spomenutom periodu uključuje sadnju sorti na tri lokacije: Zelina, Osijek, osim maslina i trešnja koje se planiraju saditi na pokušalištu Kaštel Štafilić.
- U svakoj godini planirano je introducirati do sveukupno 50 sorti, ovisno o dostupnosti sadnog materijala na tržištu.
- Planira se sadnja po 10 stabala od svake sorte na svakoj od lokacija.

Tablica 87. Introdukcija sorti/podloga u 2016., 2017., 2018. g.

redni broj	sorta	vlasnik licence	broj stabala
Introducirano 2016. godine			
1.	R5/3/30	B3F	10
2.	R3/12/275	B3F	10
3.	Modi CIVG198*	CIV	10
4.	Lady Silvia	Holovousy	pupovi (30 sadnica)
5.	Galiwa	Artevos	10
6.	Gerlinde	Artevos	10
7.	Karneval	Artevos	10
8.	Sirius	Artevos	10
9.	Merkur	Artevos	10
10.	Solaris	Artevos	10
11.	Aida	NAIC	10
12.	Irena	Holovousy	pupovi (30 sadnica)
13.	Christiana	Holovousy	pupovi (30 sadnica)
ukupno			190
Introducirano 2017. godine			
1.	R8/18/242	B3F	10
2.	I3D7-29	CIV	10
3.	I3E2-19	CIV	10
4.	Podloga Weigi 1	Vitroplant	100
5.	Podloga Weigi 2	Vitroplant	100
ukupno			230
Introducirano 2018. godine			
1	Planirana introdukcija nije izvršena zbog nedovoljne količine sadnog materijala sorti i podloga		
ukupno			0

- Istraživanje introduciranih sorti voćnih vrsta praćenjem fenofaza, određivanjem zrelosti ploda, pomološkim mjeranjima te fizikalno-kemijskim analizama ploda u vrijeme berbe i nakon skladištenja.

Tablica 88. Mjerenja sorti u introdukciji u 2016., 2017., 2018. i plan za 2019. g.

redni broj	vrsta	Broj mjereneih sorti u 2016.	Broj mjereneih sorti u 2017.	Broj mjereneih sorti u 2018.	Plan broja sorti za mjerenja u 2019.
1.	jabuka	39	42	55	87
2.	kruška	11	6	13	18
3.	šljiva	smrzlo	12	17	25
4.	trešnja	19	32	16	37
5.	marelica	smrzlo	2	0	0
6.	borovnica	14	18	13	13
7.	višnja	5	12	11	11
8.	breskva			6	6
ukupno		88	124	131	197

- Provođenje nacionalnog programa očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu u Republici Hrvatskoj. Planira se uključivanje u poljsku kolekciju *ex situ* novih primki autohtonih i udomačenih sorti kontinentalnih voćnih vrsta. U kolekciji je zastupljeno 286 primki autohtonih i udomačenih voćnih vrsta koje su se tradicionalno uzgajale na području kontinentalne Hrvatske.

- Planira se prikupljanje novih primki te priprema površina za sadnju i sadnja, nastavak upisivanja novih primki u Nacionalnu bazu podataka i biljnim genetskim izvorima (CPGRD).
- Nastavak morfoloških opisa primki voćnih vrsta posađenih u kolekciji korištenjem ECPGR (*European Cooperative Programme for Plant Genetic Resources*) deskriptora te CPVO protokola i UPOV vodiča za provođenje DUS ispitivanja, utvrđivanje homonimije i sinonimije u kolekciji te genetička analiza prikupljenih primki.
- Planira se umatičenje autohtonih i tradicionalnih sorti i održavanje matičnih stabala sorti koje su brisane s Popisa sorti voćnih vrsta. Zbog nepostojanja održivača sorti, s Popisa sorti voćnih vrsta brisane su stare sorte voćnih vrsta, što predstavlja problem pravnim i fizičkim osobama koje će tražiti potpore kroz različite fondove.

Tablica 89. Broj primki u banci biljnih gena u 2016., 2017. 2018. i 2019. godinu

redni broj	vrsta	Broj primki 2016.	Broj primki 2017.	Broj primki 2018.	Broj primki 2019.
1.	jabuka	85	89	100	131
2.	kruška	44	53	53	83
3.	šljiva	28	28	28	40
4.	Trešnja	6	8	12	12
5.	Marelica	3	3	3	3
6.	višnja	3	3	3	4
7.	Ostale voćne vr.	12	12	16	31
ukupno		169	181	215	304

- Opis sorti voćnih vrsta u kolekciji sukladno CPVO protokolima i UPOV vodićima za provođenje testova različitosti, ujednačenosti i postojanosti (DUS), unos podataka u bazu podataka sorti voćnih vrsta, dopuna referentne kolekcije sorti potrebnih za Provođenje postupka priznavanja.
- Aktivnosti oko organiziranja ispitivanja sorti voćnih vrsta u pokusnom voćnjaku i laboratoriju u postupku priznavanja sorti voćnih vrsta sukladno Pravilniku o postupku utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti voćnih vrsta u svrhu priznavanja sorti (NN 121/16).
- Priprema i provođenje primijenjenih istraživanja na pokušalištu Donja Zelina:
 - jabuka – metoda konfuzije kod jabučnog savijača (*Cydia pomonella*) upotrebom feromona
 - istraživanje mogučnosti uzgoja tradicionalnih i autohtonih sorti jabuka u intezivnim nasadima u odnosu na najzastupljenije komercijalne sorte
 - praćenje fenofaza svih voćnih vrsta i istraživanje vremena i dužine pojedine fenofaze te stavljanje dobivenih rezultata u korelaciju sa klimatskim promjenama
- Planira se servis Konica Minolta Spectrophotometra CM700D te UV-1600 PC Spectrophotometra.
- U Odjelu za post-kontrolu sadnog materijala provodit će se aktivnosti nadzora post-kontrole sadnog materijala, brinuti o stanju kontrolnog polja, upotpunjavati kolekcija standardnih uzoraka.
- Nastavljaju se aktivnosti i koordinacija s Ministarstvom poljoprivrede u vezi uspostave sustava kontrole sadnog materijala i kreiranja opisne sortne liste

- Izrada prijedloga Programa postkontrole reproduksijskog sadnog materijala i sadnica voćnih vrsta u Republici Hrvatskoj te predaja Zahtjeva za usvajanje istog od strane Ministarstva poljoprivrede.
- Priprema površina za potrebe sadnje i utvrđivanje autentičnosti sorti sadnog materijala.
- Provođenje mjera popravka tla prije postavljanja plastenika iz prve javne nabave.
- Dovođenje infrastrukture i izgradnja plastenika iz prve javne nabave (14 plastenika dimenzija 9,8 m x 30 m, te dva plastenika tipa Veronez dimenzija 20 m x 95 m) sa svim pratećim radovima.
- Uređenje okoliša nakon postavljanja plastenika.
- Postavljanje mobilnog ureda na lokaciji (konteinerski ured sa pratećom infrastrukturom).
- Pripreme za početak unutarnje proizvodnje u 2019. godini sukladno mogućnostima u pogledu postavljanja plastenika.
- Pripreme za početak vanjske proizvodnje u 2019. godini.
- Definiranje plana uzgoja presadnica povrća.
- Marketinško promotivne aktivnosti (prezentacija Odjela povrčarstva u medijima).
- Raspisivanje natječaja za zapošljavanje djelatnika Odjela za povrčarstvo prema Planu rada odjela.
- Definiranje plana prodaje proizvoda Odjela povrčarstva (vrste, oblici, prodajni kanali).

Tablica 90. Plan izgradnje plastenika 2019.

Plastenik	Svrha	Veličina (m ²)	Broj plastenika
grijani plastenik	proizvodnja tijekom cijele godine i plodored kultura tijekom iste kalendarske godine- termofilne i ostale predložene vrste povrća iz proizvodnog programa	300	14
negrijani plastenik	plastenik tipa Veronez	1.800	2

Suradnja s drugim institucijama

- Suradnja sa Savjetodavnom službom u području edukacije poljoprivrednih proizvođača i transfera rezultata istraživanja iz područja voćarstva i povrčarstva do primarnih proizvođača;
- Suradnja s Agronomskim fakultetom i srednjim poljoprivrednim školama na poslovima od zajedničkih, interesa istraživanja i edukacija;
- Suradnja s Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom na istraživanjima iz područja evaluacije sorti voćnih vrsta i procjene prikladnosti sorti za daljnju preradu;
- Suradnja sa Fakultetom agrobiotehničkih znanosti u Osijeku u provedbi projekta Istraživanje i razvoj u sektoru voća i povrća;
- Suradnja sa Hrvatskom voćarskom zajednicom u cilju dobivanja pravodobnih informacija o problemima voćara kao i uključivanje u njihovo rješavanje
- Suradnja sa Ministarstvom poljoprivrede te Agencijom za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju;
- Uspostava suradnje sa Esteburg fruit centar Jork iz Njemačke u cilju razmjene informacija i primjene u našim uvjetima;
- Suradnja sa Zagrebačkom županijom;
- Suradnja sa lokalnom samoupravom Virovitičko-podravske županije;
- Suradnja sa Srednjom školom u Pitomači.

Sektorska suradnja

- Suradnja sa Zagrebačkom županijom i sa Distributivnim Centrom za voće i povrće d.o.o. u cilju provođenja pokusa koji bi imali za rezultat davanje smjernica rashladničarima i proizvođačima jabuka o vremenu ulaska raznih sorata jabuka u skladište u raznim režimima čuvanja iste te uniformiranja standarda proizvodnje jabuka.
- Suradnja sa voćarima Slavonije u sklopu projekta Istraživanje i razvoj u sektoru voća i to: OPG Matko Zelić, OPG Marko Milas, Budimci doo i Vinka plus doo.

6.4.10 POSEBNI CILJ 4.10 Aktivnosti vezane za Sustavno izvještavanje Ministarstva poljoprivrede o opasnostima i rizicima koji se pojavljuju u poljoprivrednoj proizvodnji

AKTIVNOSTI

- Uzakzivati Ministarstvu poljoprivrede na opasnosti u poljoprivrednoj proizvodnji
- Redovito izvještavati o provedbi aktivnosti Agencije i rezultatima rada i istraživanja

6.5 Aktivnosti vezane za legislativu OPĆI CILJ 5 Legislativa

6.5.1 POSEBNI CILJ 5.1 Pružanje stručnu i znanstvenu potpore Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga

AKTIVNOSTI

- Sudjelovanje u radnim grupama i povjerenstvima vezanim uz poljoprivredu u Republici Hrvatskoj
- Angažiranje stručnjaka Centra u Izmjenama pravnih propisa i podzakonskih akata: Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ.
- Očekuje se priprema za ukidanje Zakona o biljnem zdravstvu (NN 75/05, 25/09 i 55/11) i pripadajućih podzakonskih akata nositelj tih aktivnosti je Ministarstvo poljoprivrede, uz institucije koje su nadležne ili će biti nadležne za provedbu zdravstvene zaštite bilja na razini Republike Hrvatske.
- Stručna podrška u zahtjevnom i kompleksnom procesu izmjene sustava biljnog zdravstva. U 2019. godini gdje se od MP očekuju brojni zahtjevi za sudjelovanjem u izradi propisa, za stručnom podrškom nadležnoj upravi u Ministarstvu, za podrškom u radu Sektora fitosanitarne politike, za podrškom u izvještavanju Europske komisije te za podrškom u sudjelovanju na sastancima, u radnim skupinama ili sličnim tijelima ustrojenima ne međunarodnoj ili na nacionalnoj razini.
- Angažiranje stručnjaka u Povjerenstvima za izradu pripadajućih pravilnika temeljem novog Zakona o vinu.

- Dopuna djelatnosti temeljem novog Zakona o vinu i reorganizacije poslovanja, pripajanja novih institucija u Agenciji i nove sistematizacije radnih mjesata.
- Izmjena Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja.
- Izmjena Pravilnika o stavljanju na tržiste sjemena žitarica (uvođenje heljde u certifikacijsku shemu).
- Izmjena Pravilnika o troškovima za usluge i postupke koje provodi HAPIH – CSR (uređenje nadzora povrća).
- Izmjena Pravilnika o upisu u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala.
- Izmjena Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reproduksijskog materijala (ujednačavanje kriterija nadzornika rasadničarske proizvodnje).
- Donošenje Pravilnika o „farmerovom sjemenu”.
- Donošenje Pravilnika o Miscantus-u.
- Donošenje Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reproduksijskog materijala.
- Upis i vođenje Opisne sortne liste.
- Provodenje post-registracijskih pokusa u svrhu saznanja o kakvoći sorata voćnih vrsta.
- Istraživanje čimbenika kakvoće plodova voća i povrća u cilju zaštite proizvođača, potrošača te definiranja standarda kvalitete.
- Poljoprivredna proizvodnja, primarna prerada te promet poljoprivrednim proizvodima i prerađevinama.
- Nadzor ekološke proizvodnje.
- Sudjelovanje u radnim grupama i povjerenstvima vezanim za sigurnost hrane i prehrane, zdravlje i dobrobit životinja u Republici Hrvatskoj:
 - Povjerenstvo za ekološku proizvodnju
 - Radna skupina za izradu Nacionalne politike za prevenciju i smanjenje otpada hrane
 - Povjerenstvo za izradu Pravilnika o izmjenama Pravilnika o medu
 - Vijeće za GMO
 - "Povjerenstvo za praćenje provedbe Strateškog plana za smanjenje prekomjernog unosa kuhinjske soli u RH"
 - Radna skupina za izradu nacrta prijedloga Pravilnika o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza u objektima pod sanitarnim nadzorom
 - Povjerenstvo za izradu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o prirodnim mineralnim, prirodnim izvorskim i stolnim vodama
 - Radna podskupina za unaprjeđenje sustava doniranja hrane u RH
 - Povjerenstvo za izradu i dopuna Vodiča za mikrobiološke kriterije za hranu
 - Programski odbor Obzor 2020.
 - Povjerenstvo za provedbu prava intelektualnog vlasništva KOPPIV
 - Registar transparentnosti (imenovanje osobe zadužene za odnose s EU-om)
 - Nacionalni krizni stožer za upravljanje krizom području sigurnosti hrane i hrane za životinje
 - Radna skupina za uredbu (EU) 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani
 - Radna skupina za hranu i bioekonomiju za potrebe izrade Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine

- Stručno tijelo za određivanje preventivnih mjera sprječavanja afričke svinjske kuge
 - Radna skupina za izradu jedinstvenog edukativnog materijala za osobe koje rade u proizvodnji, prometu i usluživanju hrane, a koje su obvezne polagati tečaj zdravstvenog odgoja
 - "CODEX Alimentarius: Odbor za higijenu hrane; Odbor za prehranu i hranu za posebne prehrambene potrebe; Odbor za označavanje hrane; Odbor za kontaminante u hrani
- Znanstvena potpora u okviru rada Stručnog tijela za afričku svinjsku kugu
- Znanstvena potpora u izradi mikrobioloških kriterija za gotovu hranu s ciljem
- Izmjena Pravilnika:
 - Pravilnik o izdavanju znanstvenog mišljenja i pružanju znanstvene i tehničke pomoći (NN 130/2009)
 - Pravilnik o pravilima uspostave nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (NN 043/2010)
 - Pravilnik o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorija za hranu i hranu za životinje (NN 86/2010)
 - Pravilnik o sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (NN 86/2012)
- Davanje prijedloga za donošenje Pravilnika o izradi procjene rizika na zahtjev nadležnih tijela za upravljanje rizikom u svrhu provedbe službenih kontrola i/ili upravljanja rizikom i Pravilnika o izboru članova znanstvenih tijela CSH
- Vještačenje te davanje vještačkog nalaza temeljem zahtjeva suda ili stranke.
- Agro-turizam kao prateća aktivnost za eventualnu nadogradnju u odjelima povrća, vina, ulja.

Tablica 91. Temeljem novog Zakona o poljoprivrednom zemljištu koji je stupio na snagu 09. ožujka 2018. godine pripremaju se izmjene i dopune provedbenih pravilnika za 2019.godinu:

Red. broj	Naziv Propisa	Trenutno stanje	e-savjetovanje u periodu
1.	Pravilnik o načinu vođenja evidencije o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta	NN 22/19	
2.	Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja	Rasprava oko nejasnoća u Pravilniku	travanj-lipanj 2019.
3.	Pravilnik o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta	NN 47/19	
4.	Pravilnik o agrotehničkim mjerama	NN 22/19	
5.	Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog (P1) i vrijednog (P2) poljoprivrednog zemljišta	NN 23/19	

- Sudjelovanje u radnim grupama i povjerenstvima vezanih uz poljoprivredu pri tijelima Europske Unije.

6.5.2 **POSEBNI CILJ 5.2** Funtcioniranje poljoprivredne proizvodnje

AKTIVNOSTI

- Provođenje aktivnosti definiranih zakonskim aktima;
- Laboratorijske analize uzoraka za Državni inspektorat (fitosanitarnu, poljoprivrednu, vinarsku i veterinarsku inspekciiju);
- Voditi sortnu listu RH i opisnu listu sorata.

6.6 Aktivnosti vezane za promociju hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

OPĆI CILJ 6. Promocija hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

6.6.1 **POSEBNI CILJ 6.1** Aktivnosti vezane za neobvezni sustav označavanja (Nacionalne oznake)

AKTIVNOSTI

- Odjela za sustave označavanja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda planira uspostavu i provedbu sljedivosti i kontrolnih mehanizama za označavanje poljoprivredno-prehrambenih proizvoda oznakama Agencije.
- Planira se prikupljanje i ažuriranje podatka o korisnicima oznaka, te kontinuirano obrađivanje statističkih podatke za svaki pojedini sektor obuhvaćen neobveznim sustavom označavanja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.
- Planira se priprema planova i programa za uključivanje poljoprivrednih proizvođača u neobvezne sustave označavanja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i rad na njihovoј provedbi i izvještavanje o istome.
- U odjelu se planira izrada i kontinuirano unaprjeđivanje poslovni proces za razmjenu podataka s korisnicima o količinama označenih poljoprivrednih proizvoda te prikupljanje podatka o prodaji i potrošnji označenih poljoprivrednih proizvoda.
- Planira se prikupljanje i obrada statističkih podatka o ukupnoj poljoprivrednoj proizvodnji na tržištu RH i EU te uspostavljanje kontrolnih mehanizma za sve skupine korisnika neobveznih sustava označavanja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.
- Nadalje se planira pružanje pomoć pri plasmanu i uspostavi prodajnih kanala korisnicima sustava označavanja proizvoda koje provodi Agencija.
- Odjel planira provoditi aktivnosti informiranja i educiranja potrošača i ciljanih skupina te marketinšku strategiju s ciljem povećanja potrošnje i prepoznatljivosti poljoprivrednih proizvoda s hrvatskih farmi na tržištu.
- Planira se osmišljavati i provoditi aktivnosti promocije i propagande poljoprivredno-prehrambenih proizvoda te provoditi poslove praćenja medijskih sadržaja, informiranje medija, informiranje uprave o javnom mnijenju, upravljanje temama ili problemima, uspostava povjerenja u javnostima, održavanje indirektne veze s javnostima u funkciji medijatora između Agencije i javnosti.

6.6.2 POSEBNI CILJ 6.2 Organiziranje i sudjelovanje u manifestacijama s ciljem promocije hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

AKTIVNOSTI

- Planiraju se izrada i provođenje informativne kampanje i promotivne aktivnosti vezano za promociju hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
- Planira se organizirati nastupe na sajmovima i svim drugim manifestacijama s ciljem promocije hrvatskih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.
- Nadalje se planira kupnja i organizacija prodaje hrvatskih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u svrhu promocije a koji se ne mogu obavljati radi stjecanja dobiti.

6.6.3 POSEBNI CILJ 6.3 Prodaja hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez ostvarivanja dobiti

6.6.4 POSEBNI CILJ 6.4 Izdavanje promotivnih materijala, planiranje i organizacija događanja u organizaciji Agencije s ciljem promocije

AKTIVNOSTI

- Planira se organizirati i provoditi marketinške aktivnosti na digitalnim medijima i društvenim mrežama radi promocije označenih proizvoda oznakama Agencije, prati istraživanja tržišta putem on-line alata i organiziranje promotivne aktivnosti s ciljem povećanja svjesnosti o označenim poljoprivrednim proizvodima.
- Sudjelovanje u suorganizaciji manifestacije „Valentinovo na Jelačiću“ – Agencija na manifestaciji sudjeluje sa Ministarstvom poljoprivrede kao suorganizator.
- Sudjelovanje u suorganizaciji manifestacija: VINA OD DAVNINA - 2.revija vina hrvatskih autohtonih vina, Medni doručak s hrvatskih pčelinjaka i Viroexpo - 24. Međunarodni sajam gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede.
- Planirat će se, organizirati i koordinirati praćenje medijskih sadržaja, informiranje medija, informiranje o javnom mnjenju upravljanje temama ili problemima, uspostava povjerenja u javnostima, održavanje indirektne veze s javnostima u funkciji medijatora između Agencije i javnosti.
- Organizirati i koordinirati poslove informiranja i izdavaštva kao cjelovitog sustava informiranja javnosti i aktivnosti o radu Agencije.
- Organizirati aktivnosti vezane za medijsko predstavljanje Agencije te pripremati pozive i priopćenja za medije vezano za događanja u organizaciji Agencije.
- Pripremati informativne materijale i sadržaje prilagođene različitim medijima.
- Kontinuirano prati prilike i predlagati mogućnosti za učinkovito informiranje i poboljšanje predstavljanja rada Agencije.

6.7 Aktivnosti vezane za poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture

OPĆI CILJ 7 Poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture

6.7.1 POSEBNI CILJ 7.1 Poboljšanje kadrovske strukture

AKTIVNOSTI

- Formirati će se 3 samostalne službe:
 1. Služba za planiranje, analizu, promociju i informiranje (sjedište: Osijek)
 2. Samostalna služba za promociju hrvatskih poljoprivreno-prehrambenih proizvoda, manifestacije i informiranje (sjedište: Osijek)
 3. Samostalna služba za sustave kvalitete i neobvezne sustave označavanja (sjedište: Osijek).
- Planira se zapošljavanje 16 djelatnika u Centru za zaštitu bilja i 25 nadzornika u Centru za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo.
- U Službi za ljudske resurse planira se obavljanje poslova izrade pravilnika, općih akata, odluka, zaključaka i drugih akata iz područja ljudskih resursa, kadrovske poslove i zaštite na radu, poslovi praćenja i osiguravanja primjene zakona i drugih propisa iz područja ljudskih resursa, kadrovske poslove i zaštite na radu, te poslovi vođenja evidencija o stručnom usavršavanju i sposobljavanju djelatnika Agencije.
- Nadalje se planiraju obavljati izrada kriterija i akata za procjenu uspješnosti djelatnika te razvoj karijere i stručno usavršavanje djelatnika.
- Pratiti promjene, izrada nove sistematizacije radnih mjeseta s posebnim težištem na jasno razgraničenoj podjeli radnih zadataka zaposlenika i inzistiranju na individualnoj odgovornosti za netočno, nepotpuno, nepravovremeno ili općenito neizvršavanje radnih zadataka i finansijskom i/ili hijerarhijskom nagrađivanju ili sankcioniranju sukladno ostvarenim rezultatima rada.
- Poticati dobru komunikaciju između Centara, rukovodećih struktura i zaposlenika poštujući legitimne predstavnike radnika.
- Poticati horizontalnu komunikaciju s ciljem promicanja struke.
- Napraviti jasan i nedvosmislen algoritam (protokol) o načinu dostave i pravu na korištenje određenih poslovnih dokumenata i informacija – svih vrsta poslovnih i/ili povjerljivih podataka.
- Definirati jasne mjere protiv narušavanja ugleda svih tijela Agencije kao i za narušavanje individualnog ugleda cjelokupne akademske zajednice Agencije.

6.7.2 POSEBNI CILJ 7.2 Unaprjeđenje infrastrukture

AKTIVNOSTI

- Poboljšati iskoristivost opreme.
- Unaprjeđenje infrastrukture i racionalizacija postojećih prostora s ciljem smanjivanja troškova održavanja.
- Ured ravnatelja: preseljenje na lokaciju Osijek.
- Temeljem Odluke o utvrđivanju i raspodjeli rezultata za 2018. godinu te prijenosu namjenskih i vlastitih prihoda i primitaka iz 2018. u 2019. godinu koju je donijelo Upravno vijeće 8. travnja 2019. godine:
 - Kupovina Upravne zgrade u Osijeku

- Uređenje (dogradnja) zgrade Centra za sjemenarstvo i rasadničarstvo
- Uređenje laboratorija i parkirališta Centra za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda.
- Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo: napuštanja najma objekata, proširenje aplikacije e-Centar za mogućnost podnošenja zahtjeva za stavljanje proizvoda u promet, osposobljavanje i opremanje laboratorija u Odjelu za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo u Osijeku, preseljenje i instaliranje opreme (minivinifikatori i miniuljara) za proizvodnju autentičnih vina i ulja, preseljenje arhive proizvoda za koja je postupak izdavanja rješenja za puštanje u promet u tijeku, ili je za njih izdano rješenje, te su arhivirana. Preseljenje arhive, (planira se) u prostor Agencije na adresu Gorice 68b (Rim).
- Centar za zaštitu bilja: rekapitulacija i prilagodba plana i ugovora vezanih na održavanja zgrade Centra, sanacija kanalizacijskog sustava i oštećenja na zgradama, sanacija i održavanje sustava podrške u slučaju nestanka struje (agregati i UPS baterije).
- Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo: elektro instalacija skladišta za smještaj gnojiva i mehanizacije, nastavak održavanja agregata i sigurnosnog sustava (kamere, rampe ulaza i izlaza); preseljenje laboratorijskih analiza i pripreme uzorka za sjetvu kontrolnih polja u novi laboratorij- zgrada nadzora i laboratorija.
- Centar za voćarstvo i povrćarstvo: racionalizacija proizvodnog prostora u Donjoj Zelini, reorganizacija poslovanja na pokušalištu u Donjoj Zelini na način da se omogući istraživanje i introdukcija na više lokacija u RH uz suradnju sa primjerenim institucijama ili fizičkim osobama te racionalizacija poljoprivrednog zemljišta u Donjoj Zelini, osposobljavanje i opremanje DNA laboratorija za analizu voćnih vrsta i sorata na molekularnoj razini, montaža plastenika čija je javna nabava provedena u 2018., nabava i montaža preostalih plastenika, organizacija proizvodnje u djelu plastenika, u okviru mjere Istraživanje i razvoj u sektoru voća i povrća, stvaranje i ažuriranje baze - Analiza proizvodnje voća i povrća na godišnjoj razini.
- Centar za tlo: planira se određena zamjena stare i dotrajale laboratorijske opreme.
- Razvoj sigurnosne politike informacijskog sustava unutar ustanove.
- Održavanje i unapređenje postojećeg sustava HAPIH-a radi poboljšanja poslovnih procesa (aplikacije ZVV – Vinari, ZVV – Inspekcija, ZVV – eRješenja, Narudžbenice, Ugovori, Putni nalozi, Auti, ZUD – Centar za zaštitu bilja – Zaprimanje uzorka i dijagnostika, SZB Lab, Voćari – vrste sorti, karakteristike, HAMIT, ZZOS - Zahtjev za odobrenjem sudjelovanja, ZZT – SimleLab).
- Funkcijsko unapređenje Aplikacije MOBIDI za prikupljanje podataka za potrebe Centra za zaštitu bilja i Centra za tlo.
- Funkcijsko unapređenje postojećeg sustava za naplatu sa modulom za naplatu na terenu za djelatnike Centra za stočarstvo i Centra za tlo.
- Funkcijsko unapređenje postojećeg sustava sa aplikacijama za potrebe Centra za stočarstvo.
- Nabava računalne opreme - Zamjena postojeće dotrajale računalne opreme starije od 2013. godine.
- Najam multifunkcijskih fotokopirnih uređaja za sve ustrojstvene jedinice HAPIH-a.
- Zadržati aktivnosti oko uređenja katastarskog i gruntovnog stanja nekretnina i vlasničkih odnosa kojima je Centar vlasnik ili korisnik.

7 ZAKLJUČAK

Djelatnost Agencije osim zakonom predviđenih aktivnosti koje proizlaze iz nacionalnog i europskog zakonodavstva, Agencija mora postati glavna poluga razvoja hrvatske poljoprivrede u smislu strategije, tehnologije i dohodovnosti.

Pri izradi legislativa posebnu pozornost posvetiti uredjenju tržišta hrana, kvalitete hrane i druge zakonom dopuštene aktivnost koje bi u naravi štitile potrošače i indirektno proizvođače u Hrvatskoj.

Agencija nikako ne smije biti sam sebi svrhom već od definirane misije i vizije Agencije ostati znanstvena i stručna potpora ministarstvu poljoprivrede, gospodarskim subjektima u RH i OPG-ovima.

Izvršnost u radu djelatnika Agencije mora biti u službi razvoja hrvatske poljoprivrede, a nikako u službi osobnog razvoja.

Hrvatska agencija ne predstavlja samo deklarativnu funkciju imena Hrvatski već on to stvarno mora ostati i u naravi.

Plan pripremili:

doc. dr.sc. Krunoslav Dugalić

mr.sc. Ružica Jurić

doc. dr.sc. Ivana Rukavina

dr.sc. Natko Klanac

dr.sc. Boris Puškar

dr.sc. Goran Jukić

mr.sc. Ivan Poje

Hrvoje Hefer, mag.ing.agr.

dr.sc. Darja Sokolić

Davor Pašalić, dr.med.vet.

Ivica Vranić, struč.spec.ing.agr.

Robert Brkić, dipl. ing.

Irena Siladi, dipl.ing.

Željka Jukić mag.iur.